

the voice of canadian slovenians

GLASILO

kanadskih slovencev

Letnik 8 številki 3 in 4 marec / april 2004

Friendly
Progressive
Quality Service

Slovenia Parishes Credit Union

Main Office

725 Brown's Line
Toronto ON M8W 3V7
416.255.1742

Toronto

618 Manning Ave.
Toronto ON M6G 2V9
416.531.8475

Hamilton

23 Delawana Drive
Hamilton ON L8E 3N6
905.578.7511

www.sloveniacu.on.ca

GLASILO

Ustanovljeno — Established in 1996

www.vsko.ca

GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

Izdaja — Published by

Vseslovenski Kulturni Odbor

All Slovenian Cultural Committee

770 Browns Line, Toronto, ON

M8W 3W2, Canada

President Florjan Markun

Tel: 905-465-1392

Fax: 905-465-1624

E-mail: mfm67@sympatico.ca

Glavni urednik: Leander Škof

Tehnični sourednik: Frank Brence

Sourednik za angleščino: Richard Vukšinič

Sodelavke:

Anica Resnik, Tjaša Škof, Milena Soršak

Letna naročnina

Kanada: \$25.00, ZDA: \$30.00 US, Evropa: \$40.00

US, Drugod: \$60.00 US

Address your comments to: Frank Brence

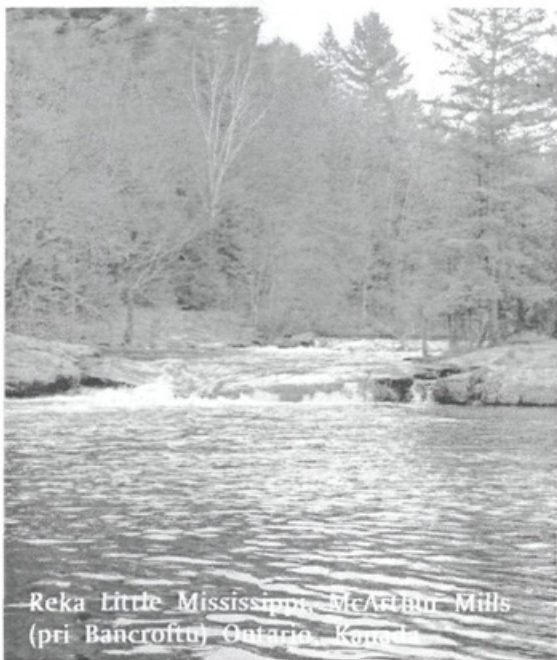
94 Glenthorne Drive, Toronto ON M1C 3X5

Tel: 416-281-6794 Fax: 416-281-4287

E-mail: glasil@aol.com

Delno iz vsebine

4. Uvodne besede
5. Kulturni večer – Govor Veleposlanice V. Stabej
7. Zaključne besede ČGK RS Jožeta Slobodnika
8. Ob 14-letnici KSK
9. Tone Kuntner in Bogdana Herman v Kanadi in ZDA
11. EU – 1. maj
13. Imenovanje, ki prinaša ugled, ne ekonomskih učinkov
14. Kriminalka o uspehu
15. Managerji menijo, da morajo država, znanost in gospodarstvo tesneje sodelovati
17. Slovenska trgovina po vstopu v EU čaka val prevzemov
18. Slovenija po deležu tujih naložb na repu med pristopnicami
19. Lanska gospodarska rast RS le 2,3-odstotna
20. Ministra Dimovskega skrbi preveliko število brezposelnih brez izobrazbe
21. Popolna integracija slovenkega finančnega trga z evropskim šele po uvedbi evra
22. Izjava Slov. Matice pred vstopom RS v EU
23. 7. konferenca EU županov
Dolgovi - zapuščina LDS
24. Rop z bojkotom referendumu o izbrisanih deluje nedemokratično
Obeta se nam še en referendum, tokrat o sistemskem zakonu o izbrisanih
26. Novi mostovi, novi graditelji
27. Krivic: Naredite konec
28. 4-aprilski referendum
31. Ropov Veliki Petek
32. Zadnji manevri pred Evropo
33. KUČANOV FORUM 21: 7 člankov
38. Slovesno slovo nadškofa Rodeta
40. NATO: 4. članki
- 42: GENERAL MAISTER: 3 članki
44. SLOVENSKA DRUŠTVA: 4 članki
47. Drevo spominov in priznanj
DREVO SLOVENSTVA
48. Naše življenje
49. Jožica Šajnovič - 75-letnica
50. Referendum o gradnji džamije v Ljubljani
51. Korenine Slovencev: kaj razodevajo geni
53. Najstarejšo leseno kolo na svetu
54. 13. slovenski smučarski shod v Windhamu
55. How Resveratrol in Red Wine Aids Health
57. PROUD TO BE SLOVENIAN - Osmrtnice
58. Events Calendar for 2004
59. Princ in princesa SHIH-TZU iz Tibeta

Reka Little Mississippi, McArthur Mills
(pri Bancroftu) Ontario, Kanada

Drage bralke in spoštovani bralci Glasila

Ob vstopu v NATO in spricho bližnjih volitev v EU in državni parlament se je uredništvo Glasila odločilo objaviti izbor člankov iz slovenskih medijev, ki naj bi prikazali sedanje gospodarske in politične razmere v naši matični domovini. Objavljeni so bili v različnih medijih in njihovi avtorji so iz raznih političnih prepričanj. Upamo, da boste našli vsebino te izdaje Glasila ne samo zanimivo ampak tudi informativno.

Istočasno hočemo tudi prikazati, ali je deset-letna vladavina LDS resnično doprinesla večini državljanom obljubljeno in pričakovano blagostanje. O tem sicer pogosto govori njen predsednik Anton Rop, ki je pred kratkim odstranil SLS iz svoje vladne koalicije in sedaj predseduje svoji čistokrvni levičarski vladni koaliciji: LDS, ZLSD in DeSUS. Predsednik Rop je kmalu potem izbral in nato 20. aprila ustoličil pet novih ministrov, kar predstavlja skoraj eno tretjino 16-članskega ministrskega kabineta. S tem si je do naslednjih parlamentarnih volitev Rop zagotovil v svoji novi vladi absolutno enoumno disciplino - prvič v zgodovini naše mlade slovenske države.

Tudi aprilski referendum "Izbrisanih" zamudnikov je z medijskimi odmevi podrobno in večstransko analiziran v priobčenih člankih.

Nismo niti spregledali Kučanov "Forum 21", ki naj bi po njegovi definiciji bilo »društvo za politična, gospodarska, razvojna, socialna, kulturna in etična vprašanja«. Čeprav se »ne bo potegovalo za udeležbo v porazdelitvi politične moči«, se pa bo to društvo »angažiralo ob parlamentarnih volitvah«. Izgleda, da hoče Milan Kučan, kot predsednik tega društva, še vnaprej zakulisno voditi slovensko levico in tako postati edini evropski »angel varuh« kontinuitete bivših totalitarnih režimov prejšnjega stoletja.

Tudi Ljubljana bo verjetno imela že svoj majski referendum o "Džamiji", ker ga županji Danici Simšič ni uspelo legalno preprečiti.

V tej izdaji so objavljena tudi vsa vaša pravočasno poslana poročila in novice o slovenskih organizacijah, čeprav smo pričakovali veliko več odziva. Mnogo slovenskih društev se čudi in pritožuje, da niso dovolj poznana po Kanadi, vendar pa si ne vzamejo čas, da bi vsaj enkrat na leto poročali o svojem delovanju. Poročila so lahko napisana tudi v angleščini. V ta namen je uredništvo dodalo sposobnega sourednika, Richarda Vuksiniča, ki bo po potrebi urejeval v angleščini napisane prispevke, posebno tiste od naše mlajše slovenske generacije.

Iskrene zahvale vsem naročnikom in bralcem za podporo Glasila, našim dopisnikom ter vsem prostovoljnim sodelovalkam in sodelovalcem za njihov trud.

Želimo vam vsem prijetno pomlad in na svidenje. Bog z Vami!

KULTURNI VEČER GOVOR VELEPOSLANICE RS VERONIKE STABEJ

Toronto, Ontario, Petek, 20 februar 2004

Na predzadnji strani jan./feb. številke Glasila smo priobčili kratko barvno reportažo tega dogodka. Žal ni bilo dovolj prostora za objavo govorov slavnostne govornice, veleposlanice RS, ge. Veronike Stabej in g. Jožeta Slobodnika, častnega generalnega konzula RS, ki jih sedaj tukaj objavljamo.

Drage Slovenke in Slovenci

Slovenski kulturni praznik je vsako leto priložnost, da se Slovenci srečamo in obeležimo Prešernov dan ne glede na kraj, kjer se nahajamo, po vsem svetu. Danes tudi v Kanadi, v obliki tradicionalnega kulturnega

večera. V veliko čast mi je, da vas lahko pozdravim in nagovorim ob tej priložnosti.

France Prešeren in njegove pesmi so bile vedno simbol slovenstva. Z njimi je dokazal, da je slovenski jezik enakovreden takrat bolj uveljavljenim jezikom, ter da je v slovenskem jeziku možno izredno kulturno ustvarjanje.

Prizadevanje za samostojnost, ki smo jo dosegli leta 1991, je sledilo prizadevanje za vključitev v

doslej najuspešnejšo evropsko skupnost - Evropsko unijo. Morda se danes sliši neobičajno, vendar je res, da vse od ustanovitve Evropske zveze v Evropi ni bilo več vojn. Nasprotno, združena Evropa je resen in uspešen tekmelec ZDA in azijskim državam. Zato je bilo za Slovenijo in Slovence tako pomembno, da postanemo enakopravna članica 'evropske družine'. V veliko veselje mi je, da lahko na tem mestu ponovno poudarim, da bo 1. maja Slovenija postala članica Evropske unije, ter verjetno že pred tem datumom tudi članica NATO.

Slovenci se bomo lahko po tem datumu ponovno vprašali, kaj je najpomembnejše za nas, za slovenski narod. Kaj je najpomembnejše v življenju naroda in kaj nam pomeni biti Slovenec. Znotraj EU bomo lahko iskali nove možnosti za utrjevanje svoje države, svoje kulture in jezika. Vendar bo samo od nas odvisno, kako jih bomo izkoristili. Nemogoče je natančno napovedati prihodnost. Eno pa je gotovo - doslej smo vedno uspeli na področjih, kjer smo bili enotni, in tako bo tudi vnaprej. Enotnost in skupno prizadevanje za doseg skupnih ciljev sta pogoja za uspeh. Seveda enotnost v tem smislu ne pomeni ukinitve ali prepovedi različnosti, daleč od tega. Različno razmišljanje, ideje in hotenja so bogastvo in omogočajo bolj kakovostne rešitve, če jih spremlja dialog, toleranca, upoštevanje mnenja drugega ter skupno iskanje najboljših možnosti.

V Sloveniji vsako leto 8. februarja poteka proslava s podelitvijo Prešernove nagrade, ki je eno najpomembnejših slovenskih priznanj za kulturno ustvarjanje. Letos jo je prejel pisatelj, koroški Slovenec Florjan Lipuš, za svoja dela in prevode. V utemeljitvi je poudarjeno, da njegov slog pomeni opazno bogatitev slovenskega jezika. Sam pisatelj, ki kot pripadnik slovenske manjšine

živi v Avstriji, je v svoji zahvali povedal nekaj aktualnih in globokih misli, ki jih citiram:

“Stojimo pred svetlim trenutkom, ko se bo slovenska beseda slišala po vsej Evropi, saj se je s svojo ustvarjalnostjo že davno vključila enakovredno med ostale evropske narode... Paradoksalno, protislovno k temu je jezikovno stanje na Koroškem: medtem ko Slovenija skrbi za to, da se bo naša beseda razlegala po širokem evropskem prostoru, pa jo na Koroškem sami uničujemo in zmanjšujemo s svojo politično nezrelostjo in nepoučljivostjo skrbimo za to, da se vedno manj razgleda med nami... Narodni programi zadnjih sto let so se zavzemali vsak za svoje bolj ali manj ozke interese, pri čemer je billa beseda sama navadno le sredstvo, redko ali nikoli cilj. V svoji ozki idejni vnemi so pozabili, da je obstoj odvisen od zavesti, kakor tudi danes na Koroškem pozabljamo, da nam bo slovenska državnost v prid le, če bomo znali razvijati zavest... Z jezikom smo ali nismo, samo z jezikom bomo. Slovenska država ima takšno narodno manjšino, kakršno si je zaslužila v zadnjih desetletjih, in narodna manjšina ima tako matično državo, kakršno si danes zasluži.”

Te besede ne potrebujejo komentarja. Raje poskusimo ugotoviti, kaj si želimo, da bi ljudje enačili s slovenstvom. Uspešen, čeprav ne številčen narod z bogato kulturo? Lep in nikakor ne enostaven jezik, v katerem lahko povemo toliko stvari? Narod, ki si je z ohranjanjem jezika in besede pridobil državno samostojnost? Če je tako, moramo paziti, da ne bi s svojim ravnanjem omogočali enačenja slovenstva medsebojnimi spori in kreganji, nesoglasji in tekmovalnostjo. Gotovo si ne želimo, da so edine novice o Slovencih po svetu, ki dosežejo slovenske in svetovne medije, novice o medsebojnih sporih in nesoglasjih. Žal se tudi to dogaja. Vsak sam sprejema odločitve za svoje ravnanje in samo vsak sam lahko to spremeni, če meni, da bi bilo morda drugačno ravnanje koristnejše za vse.

Slovenci v Kanadi ste veliko dosegli. Tudi današnja proslava je dokaz za to. Otroci se še vedno učijo slovenski jezik, še vedno se zbirate v društvih in pripravljate aktivnosti, ki krepijo slovensko besedo in misel. V svojem imenu in v imenu Slovenije, ki jo predstavljam v Kanadi, vam čestitam in se vam zahvaljujem. Po svoji možnostih poskuša veleposlaništvo prispevati k temu, sodelovati z vami ter vam pomagati. Tako smo skupaj z vami uspeli postaviti spominsko ploščo na Pier 21 v Halifaxu, posvečeno vsem Slovenkam in Slovencem, ki ste v tem pristanišču naredili prve korake na kanadskih tleh ter prinesli slovensko kulturo v to veliko državo. Med letom pripravljate veliko število prireditev in srečanj. Upamo, da jih boste s skupnimi močmi pripravili še več. Najbolj pa nas veseli, da lahko vidimo toliko mladih, saj mladi pomenijo prihodnost.

V letih delovanja ste zbrali ogromno gradiva in dokumentov, ki pričajo o vaših aktivnostih in uspehih. V Sloveniji se vedno bolj zavedamo, kako zelo so pomembna arhivska gradiva, ne samo v Sloveniji, ampak tudi med Slovenci po svetu. Ne le za sedanjo generacijo, ampak za prihodnje generacije. Cilj je omogočiti ohranitev vseh dokumentov, fotografij, revij in glasil, ki prenašajo in hranijo pretekle dogodke za prihodnje generacije. Radi bi vzpostavili enoten sistem po vsem svetu, povezan s slovenskim arhivom in na voljo vsem raziskovalcem in drugih zainteresiranim. Ob tem želimo uporabljati najvišje standarde, s katerimi bi ohranili gradivo, obenem pa presegli morebitno nezaupanje ter strah, da bi se posamezne zadeve izgubile ali uničile. Rada bi vam predlagala, da o tem razmislite ter pri ohranjanju skupne zgodovine po svojih močeh sodelujete. To bi bil velik prispevek k slovenski kulturni dediščini.

Ob koncu vam zagotavljam, da bo veleposlaništvo še naprej z veseljem sodelovalo pri vseh vaših iniciativah v smeri sodelovanja in vključevanja vseh, še posebno mladih.

Želim vam prijetno proslavljanje našega kulturnega praznika ter kulturno bogato leto, ki je pred nami.

ZAKLJUČNE BESEDE ČASTNEGA GENERALNEGA KONZULA RS JOŽETA SLOBODNIKA

V veliko čast mi je, da vas lahko pozdravim na letošnjem praznovanju našega kulturnega praznika. Zelo me veseli, da ste se udeležili skupne prireditve, s katero vsako leto praznujemo Prešernov dan.

Kultura je izredno pomemben del našega življenja, čeprav včasih niti ne opazimo. Vse naše obnašanje in ravnanje je pogojeno s kulturo. V svojih odnosih z drugimi, tako z družinskimi člani kot tudi s prijatelji in sodelovalci, nas spremlja kultura.

Slovenska kultura je osnovno vodilo dela v slovenski skupnosti po vsem svetu, tudi v Kanadi. Kot smo geografsko oddaljeni od domovine, smo v kulturnem smislu zelo povezani vsak dan, še posebno pa ob prireditvah in srečanjih, ki jih pripravljamo skozi vse leto. Ravno delo slovenskih društev in posameznikov je tisto, kar ohranja

slovensko kulturo in jezik v Kanadi in s tem nas dela kot Slovence močne.

Včasih pozabimo, da nič ne nastane samo od sebe. Proslave se ne pripravljajo same in srečanja se ne organizirajo brez prizadevnih posameznikov. Vsi se zavedamo, da ni enostano odtegniti toliko časa svojim vsakodnevnim obveznostim, tako domačim kot poslovnim, in ga posvetiti slovenski skupnosti. Vendar ob tem tudi vemo, da so naporji poplačani, ko vidimo, da je slovenstvo v Kanadi živo, da ohranjamo svoje korenine in da to prenašamo tudi na mlade.

Morda si vas še več želi sodelovati, ker čutite notranjo potrebo po tem, vendar vam to preprečujejo vsakdanje obveznosti. Vsi ste vabljeni, vsak je pomemben in vsak lahko doda svoj dragoceni prispevek.

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki z veliko prizadevnostjo ohranjate slovensko skupnost, slovensko kulturo in slovenski jezik v Kanadi.

V sklopu današnjega praznovanja Dneva Kulture naj zaključim z željo, da bi se vsi člani naše skupnosti še naprej v njej dobro počutili, drug drugega spoštovali in si med seboj pomagali.

Še enkrat hvala vsem, ki ste prišli. Želim vam prijeten, skupen slovenski večer!

VRNE SE

Tone Kunstner (iz njegove zbirke 'MATI SLOVENIJA')

*Vrne se, vrne pomlad! Ni vzela slovesa za zmeraj,
le odcvetela v poletje, le dozorela v jesen...*

*Vrne se, vrne vesela v ta zledeneli svet,
na te zametane poti, pod te obtežene strehe,*

*kjer vsakdo zdaj zase živi, le svojo hišo oskrbuje,
le svoj ogenj varuje, da preživi.*

Ob 14-letnici Kanadskega slovenskega kongresa

France Habjan

28. marca 2004 je imel Kanadski slovenski kongres svoj 14. letni občni zbor združen s kulturno prireditvijo. Kulturnim programom na občnih zborih smo vedno dajali poseben poudarek namenoma zato, da bi slovenskim rojakom predstavili in približali slovensko kulturno, družbeno, včasih tudi znanstveno sporočilo slovenskih ustvarjalcev. Tako so na naših prireditvah med drugimi sodelovali: prof. dr. Peter Vencelj, veleposlanika g. Marjan Majcen in dr. Božo Cerar, sodnik Franc Miklavčič, rektor ljubljanske univerze prof. dr. Miha Tišker, filozof in teolog dr. Tone Jamnik, guverner Banke Slovenije dr. France Arhar, državni tajnik dr. Janez Dular, umetniška skupina iz slovenske Istre itd.

Tudi letošnji občni zbor je bil dvodelen. Občni zbor je bil v mali dvorani župnije Brezmadežne, kateri je sledila kulturna prireditev v veliki dvorani. Tokrat sta sodelovala znana kulturnika in umetnika Bogdana Herman in Tone Kuntner, predsednik Sveta KSK.

K a r l
Vegelj je po
himni SSK
»Slovenec
sem« pozdrvil
vse navzoče,
p r e b r a l
p o z d r a v e
č l a n o v
g l a v n e g a
o d b o r a K S K
S t a n e t a
V r š n i k a i z
W i n n i p e g a, t e r
I v a n a B e r g a n t a
i z V a n c o u v r a.

Občni zbor, ki ga je vodil Ciril Soršak, je bil zelo zanimiv in iz poročil je razvidno, da je KSK živa delovna organizacija. Zato je bil njen pester program

tudi v celoti uresničen. Predsednik France Rihar je poročal o opravljenem delu, ki je med drugim izvedel denarno zbirko za vračajoče se slovenske rojake iz Argentine, katero je predal Rafaelovi družbi z namenom, da se razdeli med pomoči potrebne povratnike, predvsem družinam. Ta nabirka je bila edinstvena v tem, ker je obsegala rojake od Atlantika do Pacifika. Tu gre posebna zahvala članu glavnega odbora KSK Ivu Bergantu ter misijonarjema Cirilu Čargu in Valentinu Batiču. Stane Kranjc je podal blagajniško poročilo kot tudi kratko poročilo o kanadskemu Censusu 2001 in obvestil navzoče o prihodnjem leta 2006. Profesor dr. Janez Vintar je poročal, da je zgodovinsko delo o naseljevanju prvih Slovencev dokončano in pripravljeno za tisk. Prof. Jerry Ponikvar, odbornik za programe, pa je navzoče seznanil s programom za poslovno leto 2004/5. Program obsega ureditev obsežnega arhiva KSK, ki bo shranjen v prostorih Slovenskega Kanadskega Zgodovinskega Društva, natisak knjige dr. Janeza Vintarja »OD LIPE DO JAVORA«, gojitev dobrih odnosov med slovenskimi rojaki in njihovimi organizacijami, sodelovanje pri slovenskem tedenskim radiju »Glas kanadskih Slovencev« in pri dvomesečniku »Glasilo kanadskih Slovencev«, sodelovanja pri skupnih nastopih z drugimi ustanovami in organizacijami. Skratka KSK bo tudi v bodoče služil slovenskim rojakom v Kanadi.

Člani glavnega odbora KSK za poslovno leto 2004/5 so: Milan Stepanec, France Rihar, Karl Vegelj, Stane Kranjc, Jože Kastelic, rev. Valentin Batič, Ciril Soršak, dr. France Habjan, Tjaša Škof, dr. Anton Kačinič, Franc Osredkar, prof. Jerry Ponikvar, dr. Srečko Pregelj, Tone Seljak, Ludvik Stajan, dr. Janez Vintar, ki bodo na naslednji redni seji 26. aprila oblikovali novi odbor.

Letos sta kulturni program oblikovala slavistka ga. Bogdana Herman ter pesnik in gledališki igralec

prof. Tone Kuntner. Pred njunim programom je predsednik sveta Karl Vegelj pozdravil vse navzoče. Tone Seljak je prebral vzpodbudno pismo Veleposlanice ge. Veronike Stabej, ki se zaradi delovne obveznosti v zahodni Kanadi ni mogla udeležiti srečanja. Predsednik France Rihar je nato predstavil nastopajoča gosta iz Slovenije.

Kulturni program je bil enkratni kulturni dogodek za slovensko skupnost v Torontu. Še več, bilo je edinstveno doživetje slovenske kulturne ustvarjalnosti v živo. Program sta izmenično dopolnjevala – Tone Kuntner dramatično z besedo, Bogdana Herman pa melodično z ljudsko pesmijo. Pesnik Kuntner je recitiral poezijo Toneta Pavčka, Franceta Prešerna, Alojzija Gradnika in svojo lastno lirično pesnitev »Našel sem tisto samotno vas«. Bralno pa je posredoval tudi izbrane odlomke pisatelja Ivana Cankarja na temi »Tam, glej, se razprostira domovina«. Njegov recital je izvenel kot visoka pesem Sloveniji, za prisotne pa nepozabno doživetje in je dal slovenski besedi poseben čar.

Ga. Bogdana Herman pa je s svojim programom prvič predstavila v Torontu slovensko ljudsko pesem, ki se v marsičem razlikuje od narodne ali umetne pesmi. Pri ljudski pesmi, kot je poudarila na začetku, je poudarek na besedilu pesmi. Ta besedila so zgodovinski prikaz, kako so naši predniki skozi stoletja ohranjevali svojo pripadnost s tem, da so prenašali tradicijo izraženo v pesmi in besedi na nove rodove. Napevna besedila so vsebovala preproste opise in razlage njihove bivanjske vsakdanjosti, zgodovinskih dogodkov, navad, običajev, šeg in drugih življenjskih posebnosti.

Umetnica je v svojem izboru izvajala koroško, prekmursko, tolminsko, gorenjsko, dolensko ljudsko pesem. V samem začetku je omenila, da se slovenska ljudska pesem besedno in napevno ohranja po ustnem izročilu. Vse pesmi je umetnica z njenim prijetnim barvanim sopranom suvereno odpela brez vsake glasbene ali instrumentalne spremljave.

Iz vsebine programa je izvenelo jasno in glasno sporočilo, da se je slovenstvo skozi zgodovino v najtežjih razmerah ohranjalo samo s kulturo. Naši

predniki so črpali življensko moč iz kulturne zakladnice. Tudi danes velja poudariti dejstvo, da se prav zdaj osvobojena Slovenij nahaja v novi mednarodni razporeditvi političnih sil in istočasno na moč delikatni situaciji. Njen obstoj bo zagotovljen le tedaj, če bodo tudi v prihodnosti njena življenska sila temeljila na kulturnem izročilu in njeni ustvarjalnosti. To sporočilo velja še bolj za nas Slovence po svetu, tudi nam v Kanadi. Simbolično sta nastopajoča umetnika to idejo na začetku in koncu programa prikazala s prižigom in ugasnitvijo sveče, z literarnim odlomkom »Ta luč« s pastirskim piščalnim spevom. Tone Kuntner se je nato občuteno zahvalil tudi v imenu Bogdane Herman za povabilo in hkrati tudi za njuno doživljanje »bližine in tišine«. Res take bližine in tišine je redko kdaj srečati ob podobnih srečanjih.

Na koncu programa je častni generalni konzul g. Jože Slobodnik nagovoril prisotne in se zahvalil obema umetnikoma. Njegov nagovor je v celoti objavljen na naslednji strani. Kot ustanovni član KSK je tudi izročil posebno priznanje za 13-letno delo v kongresni organizaciji ge. Jožici Vegelj iz Hamiltona, katero so navzoči nagradili s krepkim aplavzom. Program je zanesljivo vodila in povezovala tajnica KSK, ga. Tjaša Škof, ki je ob koncu vse prisotne povabila na obilno in okusno zakusko.

Gledališki igralec in pesnik Tone Kuntner ter pevka in direktorica za poslovno kulturo Bogdana Herman en teden pri slovenski skupnosti v Kanadi in ZDA

Leander Škof

Čeprav dobro poznana v Sloveniji in Evropi, sta koncem marca, kot gosta KSK, oba prvič nastopala v severni Ameriki in tam prikazala svoje umetniške talente v Hamiltonu (21. marca), Clevelandu (26. marca) in Torontu (28. marca). V njunih zelo uspešnih prireditvah je Tone Kuntner očaral publiko z recitacijo svojih pesmi in drugih literarnih velikanov, medtem ko je Bogdana Herman seznanila prisotne z izborom starih ljudskih pesmi iz Slovenije in zamejstva. V zadnjih 25. letih je

zbrala in skrbno arhivirala več kot 300 primerov takih pesmi, nekatere so stare preko dvesto let.

Predsednik KSK, Frank Rihar, gostitelj Toneta Kuntnerja, je priskrbel prevoz gostov na njihove prireditve in jima razkazal tudi znamenitosti južnega Ontarija. Tajnica KSK, Tjaša Škof, gostiteljica Bogdane Herman, pa ju je peš seznanila z višino najvišjega prosto stoječega stolpa na svetu in mimo gledališč in kulturnih ustanov Toronta tudi z globino obširnega trgovskega podzemlja torontske metropole in seveda z njeno podzemno železnico, ki letos praznuje svojo petdesetletnico obstoja.

Uredništvo Glasila je 2. aprila dobilo zahvalni telefonski poziv od Bogdane Herman, v katerem se je prisrčno zahvalila vsem Slovincem v severni ameriki, ki so jo tako prijazno sprejeli med njenim

gostovalnim obiskom. Od Toneta Kuntnerja pa smo po e-mailu sprejeli sledeče:

Spoštovana g. Leander in ga. Tjaša!

Hvala za vse prijaznosti ob srečanju z Vama, ki mi bo ostalo v prijetnem spominu, posebno zato, ker sem začutil, da tudi vidva živita z vsem srcem z našo lepo, milo domovino, ki jo je Cankar poimenoval "nebesa pod Triglavom" in katere usoda v prihodnosti je odvisna samo od naših src in pameti. Upam, da bomo zmogli, kar od nas zahteva zgodovina. Ene sanje smo že uresničili.

In sanjajmo še naprej!

Pozdrav Vama in vsem pri Kanadskem slovenskem kongresu in vsem rojakom v Kanadi, Vaš TONE KUNTNER

Nagovor častnega generalnega konzula Jožeta Slobodnika po občnem zboru KSK in kulturnem programu Toneta Kuntnerja in Bogdane Herman

Toronto, 28. marec 2004

Čestitam vsem kongresnikom v Kanadi, ki držite kongresno misel živo in delate za dobrobit slovenskega naroda. Na spletni strani SSK, katerega član je tudi Kanadski slovenski kongres, med drugim piše:

„Svetovni slovenski kongres je vseslovenska organizacijska skupnost, ki povezuje in združuje Slovence doma in po svetu na temelju zavezanosti slovenstvu, ne glede na nazorske, strankarske in druge razlike. Njegovo delovanje naj slehernemu Slovencu, kjerkoli že prebiva, prebudi občutje za slovenstvo v njegovem okolju. SSK s tem, da povezuje matične, zamejske, zdomske in izseljenske Slovence, izpolnjuje zgodovinsko izročilo naših dedov iz leta 1848, to je delo o Zedinjeni Sloveniji“.

Res lepa ideja, delajmo na tem, da se uresniči.

Letošnji dobitnik Prešernove nagrade je g. Florjan Lipuš s Koroške. V svojem govoru, ki je zelo odmeval v Sloveniji in na Koroškem, je opozoril na razmere na Koroškem. Med drugim pravi:

“Koroški Slovenci se krčimo na posamezne družine in posmeznike, raztrešene po vaseh in

mestih, ostali smo sami in posamični, prepuščeni lastni iznajdljivosti, saj daleč naokrog ni koga, ki bi hodil pred nami, kaj šele, da bi kdo odpiral vrata ključnim, bistvenim rečem za narodno preživetje.“ Dodal je tudi: “...ne moremo dozoreti za razumno debato in trezno presojo, kaj šele za to, kar naredi narodno skupnost za trdno narodno skupnost.“

Po teh Lipuševih besedah mi nehote pride na misel primerjava naše skupnosti v južnem Ontariju. Vprašujem se, a smo mi boljši kot Korošci. Smo mi možni vvesti se in pogovoriti kako in kam naprej. Delati moramo na tem, da se bo naša skupnost obdržala združena in močna za skupno nastopanje pred slovenskimi, kakor tudi pred kanadskimi oblastmi.

V času, ko je Slovenija že skoraj polnopravna članica EU, naj tudi mi povzdignemo svojo slovensko zavest. Bodimo spet tako složni, kot smo bili v začetku devetdesetih let. Zavedajmo se, da smo tudi mi po svojih močeh pomagali Sloveniji do osamosvojitve in Evropske Unije.

EU - 1. maj: Petnajst sedanjih članic

STA, sobota, 13. marec, 2004

LJUBLJANA (Evropa) - Deset držav, ki bodo v EU vstopile 1. maja letos, se v evropskem klubu držav pridružuje petnajstim državam. Od slednjih jih je le šest ustanovnih članic - Francija, Nemčija, Italija, Belgija, Nizozemska in Luksemburg -, ostale pa so se v povezavo vključile v kasnejših širitvah.

Najbolj sveže članice EU v skupini petnajstih veterank so Avstrija, Finska in Švedska, ki so članice postale leta 1995, torej slabo desetletje pred sedanjo širitvijo. Kako so se pridružile in kaj so dosegle najdete v spodnjih razpredelnicah.

Kot je znano se bo v Evropsko unijo 1. maja 2004 vključilo deset novih članic, poleg Slovenije

še Poljska, Češka, Madžarska, Slovaška, Estonija, Latvija, Litva, Ciper in Malta. Z vstopom novih članic v unijo se bo prebivalstvo EU povečalo za 75 milijonov na približno 450 milijonov. Delež prebivalstva desetih na novo pridruženih držav po 1. maju bo znašal petino celotnega prebivalstva povezave, Slovenci pa bodo predstavljali manj kot pol odstotka vseh državljanov razširjene EU.

Kako so se združevale in kaj so dosegle sedanje članice, in kaj prinašajo v razširjeno Evropsko unijo nove članice objavljamo v spodnjih razpredelnicah.

EU - 1. maj: V petnajsterici pred 1. majem zadržanost, v deseterici pričakovanja

STA, ponedeljek, 15. marec, 2004

LJUBLJANA (Slovenija) - Državljeni desetih prihodnjih članic Evropske unije, med njimi Slovenije, so razmeroma naklonjeni vstopu svojih držav v povezavo - to so nenazadnje dokazali na referendumih - in pričakujejo, da bodo imele njihove države, pa tudi oni sami, od vstopa v povezavo koristi, nasprotno pa je javno mnenje v petnajsterici sedanjih članic do širitve precej bolj zadržano. Slovenci od članstva v uniji pričakujejo več dobrega kot slabega, je pa Slovenija na repu držav, katerih vstop v unijo podpirajo državljani sedanje petnajsterice.

Zdi se, da so državljani EU do največje širitve povezave v njeni zgodovini precej ravnodušni. "Le malo Evropejcev razume, kaj smo naredili v zadnjem desetletju," je za francosko tiskovno agencijo AFP nedavno dejal evropski komisar, pristojen za širitev, Guenter Verheugen. Komisar je pred dnevi na zasedanju Evropskega parlamenta v Strasbourgu, kjer so poslanci potrjevali še zadnja poročila o napredku pristopnic in poročili za Bolgarijo ter Romunijo, odgovornost za majhno podporo širitvi

med državljani petnajsterice pripisal vladam sedanjih članic. Nanje je naslovil tudi ostro kritiko, ker te v domačih javnostih niso poskrbele za ustrezno razpravo o tem zgodovinskem dogodku. "Politične elite v sedanjih članicah bi morale storiti več za razlago bistva širitve državljanom. Evropska komisija je na nujnost razprave ves čas opozarjala, a širitev in strahovi v zvezi z njo se na prvih straneh medijev v EU pojavljajo šele zdaj," je bil nezadovoljen komisar.

Kot je pokazala zadnja javnomnenjska raziskava Eurobarometer, izvedena lani jeseni, širitev podpira 47 odstotkov prebivalcev unije, nasprotuje pa ji 36 odstotkov. Najbolj nenaklonjeni širitvi so Francozi, saj ji nasprotuje kar 55 odstotkov vprašanih, le 34 odstotkov pa jih širitev podpira. Poleg Francije je še v štirih članicah unije nasprotovanje širitvi večje kot podpora. V Nemčiji je proti širitvi 42 odstotkov ljudi, le 38 odstotkov pa jih je za, v Veliki Britaniji je proti 40, za pa 38 odstotkov ljudi, v Belgiji širitvi nasprotuje 45 odstotkov ljudi, za pa jih je 43 odstotkov. Med

tistimi, kjer je nasprotovanje večje kot podpora, pa je tudi slovenska sosedna Avstrija, kjer širitev podpira 41 odstotkov ljudi, 42 odstotkov pa jih je proti.

Največjo podporo širitvenemu procesu so lani jeseni zabeležili v Grčiji, na Danskem in v Španiji. V Grčiji je vstopu novih držav naklonjenih 65 odstotkov ljudi, na Danskem in v Španiji pa po 62 odstotkov.

Raven podpore širitvi se v članicah unije v zadnjem letu ni bistveno spremenila. V primerjavi s pomladjo leta 2003 sta jeseni podpora in nasprotovanje širitvi zrasla za po eno odstotno točko. Zanimivo pa je, da je podpora širitvi precej padla lani spomladi v primerjavi z jesenjo 2002. Skoraj petina državljanov EU o tem, ali bo širitev koristna ali ne, nima mnenja. Lanski jesenski Eurobarometer je še pokazal, da bi bila več kot tretjina vprašanih v uniji širitvi bolj naklonjena, če bi v povezavo vstopile le nekatere od bodočih članic.

Po drugi strani je podpora širitvi v pristopnicah precej višja. Kot je pokazal jesenski Eurobarometer, 52 odstotkov ljudi v deseterici držav, ki bodo v povezavo vstopile 1. maja letos, meni, da je članstvo nekaj dobrega. Seveda imajo tudi v pristopnicah pomisleke, zlasti se pojavljajo bojazni pred izgubo suverenosti, ljudje pa se bojijo tudi višjih cen in izgube delovnih mest. Velja omeniti, da se je v pristopnicah podpora vstopu lani jeseni v primerjavi s pomladjo znižala za 6 odstotnih točk, le 37 odstotkov vprašanih pa se ima za dobro ali zelo dobro obveščene o širitvi.

Najbolj se vstopa v EU veselijo prebivalci Cipra, saj jih je kar 59 odstotkov prepričanih, da je članstvo za njihovo državo nekaj dobrega. Na Slovaškem je takšnih 58 odstotkov, na Madžarskem pa 56 odstotkov. Pričakovanja so najnižja v Estoniji, kjer le 38 odstotkov prebivalcev meni, da bo članstvo za njihovo državo pomenilo kaj dobrega, medtem ko je na Češkem takšnih 44 odstotkov. 40 odstotkov ljudi v deseterici, ki se bo uniji pridružila 1. maja, upa, da bodo imeli osebno od vstopa koristi, prav toliko pa jih koristi zase ne pričakuje.

Največja pričakovanja imajo državljani Malte in Cipra, kjer jih je po 42 odstotkov prepričanih, da bo članstvo njihove države v EU koristilo tudi njim osebno. Na Češkem in v Estoniji je takšnih manj kot tretjina.

V Sloveniji članstvo kot nekaj dobrega vidi 50 odstotkov njenih prebivalcev, kar državo umešča v povprečje deseterice. 37 odstotkov jih meni, da članstvo ne bo ne dobro ne slabo, medtem ko jih je 7 odstotkov prepričanih, da bo članstvo Sloveniji prineslo več slabega. 35 odstotkov Slovencev je mnenja, da bodo imeli osebno od vstopa v unijo koristi, medtem ko jih je 46 odstotkov prepričanih, da bo prednosti zanje toliko kot slabosti. Desetina Slovencev zase v uniji pričakuje več slabega kot dobrega.

Se pa Slovenija vsekakor uvršča med tiste prihodnje članice, ki jih povprečen evropski državljan skoraj ne pozna. Kot so pokazali lani julija objavljeni rezultati Eurobarometra, za Slovenijo kot prihodnjo članico ni slišal vsak peti državljan povezave. Za Slovenijo naj bi vedelo le 82 odstotkov ljudi v uniji. Slabšo prepoznavnost beležijo le še tri baltske države, in sicer Litva z 81 odstotki ter Latvija in Estonija z 80 odstotki.

Slovenija je tudi tista prihodnja članica, katere članstvu so državljani sedanjih članic najmanj naklonjeni. Jeseni 2002 je članstvo Slovenije v EU podpiralo komaj 35 odstotkov unijinih državljanov, proti pa jih je 40 odstotkov. Največjo podporo so tedaj uživale Madžarska, Malta in Poljska, pred Slovenijo pa se je uvrstila celo Bolgarija, ki niti ne bo vključena v ta krog širitve. Kot kažejo raziskave Eurobarometer, je še bilo na obisku v Sloveniji šest odstotkov državljanov EU, to je toliko kot na Slovaškem, treba pa je omeniti, da je bilo med tistimi, ki so Slovenijo že obiskali, kar 43 odstotkov Avstrijcev.

Čeprav je od padca železne zaveso minilo že skoraj poldrugo desetletje, države, ki bodo v unijo vstopile, pa so z unijo pogajanja o vstopu začele konec 90. let, je na Zahodu nezaupanje do prihodnjih članic z Vzhoda še vedno precejšnje. Medtem pa so tudi v novih članicah že spoznali, da se v uniji ne cedita le med in mleko.

Imenovanje, ki prinaša ugled, a ne ekonomskih učinkov

Vladimir Urbanc

Ljubljanske novice, sobota, 27. marec, 2004

MONTREAL (Kanada) - Slovenska veleposlanica v Kanadi Veronika Stabej je bila ponovno izvoljena za predsednico Diplomatskega združenja Ottawe, ki združuje veleposlaništva tujih držav v Kanadi.

Ob tej novici moje iskrene čestitke, kar bodo potrdili tudi vsi Slovenci, ki živijo v Kanadi. To je dokaz, da je nadvse karizmatična veleposlanica ga. Stabejeva silno priljubljena v diplomatskem zboru v Ottawi. Njena ponovna izvolitev je tudi dokaz, da je slovenska veleposlanica na prestižni ravni s tem ponovnim imenovanjem dosegla velik prestiž in ugled, tudi za Slovenijo.

Ob imenovanju pa je potrebno vedeti tudi to, da takšna imenovanja prinašajo dodatno breme in izgubo časa ob sodelovanjih na številnih prireditvah v interesih Diplomatskega združenja z lokalnimi skupnostmi. V tem kontekstu je zanimiva izjava nekdanjega kanadskega ministra za finance Johna Manleya, ki je odklonil ponujeno mesto kanadskega veleposlanika v Washingtonu z besedami: "Ne odgovarja mi naslov veleposlanika, ker bi se moral udeleževati številnih sprejemov diplomatskega zbora, kar ni nič drugega kot družabno srečanje, starih prijateljev diplomatov, na katerih se veliko govori, vendar ni moč storiti nič koristnega za državo, ki bi jo zastopal."

Po letu in pol službovanja, tukaj cenjene, veleposlanice Veronike Stabejeve, sem prišel do zaključka, da je posvetila veliko pozornosti utrjevanju ugleda Slovenije ob sprejemih v svoji novi prestižni rezidenci v Ottawi. Bolj malo pa je bilo aktivnosti za pospeševanje ekonomskega sodelovanja med slovenskimi kanadskimi poslovneži.

Seveda moramo biti pri tej oceni objektivni, da za ekonomsko sodelovanje veleposlanica Stabejeva nima potrebne kadrovske podpore, in ne podpore slovenske poslovne elite ter, v mojih prispevkih, že večkrat omenjene Gospodarske zbornice Slovenije.

Je že res, da "status in modus operandi" slovenskega veleposlaništva v Ottawi določa

ministrstvo za zunanje zadeve v Ljubljani, kar pa še ne pomeni, da se lahko dovoljuje "status quo" na gospodarskem področju, ki se brez gospodarskega atašeja ne bo premaknilo iz sedanje mrtve točke.

Naj ob tem spomnim na že večkrat ponovljeno dejstvo, da je Kanada veliko bogatejša država od Slovenije in, da tukajšnji visoki državni funkcionarji vedno gledajo uspeh Kanade le skozi prizmo pozitivnega trgovanja. Ob tem naj spomnim na govor guvernerja Kanade ob sprejemu akreditiva bivšega veleposlanika Slovenije v Kanadi dr. Cerarja, ki je posebej poudaril kaj lahko Kanada izvaža v Slovenijo, in ne obratno.

Iz navedenega lahko zaključimo, da je funkcija veleposlanika v luči tržne ekonomije naravnana k delovanju pospeševanja gospodarskega sodelovanja in ne za delovanje in opravljanje prestižnih in laskavih funkcij. Da to drži potrjuje pristop kanadskega ministrstva za zunanje zadeve, ki je zaradi pravil tržne ekonomije (daj-dam) prišlo do zaključka, da bi bili stroški vzdrževanja kanadskega veleposlaništva v Sloveniji previsok vložek napram iztržku, ki bi ga ta ekonomsko naravnana država dobila kot nadomestek vložka za vzdrževanje veleposlaništva v Sloveniji. Znano je, da ji je za dosedanji izvozni učinek dovolj, da ima v Slovenji le častnega konzula, čeprav je ta skoraj trikrat večjo od slovenskega izvoza v Kanado.

Kaj Slovenija dosega na ekonomskem področju v državi prihodnosti, sem zapisal v Ljubljanskih novicah že v članku 14. marca letos (v celoti objavljen v spodnji povezavi), v današnjem dodajam le to, da so imenovanja, ki prinaša ugled in prestiž vredna vse pohvale, a žal je tako, da v današnjem svetu štejejo le ekonomski učinki.

Kdaj se bo Slovenija zavedala tega dejstva, pa je v domeni vodilnih slovenskih politikov, predvsem pa gospodarstvenikov, ki kot kaže vidijo le lučaj daleč. Da je ta pogled usmerjen še vedno preveč "južno" pa je dejstvo.

Da drži zapisano dokazuje naslednja izjava, ki se tiče slovensko-kanadskih odnosov: "Slovenija in Kanada imata dobre politične odnose, precej pa je še možnosti za okrepitev gospodarskega sodelovanja med državama, sta se strinjala predsednik državnega sveta Janez Sušnik in

predsednik kanadskega senata Dan Hays, ki se je z gospodarsko delegacijo mudil na uradnem obisku v Sloveniji, 28. januarja 2004."

O čem sta govorila? Da, prav ima naš redni sodelavec gospod Urbanc, poudarek razgovora je bil na GOSPODARSTVU.

Izvoz in uvoz med Slovenijo in Kanado

SLOVENIJA - KANADA			
IZVOZ IN UVOZ REPUBLIKE SLOVENIJE			
LETO	IZVOZ	UVOZ	SKUPAJ
1992	29,455	19,125	48,580
1993	31,269	19,107	40,376
1994	42,022	34,815	76,837
1995	36,789	46,337	83,127
1996	32,471	40,146	72,619
1997	27,645	32,764	60,408
1998	35,331	96,372	131,703
1999	22,016	54,353	76,369
2000	20,270	59,258	79,527
2001	19,119	40,223	59,342
2002	26,331	35,065	61,396
2003	23,882	51,827	75,708

Vir: GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

Pripis uredništva Glasila: Zgornji članek Vladimirja Urbanca, objavljenega v Ljubljanskih novicah 27.

marca 2004, je ponatisnjen v celoti. Njegov avtor nakazuje, kako bi bilo možno z gospodarskim atašejem v Ottawi, kvalificiranim ne samo v raziskovanju mednarodnega tržišča ampak tudi v optimizaciji medsebojnega trgovanja, zelo izboljšati dosežanje dosežke na ekonomskem področju v veliko korist Republiki Sloveniji - s tem se uredništvo popolnoma strinja. Ne strinja pa se z zaključkom avtorja, da ugled veleposlaništva ne pripomore k izboljšanju medsebojnega tržnega gospodarstva. Ne moremo vse meriti v denarnih vrednotah. Doprinos kulturne in podpore in pobude, ki jo sedanje veleposlaništvo pod vodstvom Veronike Stabej, tako navdušeno nudi slovenski skupnosti v Kanadi je neprecenljiv.

Članku Vladimirja Urbanca tudi dodajamo na strani 15 članek iz Ljubljanskih novic, 2. aprila 2004, ki zagovarja tesnejše sodelovanje med državo, znanostjo in gospodarstvom za boljše mednarodno tržno orientiranost.

Kriminalka o uspehu

STANISLAV KOVAČ, MAG

Od zadnje volilne zmage LDS leta 2000 je stopnja gospodarske rasti RS čedalje nižja, spremljata pa jo sočasen padec rasti plač in dvig brezposelnosti.

Slovenijo sta pred kratkim zaznamovala dogodka, ki bosta močno vplivala na našo gospodarsko prihodnost. Po merilih Svetovne banke je bila kot prva izmed tranzicijskih držav sprejeta v elitno svetovno skupino 28 razvitih. Hkrati je naš statistični urad objavil črnogledno oceno o lanskem gospodarski rasti: dosegla je zgolj 2,3 odstotka, najmanj po osamosvojitvi. Vstop med

razvite in najnižja rast po letu 1992 sta tesno povezana z zatonom gospodarske »zgodbe o uspehu«, ki se je razpletala pod tranzicijsko vladavino LDS.

Vzpon in padec »zgodbe o uspehu«. Premier Tone Rop je kot finančni minister v Drnovškovi vladi jeseni 2001 v državnem zboru napovedal, da bo gospodarska rast v naslednjih štirih letih vseskozi več kot štiriodstotna: za leto 2001 je obljubil stopnjo 4,4 odstotka, potem 4,2 odstotka, za lani 4,5 in za letošnje volilno leto kar 4,8 odstotka. Toda stvarnost je povsem ovrgla Ropove

velikopotezne obljube o hitrem razvoju, saj je gospodarska aktivnost v zadnjih štirih letih povsem zastala. Za zaton tranzicijske »zgodbe o uspehu« je bilo prelomno leto 2001, ko smo namesto objavljenih 4,2 odstotka imeli le 2,9-odstotno rast. Podobno usodo je prineslo naslednje leto, saj je ostala na isti ravni. Doslej najnižjo tranzicijsko točko je »zgodba o uspehu« dosegla lani: Rop je še kot finančni minister jeseni 2001 obljubljal, da bomo pod vodstvom LDS dve leti pozneje doživeli razcvet s kar 4,5-odstotno gospodarsko rastjo, v resnici pa je njegovo vodenje vlade prineslo najnižjo rast v vsem poosamosvojitvenem obdobju.

Višjo od lanske smo imeli celo prvo leto po osamosvojitvi, 1993., ko so se industrijska podjetja spopadala z recesijskimi posledicami razpada jugoslovanskega in vzhodnoevropskih trgov. Po vnovični gospodarski oživitvi v EU in ZDA leta 1994 je naše gospodarstvo povečalo izvoz zlasti v zahodno Evropo in sredi devetdesetih let raslo po približno štiriodstotni letni stopnji. Konec minulega desetletja je zaradi splošne rasti svetovne ekonomije in odprtja bivših jugovzhodnih trgov doživelo zadnji preporod. Vse od zadnje volilne zmage LDS leta 2000 pa smo bili priča vse očitnejšemu zastoj, ki sta ga spremljala sočasen padec rasti plač in dvig brezposelnosti. Tako je leta 2001 stopnja rasti realnih povprečnih bruto plač znašala še 3,3 odstotka, leto pozneje se je spustila na dva in lani dosegla samo še 1,8 odstotka. Gospodarski

zastoj potrjuje tudi gibanje brezposelnosti, saj je bila ta leta 2001 in 2002 še 6,4-odstotna, lani pa se je spet dvignila na 6,8 odstotka.

Gospodarski zaton po letu 2001. Najnovejši podatki statističnega urada o lanskem gospodarski rasti razkrivajo žarišče zastoja po letu 2001, ki je povezano z najmočnejšo panogo slovenskega gospodarstva - predelovalnimi dejavnostmi. Te prinesejo okoli četrtno BDP in so najbolj izvozno usmerjen del gospodarstva, saj so po podatkih Umarja leta 2001 ustvarile kar 99 odstotkov blagovnega izvoza, medtem ko je izvoz blaga znašal okoli 50 odstotkov BDP. Domači in tuji ekonomisti so že ob osamosvojitvi takratne vodilne politike opozorili na železno pravilo slovenske ekonomije, da je gonilna sila dolgoročno vzdržne gospodarske rasti lahko le večji izvoz podjetij iz predelovalnih dejavnosti, medtem ko je spodbujanje rasti z domačim povpraševanjem sicer politično mikavna, vendar zaradi omejene kupne moči zgolj dveh milijonov potrošnikov kratkoročna rešitev. Pomen izvoza za dolgoročno preživetje slovenskega gospodarstva dokazujeta že naslednji primerjavi: povpraševanje nemškega gospodarstva po slovenskih izvoznih izdelkih je približno tolikšno kot celotno povpraševanje slovenske države (okoli dvajset odstotkov BDP), dva največja slovenska izvozna trga, nemški in italijanski, pa po kupni moči presegata celotno domače investicijsko povpraševanje...

Managerji menijo, da morajo država, znanost in gospodarstvo tesneje sodelovati

Ljubljanske novice, 2. april, 2004

Portorož (Slovenija) - Člani Združenja manager so z okroglo mizo, za katero so razpravljali o povezovanju med znanostjo, univerzami in državo, danes v Portorožu končalo dvodnevno srečanje. Po mnenju predsednice uprave družbe Trimo Trebnje Tatjane Fink je pri tem bistveno vprašanje, koliko znanost prispeva k povečevanju bruto domačega proizvoda. Po njenem mnenju mora vsaka od omenjenih treh strani za boljšo povezavo nekaj narediti sama. Uvodoma so se udeleženci

soočili tudi s podatki o skromnem deležu raziskovalcev v slovenskem gospodarstvu.

V slovenskem gospodarstvu je zaposlenih 33 odstotkov raziskovalcev, kar je bistveno manj kot v ameriškem, francoskem in nizozemskem gospodarstvu, kjer je njihov delež od 47- do 80-odstoten. Delež diplomantov naravoslovno-tehničnih programov v Sloveniji zaostaja za evropskim povprečjem, saj se pri nas za omenjene študije odloča 33 odstotkov študentov, v članicah EU pa

41 odstotkov. Za evropskim povprečjem zaostajajo tudi slovenska inovativna podjetja, saj je v slovenski predelovalni dejavnosti 32 odstotkov inovativnih podjetij, v EU pa 51 odstotkov. Še večji je zaostanek v storitveni dejavnosti, kjer je v Sloveniji 14 odstotkov inovativnih podjetij, povprečje EU pa je 40 odstotkov.

Da mora povezava med znanostjo, univerzami in državo biti, vendar je v Sloveniji ni, je prepričan tudi direktor Inštituta Jožef Štefan Vito Turk. Razmišljanje o tem, da naj gre raziskovanje po denar v industrijo, je po njegovem mnenju neustrezno, čeprav ima inštitut z gospodarskimi družbami sklenjenih preko 140 pogodb. Lani je to pomenilo 1,1 milijarde tolarjev, kljub temu pa so želijo manj pogodb z večjimi projekti in večje projekte, ki bi jih sofinancirala tudi država. Narobe je tudi, da država zmanjšuje sredstva za osnovne raziskave, saj je to najbolje naložen davkoplačevalski denar, je še prepričan Turk.

Z njim se ni strinjal državni sekretar na ministrstvu za šolstvo, znanost in šport Zoran Stančič, ki je povedal, da se je obseg sredstev za razvoj in tehnologijo od lani do letos realno povečal za 22 odstotkov, pri slednjem celo za 70 odstotkov. Sodelovanja med gospodarstvom, znanostjo in državo je po njegovih besedah veliko, ob tem pa ni izključil možnosti, da so instrumenti države za spodbujanje sodelovanja za ostala dva akterja preveč togi, ali pa imajo podjetja preslabe razvojne vizije.

Predstojnik katedre za management in vodja univerzitetnega programa MBA za srednjo, jugovzhodno in vzhodno Evropo Cene Bavec je k diskusiji o znanju dodal, da je treba najprej poiskati šibke točke in jih nato reševati skupaj. Poleg tega pa je trikotnik, ki so ga omenjali njegovih predhodniki, treba gledati kot štirikotnik, saj mora biti za pridobivanje znanja motiviran tudi človek. Po njegovih izkušnjah je namreč najtežje za dober študij motivirati prav študente. Problem slovenskega znanja je po njegovih besedah tudi njegova relevantnost in ne količina, poleg tega pa imamo hud problem s kritično maso znanja.

Da je povezava med znanostjo in gospodarstvom slovenska "rak rana", država z metodologijo za vzpodbujanje povezovanja pa zamuja že za nekaj let, meni tudi generalni direktor kranjske družbe Iskratel Andrej Polenec. Univerze po njegovih besedah študente preslabo pripravijo na uporabo znanj v praksi in izzive gospodarstva, saj v podjetja prihajajo študenti s kakovostim znanjem, vendar potrebujejo za adaptacijo v proces podjetja do devet mesecev. Z njim se je strinjal tudi Stančič, ki je izpostavil vprašanje časa, ki ga v podjetjih porabijo za to, da iz izobraženega kadra naredijo uporabnega. Po njegovem mnenju bi zato morali v pedagoškem procesu sodelovati tudi managerji. Podprl ga je tudi Turk, ki pa je poudaril, da se ljudje iz gospodarstva v pedagoške procese ne morejo vključevati, ker nimajo habilitacij. Prav to je po njegovem mnenju treba čim prej preseči.

Za Aleža Bulca iz družbe Vibacom Invest pa je ključen problem to, da je večina slovenskih podjetij srednje velikih, kjer nimajo vrhunskih tehnologij in vrhunskih strokovnjakov. V osnovi bi po njegovih besedah lahko z več znanja tudi v takšnih okoliščinah naredili več, vendar pa večina podjetij lastnega znanja ne zna ceniti in ga nadgrajevati. Poleg tega pa dodatnih znanj ne znajo poiskati. Z njim se je strinjal tudi Peter Grašek iz družbe Deloitte & Touche, ki trdi, da po eni strani znanja ni nikoli dovolj, pod drugi pa tistega, ki ga imamo, ne znamo aktivirati.

Na koncu razprave je Bavec predstavil še en vidik, in sicer tržno orientiranost produkcije znanja. Po njegovem mnenju je znanje že tržno orientirano, tržno usmerjene pa bi morale biti tudi univerze, ki morajo za to imeti konkurenco in ne monopol. Nedopustno je namreč, da mora ena slovenska univerza za uvedbo novega programa prej pridobiti dovoljenje drugih dveh.

Op. ur: Ni čuda, da se celo Boris Jež v Delu norčuje o pretirani samohvali slovenske računalniške tehnologije. Njegov sin mu je namreč objasn timer, da globalna računalniška industrija že dolgo uporablja veliko bolj napredne tehnološke proizvode.

PORTOROŽ (Slovenija) - Prvi val prevzemov v slovenski trgovini se je začel konec devetdesetih let prejšnjega stoletja, pri čemer je bil najbolj aktiven Mercator. Najpomembnejši motivi za prevzeme pa so hitra rast prevzemnega podjetja, povezovanje aktivnosti med podjetjema, z namenom zniževanja stroškov na enoto poslovnega učinka in pridobitev lokalnega tržnega deleža. Pomemben motiv za prevzeme je bil tudi v povečevanju učinkovitosti poslovanja združenega podjetja. Prvi val prevzemov je povzročil vstop tuje konkurence na slovenski trg, kar lahko pričakujemo tudi v drugem valu, ki se bo zgodil po vstopu Slovenije v EU, je ob začetku drugega dneva srečanja ekonomistov in poslovnežev v trgovini v Piranu povedal Matej Lahovnik z ljubljanske ekonomske fakultete.

"Če ne rasteš, te ni," je načelo slovenskih trgovcev uvodoma pojasnil Lahovnik. Mnogi managerji po njegovih besedah podcenjujejo pomen integracije prevzetega podjetja v poslovni sistem prevzemnika. Ob tem je poudaril glavni problem prevzemanja majhnih podjetij, ki jih je zaradi različnih poslovnih kultur težko integrirati, obenem pa med procesom integracije obstaja nevarnost, da bo med tem na trg vstopil kateri od konkurentov. Kombinirana rast združenih podjetij je značilna za Mercator in Merkur, je povedal Lahovnik, tuja podjetja pa so na slovenski trg večinoma stopala z lastnimi investicijami.

Slovenskim managerjem je svetoval, naj se izogibajo združevanju enakih podjetij, saj se pogosto zgodi, da se v združenem podjetju ne ve, kdo narekuje tempo. Pri nas managerji namreč pogosto pozabljajo, da je eno podjetje kupiti, drugo pa z njim zaslužiti, je poudaril Lahovnik. Zato je opozoril, da mora vsak manager imeti jasno vizijo in strategijo, na kar pa pogosto pozabljajo. Podjetje se mora odločiti za striktno generično strategijo in na njej vztrajati, je dejal Lahovnik in dodal, da razvijanje več strategij hkrati

ni dobro, saj je podjetje potem v strateškem smislu nepomembno.

V nadaljevanju srečanja ekonomistov in poslovnežev v trgovini, ki so ga v Piranu organizirali Društvo ekonomistov Ljubljana, ljubljanska ekonomska fakulteta in Gospodarski vestnik, so mnenja o slovenski trgovini, prevzemih in prihodnosti v EU soočili nekateri slovenski managerji večjih trgovskih podjetij. Po besedah predsednika uprave Mercatorja Zorana Jankoviča je slovenska trgovina za polovico pod povprečjem EU po količini prometa na prodajalca, saj je evropsko povprečje okrog 200.000 evrov, v Mercatorju pa 100.000 evrov na zaposlenega. Glede dobička na prihodke pa smo nad evropskim povprečjem, je dejal.

Slovenska trgovina je primerljiva z EU, je povedal Jože Kovač z Gospodarske zbornice Slovenije, razen v prihodkih na zaposlenega in po dodani vrednosti. Sicer pa v slovenski trgovini, kjer je 97 odstotkov podjetij majhnih in srednje velikih, tretjino prihodkov ustvari deset večjih trgovcev, ni drugače kot v EU. Manjša je le kupna moč slovenskega prebivalca, meni Kovač.

V slovenskih trgovinah je 70 odstotkov izdelkov domačih proizvajalcev. Na živilskem trgu bodo po Jankovičevih besedah v prihodnje ostali trije resni trgovci, in sicer Mercator, Spar in Tuš, ki se bodo med seboj razlikovali po iskanju virov in stroških na zaposlene. V Mercatorju bodo zato tudi v prihodnje poskušali doseči, da bo na policah 40 odstotkov slovenskih, 40 odstotkov lokalnih in 20 odstotkov tujih izdelkov. Po besedah generalnega direktorja družbe Spar Slovenija Igorja Merviča bodo tudi v njihovi družbi poskušali v prihodnje obdržati razmerje med domačo in tujo ponudbo, ki je v prid domači, od slovenskih dobaviteljev pa ob tem pričakujejo znižanje cen. Njegov cilj je namreč, da morajo tudi tisti, ki družbo vodijo s tujim kapitalom, misliti na domače potrošnike.

Na vprašanje, kaj bo s slovensko trgovino po letu 2015, je Jankovič odgovoril, da se bodo ob

morebitnem prevzemu Mercatorja s strani tujcev zgodile tri stvari, in sicer zamenjava imena, predsednika uprave in blaga na policah. Ob tem je Mervič dodal, da tujci ne bodo kupili Mercatorja brez dovoljenja solastnikov, Slovenske odškodninske družbe in Kapitalske družbe. Če pa bosta obe družbi to dovolili, bi to bila katastrofa, je menil Mervič. Ob tem je bil kritičen do odločitve urada za varstvo konkurence, ki je Mercatorju dovolil 44-odstotni tržni delež v slovenski maloprodaji "Tega ni nikjer v svetu. Če bi Mercator kupil tujec, bi bil to velik šok, saj nikjer na svetu nima tujec 44-odstotnega tržnega deleža," je poudaril Mervič. Jankovič pa je ob tem dodal, da država nima nobene vizije. "Če SOD in KAD rabita denar, prodajata deleže v družbah," je ponazoril Jankovič.

Na koncu so vsi udeleženci okrogle mize napovedali, kaj se bo zgodilo po vstopu Slovenije

v EU na področju trgovine in cen. Generalni direktor družbe Tekstil Stanislav Zidar meni, da bodo nabavne cene padle, prodajne pa ne, saj so v Sloveniji marže prenizke. Kovač je poudaril, da je za slovenske trgovce pomembno združevanje pri razpravi o vitalnih težavah, saj je trgovina zelo pomembna gospodarska dejavnost, ki nujno rabi vizijo, potrjeno tudi s strani vlade. Ob tem je še napovedal, da bodo nekateri trgovci tudi v prihodnje propadli.

Generalni direktor in predsednik uprave družbe Merkur Bine Kordež je menil, da se bodo nekatere cene za malenkost znižale, nekatere, med njimi je omenil gradbeni material, pa se bodo zvišale. Po Jankovičevih besedah se bo cena košarice živil po vstopu Slovenije v EU znižala za tri odstotke, znižanje cen pa pričakuje tudi Mervič.

Slovenija po deležu tujih naložb na repu med pristopnicami

STA, 8. marec, 2004

LJUBLJANA (Slovenija) - V Sloveniji je bilo v letu 2003 po podatkih Banke Slovenije tujih naložb za 160,4 milijona evrov, večino za odprtje storitvenih in trgovskih podjetij. Manj kot odstotek tujih naložb v bruto domači proizvod Slovenijo uvršča na rep tako med državami članicami EU kot med pristopnicami, med katerimi prevladuje Estonija s kar 66-odstotnim deležem tujih naložb, v tokratni izdaji piše Gospodarski vestnik.

Slovenija se očitno do tujih naložb vede precej nezainteresirano. Lani v Slovenijo namreč ni prišla niti ena tuja naložba v nove zmogljivosti, takšne naložbe pa pomembno pripomorejo k hitrejši gospodarski rasti. Vlada sicer pripravlja nov zakon, toda njegova zasnova kaže, da se stvari bistveno ne bodo spremenile.

Tuja, pa tudi domača podjetja po pisanju Gospodarskega vestnika počasi bežijo iz Slovenije. Po besedah direktorja Danfossa Compressors Leopolda Panjana je sedanja prednost Slovenije le še inercija. Če bi se Danfoss, ki je v Sloveniji ogromno vložil, zdaj odločil za odhod iz Slovenije, bi v celoti gledano s svojo naložbo imel izgubo.

Potrebne je namreč precej časa, da se zaposleni naučijo delati, in za to, da se po količini in kakovosti vzpostavi optimalna proizvodnja, pojasnjuje Panjan.

Direktorji nekaterih tujih podjetij so zaradi nekonkurenčnih pogojev v Sloveniji zaskrbljeni. Amerškemu podjetju Johnson Controls - NTU s Koroške na primer resno grozi tekmeč v Romuniji, zato je nevarnost, da se bodo morali iz Slovenije umakniti. Tudi direktor Save Tires Richard Johnson pravi, da je Slovenija po ceni delovne sile predraga, čeprav je po drugi strani zadovoljen s svojimi zaposlenimi.

Lanska gospodarska rast le 2,3-odstotna

STA, 15. marec, 2004

LJUBLJANA (Slovenija) - Stopnja gospodarske rasti v Sloveniji je po prvi oceni državnega statističnega urada v lanskem letu znašala 2,3 odstotka, kar je najmanj od osamosvojitve Slovenije naprej. Bruto domači proizvod (BDP) je v letu 2003 po prvih podatkih dosegel 5671 milijard tolarjev in nominalno za 7,5 odstotka presegel predlanskega. Preračunano po tekočem tečaju je BDP znašal skoraj 24,3 milijarde evrov; to je 12.154 evrov na prebivalca ali štiri odstotke več kot v letu 2002.

Najnižjo gospodarsko rast v zadnjih več kot desetih letih je na današnji novinarski konferenci komentirala Karmen Hren, ki je na uradu pristojna za četrtnete račune. Leto 2003 je po gibanju rasti razdelila na polovico: v prvi se je gospodarska rast po njeni razlagi zmanjševala, saj je že v zadnjem četrtnetu 2002 dosegla 3,1 odstotka, se v prvem spustila na 2,2 odstotka, v drugem na 2,1 odstotka, potem pa je gospodarska rast v drugi polovici leta 2003 začela naraščati, in sicer na 2,3 odstotka v tretjem četrtnetu na na 2,5 odstotka v zadnjem četrtnetu. "Vsaj to gibanje v drugi polovici leta nas obdaja z večjim optimizmom za prihodnost," je ocenila Hrenova.

BDP v letu 2003 je po prvi oceni statističnega urada dosegel malenkost manj kot 5671 milijard tolarjev, kar je 7,5 odstotka več kot v letu 2002. Preračunano v skupno evropsko valuto znese malo prek 12.154 evrov na prebivalca ali štiri odstotke več, v dolarjih pa se povzpne na 13.714 "zelencev", kar je zavidljivih 24,5 odstotka več kot v letu 2002. "Veliko razliko v odstotkih je treba seveda pripisati popolnoma različnemu gibanju tečaja," je razložila Hrenova in dodala, da je bil tečaj tolarja glede na evro lani višji za 3,3 odstotka, tečaj tolarja glede na dolar pa je padel za 14 odstotkov.

Lani se je po besedah Karmen Hren končalo triletno obdobje, v katerem je neto izvoz pozitivno vplival na gospodarsko rast. Saldo menjave s tujino je vsa četrtneta 2003 na gospodarsko rast vplival negativno, najbolj v drugem in tretjem četrtnetu

(približno za dve odstotni točki), v celem letu pa je bil njegov negativni prispevek gospodarski rasti v višini 1,8 odstotne točke. "Se pa v zadnjem obdobju povečujeta tako rast izvoza kot rast uvoza," je bila optimistična strokovnjakinja za četrtnete izračune in dodala, da so na uvozni strani začeli ugotavljati vse višje stopnje rasti v drugem četrtnetu 2003, pri izvozu pa v tretjem četrtnetu.

Tudi v zadnjem četrtnetu 2003 je domače trošenje pozitivno prispevalo h gospodarski rasti, in sicer za 4,1 odstotne točke. Prispevek k rasti je bil v vseh četrtnetih podoben in je v celem letu znašal štiri odstotne točke. Najbolj so v obsegu porasle bruto investicije v osnovna sredstva (5,5 odstotka), zasebno trošenje je poraslo za 3,1 odstotka, trošenje države pa za 2,8 odstotka.

Vse oblike domačega trošenja so se po razlagi statističnega urada povečale bolj kot v letu 2002, vendar pa se je rast zasebnega in investicijskega trošenja leta 2003 postopno povečevala, rast trošenja države pa zmanjševala od drugega četrtneta naprej; pri tem so se izdatki države za kolektivno potrošnjo v tretjem in četrtem četrtnetu 2003 realno zmanjšali. "V prvem četrtnetu 2003 smo imeli pri tako imenovani ožji državi še štiri odstotno rast, v drugem 3,3-odstotno, v tretjem 2,2-odstotno, v zadnjem pa le še 1,8-odstotno rast trošenja," je pojasnila Karmen Hren in dodala, da je v zadnjih dveh četrtnetih 2003 prišlo še do realnega padca, zlasti zaradi zmanjševanja vmesne porabe.

Zaposlenost se je lani zmanjšala za dve desetinki odstotka, kar je nekoliko manj kot leto prej (0,5 odstotka). Najbolj je upadla v sektorju gospodinjstev (za 1,6 odstotka), kar je predvsem posledica zmanjševanja števila kmetov. Teh je vsako leto manj za tri do 3,5 odstotka. Vsakoletno zmanjšanje števila kmetov za 2700 do 3000 je pripisati izginjanju tradicionalnega načina kmetovanja: "Način življenja kot poklic," je pojasnila Karmen Hren in dodala, da se pri 38-odstotnem deležu kmetov v sektorju gospodinjstev tako zmanjševanje precej pozna. Če bi kmete izločili iz

te analize, bi se zaposlenost v sektorju gospodinjstev zmanjšala za 0,4 odstotka (in ne za 1,6 odstotka), skupna zaposlenost pa bi se povečala za 0,1 odstotka.

Tudi v sektorju družb (finančnih in nefinančnih) se je zaposlenost zmanjševala od drugega četrletja naprej, v celem letu pa je padla za 0,3 odstotka. V sektorju država se je zaposlenost povečala za 2,2 odstotka, dinamika rasti zaposlovanja v tem sektorju pa se je, podobno kot v tretjem četrletju, zmanjševala tudi v zadnjem četrletju 2003.

Davki in dejanski socialni prispevki so se v letu 2003 po prvi oceni povečali za 9,8 odstotka - to je precej več od nominalne rasti BDP v višini 7,5 odstotka - in so v strukturi BDP dvignili svoj

delež na 40,6 odstotka (leta 2002 39,8 odstotka). Povečali so se zlasti davki od dobička pravnih oseb. Prihodki od davka na dodano vrednost so dosegli 513 milijard tolarjev, kar je 8,1 odstotka več kot leta 2002. Delež davka na dodano vrednost v BDP je v letu 2003 ostal nespremenjen (devet odstotkov).

Hrenova je komentirala če letošnjo januarsko povprečno bruto plačo, ki je znašala 258.224 tolarjev in je za sedem odstotkov zaostala za decembrsko. Povprečna januarska bruto plača je po njenih besedah običajno vedno nižja od novembrske in decembrske, ki jima vsaj nekatera bolj uspešna podjetja dodajo 13. plačo oziroma božičnico.

Ministra Dimovskega skrbi preveliko število brezposelnih brez izobrazbe

STA, 15. marec, 2004

CELJE (Slovenija) - Minister za delo, družino in socialne zadeve Vlado Dimovski je na nocošnjem srečanju Kluba podjetnikov Zlatorog izrazil skrb glede prevelikega števila brezposelnih brez kakršne koli izobrazbe. Med vsemi brezposelnimi v Sloveniji je namreč kar 55 odstotkov brezposelnih s prvo in drugo stopnjo izobrazbe. V proces izobraževanja pa je trenutno vključenih 10.062 oseb, ki so brez kvalifikacije. Po mnenju ministra je zaskrbljujoč tudi podatek, da le 30 odstotkov vpisanih študentov v prvi letnik fakultet dokonča šolanje.

Dimovski je pojasnil, da smo se v 90-ih letih prejšnjega stoletja prilagajali kapitalu, v naslednjih desetih letih pa bo poudarek na človeških virih. V procesu pogajanja o vstopu Slovenije v EU je Evropska komisija glede pretoka kadrov na trgu delovne sile predlagala prehodno obdobje. Nekatere države so temu nasprotovale in zagovarjale liberalizacijo trga delovne sile. Zaradi recesije in nekaterih političnih momentov so tudi te države postale zagovornice prehodnega obdobja. Minister pričakuje, da bodo vse države EU po dveh letih prekinile prehodna obdobja. Zavzel se je tudi za sooblikovanje EU in za podpis bilateralnih pogodb o pretoku delovne sile predvsem z Avstrijo, Italijo, Nemčijo in Portugalsko.

Glede prihoda delavcev iz t.i. tretjih držav v Slovenijo je Dimovski dejal, da imamo s temi državami dogovorjene kvote, ki jih bo Ekonomsko socialni svet sicer obravnaval prihodnji teden.

Minister je tudi opozoril, da mora biti slovenski šolski sistem bolj odziven, delodajalci pa morajo pravočasno sporočiti, katerih kadrov primanjkuje. Vlada je že pred leti za deficitarne poklice odobrila poseben dodatek k štipendijam, rešitev tega problema Dimovski vidi tudi v prekvalifikaciji.

Direktor Celjskih mesnin Izidor Krivec je opozoril, da je prav poklic mesar že nekaj let v upadu. V Celjskih mesninah so ta problem reševali z zaposlitvijo mesarjev iz Moldavije, vendar z letošnjim letom Slovenija ne priznava več njihove kvalifikacije. Z vstopom Slovenije v EU Krivec pričakuje, da se bodo mesarji Češke in Madžarske odločali za delo v Sloveniji, predvsem zaradi večjega zasluška. Tudi v EU že nekaj let primanjkuje mesarjev.

Slovenski finančni trg, ki se po velikosti uvršča na četrto mesto med pristopnicami, v Evropski uniji čaka najprej racionalizacija, nato sodelovanje in povezovanje z drugimi trgi starih članic unije in potem še popolno integriranje z njimi ali pa vrhunsko specializiranje v majhnem evropskem segmentu. Ob tem velja poudariti, da bo popolna integracija mogoča šele po uvedbi evra, je v svojem predavanju v okviru Slovenskega poslovnega tedna dejal generalni direktor Ljubljanske borze Dražko Veselinovič.

Če Slovenija kot država še spada med razvite, pa to ne bi mogli reči za njen finančni trg, ki ga štejemo med razvijajoče trge. Tak trg ima po Veselinovičevih besedah vsaka država, ki ima bodisi nizek ali srednji bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca v vsaj enem letu od treh zadnjih bodisi da je tržna kapitalizacija, ki se ponavadi meri samo za delnice, nizka v primerjavi z BDP.

Med razvijajoče trge bi lahko umestili vseh deset prihodnjih članic EU. Tržna kapitalizacija Evropske denarne unije je konec leta 2003 znašala približno 3400 milijard evrov (na borznih trgih je 6000 podjetij), držav EU pa 5500 milijard evrov (na borznih trgih je 8000 podjetij). Velika razlika v podatkih med EMU in EU gre na račun Velike Britanije.

Kot je povedal Veselinovič, znaša tržna kapitalizacija pristopnic 70 milijard evrov, bistveno je manjši tudi obrat kapitala, na borzah pa kotira približno 1000 podjetij. Večji delež pri številu podjetij razvijajočih trgov v EMU oz. EU gre po Veselinovičevih besedah na račun privatizacij v državah pristopnicah, ki so na borzni trg naplavile marsikatero podjetje, pa tudi splošni slabši razvisti finančni trgov novih članic EU.

Kot največji problem razvijajočih trgov je Veselinovič izpostavil nestanovitnost, ki pa je po njegovih besedah velikokrat manjša od razvitih trgov. Sledijo likvidnost, odtok kapitala in podjetij, dokaj nestabilne (makro)ekonomske razmere, učinkovitost pravnega sistema, odsotnost načel

upravljanja podjetij, računovodski in revizijski standardi ter integracija v mednarodno okolje. "Razvijajoči trgi bodočih članic unije so v primerjavi s finančnimi trgi EU majhni in v glavnem nekonkurenčni, njihov glavni problem pa je odsotnost tradicije in velikosti, likvidnosti in konkurenčnosti v evropskem in širšem kontekstu," je pojasnil generalni direktor Ljubljanske borze.

Tako slovenski kot tudi druge finančne trge v prihodnosti čaka povečano čezmejno trgovanje, povečana konkurenca med različnimi trgi in ponudniki finančnih storitev ter večji vpliv velikih (mednarodnih) institucionalnih investitorjev, ki vodi k učinkoviti in cenejši finančni infrastrukturi. Pričakovati je tudi trend k integriranim trgovnim in obračunsko poravnavno registrsko depotnim storitvam in novim tehnološkim rešitvam.

Veselinovič je poudaril, da slovenski finančni trg ne more biti konkurenčen v segmentu največjih podjetij. "Slovenija namreč nima kluba za evropsko prvo ligo," je pojasnil v nogometnem žargonu in poudaril, da pa je lahko slovenski finančni trg konkurenčen v segmentu malih in srednjih podjetij.

Veselinovič je sicer podal tudi nekatere tržne kazalnike Ljubljanske borze in pojasnil, da je tržna kapitalizacija borze kljub prevzemu Leka s strani švicarskega Novartisa v zadnjih letih narasla, in sicer predvsem na račun dviga cen. Obrat kapitala se s tržno kapitalizacijo sicer nekoliko manjša, saj je celoten kapital obrne v treh letih. "Nestanovitnost trga je v Sloveniji manjša kot v drugih pristopnicah. Pohvalimo se lahko s stabilno, a nekoliko počasnejšo rastjo," je dodal Veselinovič.

Izjava Slovenske matice pred vstopom Slovenije v EU

STA, 5. marec, 2004

“Nekateri dogodki zadnjega časa nas opozarjajo, da vstop Slovenije v Evropsko unijo (EU) ne bo samodejno razrešil odprtih zgodovinskih vprašanj s sosednjimi državami in da se brez našega prizadevanja tudi položaj slovenskih manjšin v Avstriji in Italiji ne bo ustrezno uredil,” so v protestni izjavi uvodoma poudarili udeleženci letnega občnega zbora Slovenske matice (SM), ki se je končal v četrtek zvečer in na katerem so za predsednika še za en mandat izvolili dr. Joža Mahničič. Člani SM so pozvali slovensko vladu, da še pred formalnim vstopom Slovenije v EU opozori italijanske oblasti na nevzdržnost enostranske interpretacije novejšje zgodovine, hkrati pa od njih zahteva takojšnje uresničevanje zaščite in podpore slovenske manjšine v skladu z evropskimi demokratičnimi standardi. Od avstrijske vlade pa naj zahteva, da slovensko manjšino zaščiti pred nacionalističnimi napadi ter Slovincem in slovenščini v svoji državi omogoči nemoten kulturni razvoj.

Slovenska matica nadalje ugotavlja, da odločitev italijanske poslanske zbornice, da z zakonom razglasi 10. februar za dan spomina na žrtve tako imenovanih fojb ter na eksodus istrskih Italijanov in na žrtve drugih nasilnih dejanj na vzhodni italijanski meji sama po sebi ni sporna. Vendar pa je “sporno dejstvo, da je italijanska poslanska zbornica te dogodke iztrgala iz zgodovinskega konteksta in pri tem zbrisala pojav fašizma, ki je med obema vojnama s svojim nasilnim raznarodovanjem povzročil veliko gorja Slovincem, ki so živeli v takratni Italiji, uničeval njihove kulturne in gospodarske ustanove, z napadom na takratno Jugoslavijo pa med drugo svetovno vojno na velikem delu slovenskega ozemlja izvajal okupacijski teror, zaradi katerega je izgubilo življenje tisoče Slovencev”.

Enostranska interpretacija zgodovine, ki spregleduje ta dejstva, po prepričanju članov SM slabo vpliva tudi na položaj slovenske manjšine v Italiji, ki dolgo ni bila deležna ustrezne zaščite, zato je bila izpostavljena asimilacijskim tokovom

tudi v novih, demokratičnih razmerah. Zaščitni zakon, ki je bil končno sprejet, se v praksi slabo izvaja.

SM v izjavi še opozarja, da je na avstrijskem Koroškem slovenska manjšina, kot že tolikokrat doslej, postala predmet predvolilnih manipulacij nacionalističnih koroških politikov, odločba avstrijskega ustavnega sodišča, ki narekuje postavitve dvojezičnih krajevnih napisov, pa se ne izvaja. V takem ozračju slovenščina na Koroškem še naprej izginja iz uradne, šolske in celo zasebne rabe, na kar je s svojim govorom opozoril letošnji Prešernov nagradjenec, koroški slovenski pisatelj Florjan Lipuš.

Z izjavo pa SM želi še posebej opomniti vso slovensko javnost, da bodo ob vstopu Slovenije v EU ustvarjeni pogoji za oblikovanje in delovanje skupnega slovenskega kulturnega prostora, o katerem so v SM spregovorili že v osemdesetih letih. Prvič po letu 1918 Slovencev v Sloveniji, Italiji, Avstriji in na Madžarskem ne bodo ločevale državne meje. To pa pomeni veliko možnost za enakopravno, svobodno in neovirano kroženje ustvarjalnih dosežkov slovenske kulture in utrditev naše identitete v Evropi. “Samo od nas bo odvisno, ali bomo to možnost izkoristili,” so zapisali člani SM.

V Ljubljani 7. konferenca županov prestolnic držav kandidatk

Janez Temlin, 23. marec, 2004 Ljubljanske novice

V slovenski prestolnici Ljubljani je od 25. do 27. marca 2004 potekala 7. konferenca županov prestolnic držav kandidatk za vstop v EU na temo »Sodelovanje med prestolnicami držav pristopnic in držav kandidatk po širitvi Evropske unije 1. maja 2004«.

Na konferenco, za katero sta leta 2001 dala pobuda prestolnice Nemčije Berlin in Avstrije Dunaj, se župani ukvarjajo z vprašanjem bližajoče se širitve EU in vloge mest v razširjeni EU.

Na tokratno konferenco, ki poteka dvakrat letno, je ljubljanska županja Danica Simšič povabila župane 12 prestolnic, in sicer župane kandidatk ter župana pobudnika in tudi župane prestolnic držav Zahodnega Balkana: Srbije in Črne gore

(Beograd, Podgorica), Bosne in Hercegovine (Sarajevo), Makedonije (Skopje), Albanije (Tirana) in Hrvaške (Zagreb).

Kot so sporočili iz Mestne občine Ljubljana, so udeležbo na 7. konferenci prestolnic držav kandidatk doslej potrdili župani oziroma delegacije Berlina, Bratislave, Budimpešte, Bukarešte, Prage, Rige, Sofije, Talina, Dunaja, Vilne, Varšave ter držav Zahodnega Balkana, Beograda, Podgorice, Sarajeva, Skopja, Tirane in Zagreba.

V sporočilu je še napisano, da bodo program konference in podrobnosti o njej objavili jutri na spletni strani Mesta Ljubljane, čeprav se konferenca začanja že ta četrtek, 25. marca 2004.

Dolgovi – zapuščina LDS

Povzeto po članku Vide Kocjan, Demokracija, 18. marca 2004

LDS nas je v desetih letih zadolžila za 1,100 milijard tolarjev. Finančno ministrstvo je končno objavilo podatke o "pravem" proračunskem primanjkljaju, kar kaže, da je vlada vsa leta doslej javnosti prikazovala napačne podatke – tudi do trikrat nižje od pravih.

LETO	STANJE DOLGA (v milijardah tolarjev)	LETO	STANJE DOLGA (v milijardah tolarjev)
1993	303	1999	894
1994	343	2000	1,013
1995	414	2001	1,229
1995	581	2000	1,420
1997	673	2003	1,473 (9 mes.)
1998	771		

Od 1. marca letos pa morajo vse države kandidatke za vstop v EU, v Bruselj poslati prave podatke (*to je po evropskih merilih*). Metodologija izkazovanja javnofinančnih tokov v RS je dosedaj slonela na metodologiji Mednarodnega denarnega sklada iz leta 1986. Tako si je vladajoča LDS "privoščila" anomalije stare metodologije. Izgleda, da nam je vladajoča vlada prikazovala manjši pomanjkljaj od dejanskega... Leta 2000 je bil pomanjkljaj v resnici skoraj trikrat večji od uradno prikazanega. Iz novih statističnih podatkov je razvidno, da je skupen dolg v zadnjih desetih letih narasel za več kot 1,100 milijard tolarjev (kar je približno povprečni enoletni državni proračun RS).

NSi: Rop z 'bojkotom' referendumu o izbrisanih deluje nedemokratično

STA, 26. marec, 2004

LJUBLJANA (Slovenija) - Izjave predsednika vlade Antona Ropa, da se na referendumu o t.i. tehničnem zakonu o izbrisanih, ki je bilo 4. aprila, ne bo odzval, ocenjujemo kot slab zgled glede demokratične države tistih, ki bi se morali v javnem prostoru zavzemati za bolj učinkovito politično kulturo v Sloveniji, je na novinarski konferenci povedal predsednik NSi Andrej Bajuk, ki se je opredelil še do drugih aktualnih političnih vprašanj. Tako že tretji neuspeli poskus izvolitve predsednika računskega sodišča ocenjuje kot jasen dokaz odnosa izvršilne oblasti do tega vprašanja. Bajuk pri tem tudi upa, da bo to funkcijo zasedla oseba, ki bo

delovala neodvisno in to jamčila tudi s svojim preteklim delovanjem.

Bajuk je na novinarski konferenci ponovil obsodbo NSi glede ravnanja bivšega predsednika Milana Kučana, ki naj bi hrvaškemu politiku Slavenu Letici pomagal do prihrankov v Ljubljanski banki. NSi je prepričana, da tukaj ne gre samo za moralno sporno dejanje, ampak tudi za dejanje, ki je nedvomno v nasprotju s slovenskimi državnimi interesi glede uveljavljanja pravic iz nasledstva. Pri tem pa Kučana v stranki sprašujejo, ali je na omenjeni način posredoval tudi za druge varčevalce in če je to storil s soglasjem izvršilne oblasti.

Obeta se nam še en referendum, tokrat o sistemskem zakonu o izbrisanih

STA, 17. marec, 2004

LJUBLJANA (Slovenija) - Predsednika SDS in NSi, Janez Janša in Andrej Bajuk, sta v državni zbor vložila pobudo za začetek zbiranja 40.000 podpisov volivk in volivcev, potrebnih za razpis predhodnega zakonodajnega referendumu o sistemskem zakonu o izbrisanih. Na referendumu naj bi se odločalo o tem, ali naj se status izbrisanim uredi tako, kot je predlagano v sistemskem zakonu. Koalicija Slovenija meni, da bi bilo treba problematiko izbrisanih rešiti z ustavnim zakonom, pobuda pa je ustavno korektna. Potezo SDS in NSi so še komentirale ostale parlamentarne stranke. Proti zbiranju podpisov in referendumu so v LDS, ZLSD, DeSUS in SMS, podporo zbiranju podpisov so napovedali v SNS, v SLS pa menijo, da bi bilo treba sistemski zakon zavrniti, tako da tudi referendum ne bi bil potreben.

Za vložitev referendumske pobude so se v SDS in NSi odločili iz dveh ključnih razlogov. Menijo namreč, da je zakon, ki je pripravljen za tretjo obravnavo v državnem zboru, slab,

neselektiven in krivičen do državljanov. Glede na zadnjo odločbo ustavnega sodišča pa bi se zaradi nespretnih formulacij zakonskega besedila lahko zgodilo, da bi ustavno sodišče vnovič razveljavilo nekatere dele zakona. Ker je zakonsko besedilo slabo, koalicija Slovenija ni imela druge možnosti, kot da se zateče k referendumu, je prepričan prvak SDS. Ob tem je izrazil tudi prepričanje, da bodo pobudniki referendumu brez večjih težav zbrali potrebnih 40.000 podpisov za oblikovanje referendumske zahteve. Sicer pa Janša pojasnjuje, da točnega datuma referendumu ni mogoče napovedati, saj določitev rokov ni odvisna od pobudnikov, kljub temu pa pričakuje, da bo do referendumu prišlo še pred parlamentarnimi počitnicami.

V obrazložitvi pobude koalicija Slovenija opozarja, da je državni zbor o predlogu sistemskega zakona odločal na izrednem zasedanju, ki je bil po njihovem mnenju sklican v nasprotju s poslovníkom državnega zbora. Z zahtevo za izredno

sejo, ki so jo podpisali poslanci LDS in ZLSD, so bila prekinjena pogajanja o ustavnem zakonu, ki je po mnenju pobudnikov referendumu edina možnost za ustrezno, celovito in pravično rešitev problema. Kot še piše v obrazložitvi pobude, predlagani zakon ni ustrezna rešitev problema izbrisanih, saj naj bi ustvaril nove neenakosti in bi zaradi neselektivnosti v slabši položaj postavil tiste, ki so si pravočasno uredili svoj status. Zakon po mnenju koalicije Slovenija ne omejuje odškodnin, saj te niso omejene v absolutnem znesku. Prav tako pa naj bi se, če bi bil predlagani zakon sprejet, odprla številna pravna vprašanja, ki bi lahko ustvarila tudi škodljive posledice za Slovenijo, tako finančne narave, kot tudi na področju mednarodnih odnosov.

Državni zbor ima še možnost, da se obrne na ustavno sodišče, če meni, da je vsebina zahteve v nasprotju z ustavo ali da bi z odločitvijo sprejetja ali uveljavitve zakona ali njegove zavrnitve lahko nastale protiustavne posledice.

V LDS so se na pobudo koalicije Slovenija po pričakovanjih odzvali kritično. Po mnenju izvršnega direktorja LDS Bogdana Biščaka se s pobudo v javnosti vzbuja vtis, da je odločbe ustavnega sodišča mogoče izigrati, na ta način pa naj bi se pod vprašaj postavljala institucija ustavnega sodišča, pa tudi ustava sama. Če bodo državljani na morebitnem referendumu nasprotovali sprejemu systemskega zakona o izbrisanih, eno leto ne bi bilo mogoče izvršiti odločbe ustavnega sodišča in uresničiti tistih človekovih pravic, za katere je ustavno sodišče odločilo, da jih je treba rešiti, opozarja Biščak. Podobno menijo tudi v ZLSD. Vodja poslanske skupine omenjene stranke Miran Potrč je še dodal, da je pobuda koalicije Slovenija nov dokaz za to, da SDS in NSi iščeta vse pravne možnosti za onemogočitev izvršitve odločbe ustavnega sodišča ter popravo krivic. Potrč v izjavi medijem ni izključil možnosti, da bi tudi o tem referendamskem vprašanju odločalo ustavno sodišče, vendar se bodo o tem v prihodnjih dneh še posvetovali.

V SMS so ponovili stališče, da se jim reševanje vprašanj človekovih pravic z referendumom zdi

nepriumno. V DeSUS pa vloženo pobudo za predhodni referendum ocenjujejo kot nesmiselno. Predsednik stranke Anton Rous je sicer dejal, da v stranki še niso opravili razprave o vloženi pobudi.

Podporo pobudi koalicije Slovenija pa so že napovedali v SNS. Vprašanje problematike izbrisanih je treba razrešiti z referendumom, odločitev na njem pa bi morala vlada spoštovati, je dejal Sašo Peče. V nacionalni stranki so sicer kritični tudi do koalicije Slovenija, ki bi po njihovem mnenju morala v tovrstne poteze vključiti tudi tiste, ki so podpri zahtevo za razpis naknadnega zakonodajnega referendumu o izbrisanih.

Predsednik SLS Janez Podobnik meni, da referendum o sistemskem zakonu ni potreben, še manj pa systemski zakon. Systemski zakon o izbrisanih bi bilo po njegovem treba zavrniti, parlamentarne stranke pa bi poiskale skupne rešitve in jih zapisale v ustavni zakon.

S systemskim zakonom naj bi sicer vzpostavili pravne podlage za pridobitev statusa stalnega bivanja za vse tiste, ki si svojega statusa še niso uredili in tudi za njihove mladoletne otroke. Zakon določa tudi pogoje in postopek izdaje ugotovitvenih odločb o stalnem prebivanju za tiste, ki so pridobili dovoljenje za stalno prebivanje na podlagi olajšav, ter za tiste, ki so kasneje pridobili državljanstvo. V vseh teh primerih zakon predvideva učinek odločbe, izdane za nazaj, kar izrecno določa odločba ustavnega sodišča. Predlog zakona je selektiven in vsebuje rešitve, s katerimi se uvaja možnost revizij postopkov in omejuje višino odškodnin; gre za rešitve, na katere je v času pogajanj med opozicijo in koalicijo opozarjala opozicija. Glede na zadnjo odločbo ustavnega sodišča o tej problematiki pa bi se lahko zgodilo, da bi bile nekatere določbe systemskega zakona vnovič predmet ustavne presoje.

Novi mostovi, novi graditelji

JANEZ MARKEŠ, MAG

Moralni nauk prejšnjega tedna je bil strahovit. Barbara Brezigar in Lovro Šturm sta v parlamentu - hramu slovenske demokracije - doživela dokaj grobo lustracijo. Slaven Letica je v povezavi z Milanom Kučanom dočakal plačilni dan pri Ljubljanski banki v Zagrebu. Novinarji Dnevnika so poželi sadove svojega desetletnega političnega delovanja. Nacionalni radio in Pop TV sta povečini spet za vse okrivila Janeza Janšo.

Minuli torek se je v slovenskem parlamentu dogajala drama. Trije na najvišji ravni predlagani kandidati so v njem gladko padli: Barbara Brezigar, ki je kandidirala za nacionalno predstavnico v Eurojustu, Lovro Šturm kot kandidat za sodnika za varstvo osebnih podatkov v skupnem nadzornem telesu EU in Andrej Engelman, ki se je potegoval za predsednika računskega sodišča.

Rop in Drnovšek sta izrazila ogorčenje. Predsednik države Janez Drnovšek je že naslednji dan obžaloval dejstvo, da predlagani kandidati v parlamentu niso dobili obljubljenih glasov. To je bilo še zlasti očitno v primeru Barbare Brezigar, ki sta ji javno podporo pravzaprav v imenu poslanskih skupin v parlamentu zagotavljala tako Jožef Školč kakor Miran Potrč. Slednji je poudaril, da bodo glasovali njej v prid, ker v stroko ne bodo mešali politike.

Edini, ki je javno izrazil nerazumevanje, je bil Janez Janša. V reviji Ampak je v pogovoru glede Brezigarjeve povedal, da od nje ni slišal prepričljivega argumenta za odhod v Haag, "razen, da ima tu vsega dosti in da gre za osebno odločitev, kar je na koncu najbrž treba sprejeti in spoštovati, čeprav imam s tem velike težave". Janša kakor tudi Bajuk - oba podpornika njene neodvisne kandidature na zadnjih predsedniških volitvah - pravzaprav nista skrivala razočaranja, vendar sta to storila na precej spoštljiv način. Janša je povedal celo: "Če bo ostala pri tej odločitvi, bo to zame doslej največje razočaranje v tem stoletju." To so bile dokaj hude besede, iz katerih je izhajalo, da se Barbara Brezigar v svoji

kandidaturi pri političnih zaveznikih intimno ni mogla nadejati navdušene podpore in večine glasov iz dveh razlogov: prvič, ker jih ima koalicija Slovenija odločno premalo za kaj takega in je zato v tej zadevi brezpredmetna, in drugič, ker še ti ob vnaprej izraženem razočaranju ne bi bili povsem gotovi. Sicer pa je že sama intonacija Janševega in Bajukovega razočaranja dala vedeti, da je Brezigarjeva igrala na drugo karto, namreč da je želela svoj politični kapital preusmeriti v nadaljnjo evropsko kariero, ter na premislek nomenklature, da bo naredila najbolje, če se je znebi tako, da ji odmeri karierno "povišanje".

V tem smislu je vse kazalo, da ji je igra uspela in se bo briljantno unovčila, tudi izjave predstavnikov LDS in ZLSD so kazale, da so sprejeli ponudbo in so pripravljeni plačati ceno njenega odhoda iz politike. Prav to je bila največja bolečina za Janšo in Bajuka, ki sta prispevala k njenemu političnemu uspehu. Janša je to javnosti pojasnil z dejstvom, da je Barbara Brezigar "s svojo moralno integriteto predstavljala upanje skoraj pol milijona ljudi, ki so glasovali zanjo in ki jim ni vseeno, kaj bo s Slovenijo". Za mnoge, je poudaril, to upanje ni samo abstraktno in politično, temveč tudi eksistenčno in ti so verjeli, "da si vsi, in ne samo nekateri zaslužimo boljšo prihodnost".

Tako se je odločitev o prihodnji evropski karieri prav paradoksalno znašla v rokah njenih dotedanjih političnih nasprotnikov, zdaj pa prijaznih danajcev. Toda presenečenje po glasovanju je bilo za vse popolno. Anton Rop je ob tem izjavil: "To je nedopustno in nevzdržno." Tudi Milan Kučan je nad tem izrazil ogorčenje. Predsednik LDS in vodja tako vlade kakor velike koalicije je izustil to frazo (podobno Kučan), kakor da ne bi vedela za potek dogodkov že dneve pred glasovanjem. Ponižanje je bilo popolno.

Janša je kriv. Nacionalni radio in Pop TV sta takoj po polomu Brezigarjeve pohitela z ugotovitvami, da je za glasovalni izid kriv Janša, ki je v to potegnil še NSI. Bolj ko je bila zadeva

absurdna, bolj je v medijih dobivala krila. Interpretacije so se poleg le šele ob novi skrivnostni aferi o Kučanovem bančnem posredovanju v hrvaški podružnici Ljubljanske banke, po katerem je ta Slavenu Letici, Kučanovemu partijskemu kolegu iz prejšnje države, izplačala okrog tri tisoč ameriških dolarjev (po prvih zagotovilih pa nemških mark).

Kučan se je tokrat znašel v enako globoki godlji kot prejšnji teden, ko so bile v njegov potencialno (politično) korupcijski posel tudi vpletene slovenske banke. Predprejšnji teden je bil, kot smo pisali, beloruski vožd Aleksander Lukašenko navdušen nad Kučanom ter popisal svoje srečanje z njim kot "kontakte med bančnim in industrijskim sektorjem med Belorusijo in Slovenijo"...

Krivic: Naredite konec Janševemu norčevanju iz zakonov in ustave

STA, 23. marec, 2004

Ljubljana (Slovenija) - Pravni zastopnik društva izbrisanih Matevž Krivic izraža bojazen, da smo glede referendumov o problemu izbrisanih pred še eno pravno-politično zmedo. Če predsednika SDS in NSi, Janez Janša in Andrej Bajuk, ne bosta upoštevala

o p o z o r i l a parlamentarne zakonodajno-pravne službe in predsednika DZ Boruta Pahorja o nejasnosti referendumskega vprašanja na predhodnem zakonodajnem referendumu o sistemskem zakonu o izbrisanih, je glede na 15. člen zakona o referendumu in ljudski iniciativi (ZRLI) potrebno, da se o tem izreče državni zbor. Ta bi moral Janšo in Bajuka opozoriti na kar dvojno neskladnost njunega vprašanja z ZRLI, je Krivic zapisal v sporočilu za javnost. Poziva k temu, da bi "naredili konec Janševemu norčevanju iz zakonov in ustave".

Krivic opozarja, da se vprašanje lahko nanaša le na eno vprašanje iz vsebine zakona, ki mora biti povsem jasno in "enovito". Referendumsko vprašanje se namreč ne sme nanašati na vsebinsko notranje strukturirano vprašanje, kjer bi bili na posamezne sestavne dele takega strukturiranega vprašanja logično možni medsebojno nasprotujoči si odgovori (da se volivec z nekaterimi deli lahko

strinja, z drugimi pa ne). "Janša seveda lahko predlaga tudi deset takih referendumov o posameznih žedoločenih vprašanjih," piše Krivic, "le predhodnega referendumu o zakonskem predlogu kot celoti po 18. členu zakona preprosto ne more predlagati". Če Janša želi, da na referendumu volivci izglasujejo drugačno ureditev kakšnega takega posameznega vprašanja od zdaj predvidene ureditve, se mora vprašanje tako tudi glasiti.

Kot je znano, se je v ponedeljek sestal kolegij predsednika državnega zbora Boruta Pahorja, ki se je posvetoval o različnih dilemah glede nadaljnje obravnave sistemskega zakona o izbrisanih, katerega tretja obravnava je na potekajoči seji državnega zbora. Državni zbor namreč ne more začeti tretje obravnave predloga zakona, če je glede njega vložena referendumsko pobuda. Slednje sta minuli teden v imenu skupine volivk in volivcev vložila predsednika SDS in NSi Janša in Bajuk, na podlagi mnenja parlamentarne zakonodajno-pravne službe pa je Pahor od pobudnikov zahteval, da vprašanje dopolnijo, ker je premalo jasno oz. ni mogoče z gotovostjo ugotoviti, na kaj vse vprašanje meri. Predsednik državnega zbora je odločil, da tretja obravnava sistemskega zakona zaenkrat ostaja na dnevnem redu seje državnega zbora, če pa pogoji za začetek obravnave ne bodo izpolnjeni, državni zbor tretje obravnave pač ne bo opravil. Sicer pa je Janša že v petek ocenil, da referendumsko vprašanje ni treba spreminjati, saj je "popolnoma jasno in oblikovano v skladu z zakonom o referendumu in ljudski iniciativi".

Bajuk poziva k udeležbi na nedeljskem referendumu

STA, 2. april, 2004

Ljubljana (Slovenija) - Predsednik NSi Andrej Bajuk je na današnji novinarski konferenci ponovno poudaril, da je NSi proti tehničnemu zakonu o izbrisanih, in pozval vse, da se nedeljskega referenduma o tem zakonu udeležijo in izrazijo svoje mnenje o njem. V nadaljevanju pa se je dotaknil tudi nastajajoče davčne reforme. Davčna zakonodaja bi po njegovem morala predvideti možnost plačevanja davka na kapitalski dobiček. Glede razpok v koaliciji med LDS, ZLSD in DeSUS na eni strani ter SLS na drugi strani pa je Bajuk na novinarsko vprašanje dejal, da v NSi nasprotujejo sestavljanju takšnih koalicij strank, ki nimajo podobnih stališč. Potem je logično, da pride do razpok, zato se temu ne čudijo.

Po Bajukovem mnenju je neposredna odločitev na referendumu ustavna pravica in dolžnost državljanov, zato se mu zdijo pozivi, naj ljudje ne izrazijo svojega mnenja na nedeljskem referendumu, nerazumljivi. Pojasnil je še, da so strankini poslanci v parlamentarnem postopku vložili

oz. podprli dopolnila, da bi bil zakon "sprejemljiv za večino Slovencev", a do tega ni prišlo, zato ne preostane drugega, kot da državljanke in državljani izrazijo svoje mnenje na referendumu, je dejal Bajuk.

Ob razpravi o davčni reformi, ki se odvija v državnem zboru, pa NSi meni, da ta davčna reforma ne bo tista, ki jo Slovenija potrebuje, saj bi namreč morala temeljiti na načelu pravičnosti. Nesprejemljivo je, da davčna zakonodaja, zlasti predlog zakona o dohodnini, ne predvideva obdavčitve kapitalskega dobička, pravi Bajuk. Slovenija je še vedno zapletena v stranpoti tranzicije, je menil. Po njegovih besedah so zaradi nepopolne zakonodaje in nadzora določene osebe osvojile pretežni del družbenega kapitala. Pravično bi bilo, da bi zakonodaja predvidela možnost, da bi te vsaj plačevale davek na kapitalski dobiček. Pač pa bi morali podpreti varčevanje manjših akterjev, je opozoril Bajuk. V NSi se bodo zavzemali tudi za tak davčni sistem, ki bo prijazen družinam, tudi družinam z več otroki.

4. aprilski referendum o t.z. "izbrisancih"

Pavel Zavrel, Lipov list, Švedska, 25, 26 marec 2004

Informacije o vsebini tega referenduma, zakaj se sploh gre, so za nas zdomce praktično nedostopljive. Malo kdo sledi dnevni slovenski tisk in debate.

Diskusija se je vodila sicer tudi na tej spletni strani vendar ne smemo zamenjati diskusijo z pravo volilno informacijo. Ker imamo pravico in možnost je pa po mojem vseeno naša dolžnost da glasujemo.

O referendumu sem "izvrtal" naslednje.

Bivši, ali vsaj večina, pripadnikov Jugoslovanske armade (JLA) se ob osamosvojitvi naše države niso hoteli v določenem roku prijaviti in prevzeti slovensko državljanstvo. To pod istimi pogoji kot mi tukaj daleč v svetu. Zakaj so bili tako slepi nevem, vendar so sedaj prišli do spogleda da ni povratka v Jugo. Zato zahtevamo ne samo izjemo

kar se tiče roka, ampak tudi kompenzacijo. "Potrditi" hočejo svoj status. Kakšno kompenzacijo, za kaj in koliko meni ni jasno. Njihov doprinos do osamosvojitve Slovenije je bil negativen. Če igrajo pozitivno ali negativno vlogo v sedanji družbi, mi ni znano, sumim pa, da je njihov pogled na Slovenijo in vse nas prav tako negativen.

Zgoraj omenjeni podatki zadostujejo za mene da glasujem "ne". Kakor sem zvedel ni referendum odločilni ampak samo posvetovalni. Končno odločbo bo dal slovenski parlament.

Dobro bi bilo da bralci Lipovega lista prispevajo s svojimi informacijami in spoznavajo svoje znance in prijatelje z vsebino referenduma.

P.S. Priloga Franca Smrke samo potrjuje mojo tezo, da imamo mi zdomci težave, da pridemo

do NEPRISTRANSKIH informacij o politični stvarnosti v matični domovini. Eden vir je seveda elektronska pošta kar mi tukaj slabo sledimo. Na dnevne časopise se menda nihče ne naroča. Sam sem skušal slediti to vprašanje preko spletnih strani slovenskih strank.

Kar me je prepričalo, da je moje stališče, to se pravi "ne", pravilno je med drugim bila raziskava Jasminke Dedič. Raziskava se začne s kategoričnimi trditvami, da so se godile krivice. Diskriminacija je bila vsesplošna. Treba je dati prizadetim odškodnino in je treba poklicati odgovorne. Moti

jo tudi, da je Slovenija dala državljanstvo zdomcem, ki že dolgo živijo v tujini. Jaz sem eden od teh. Pod takimi pogoji ne mora raziskava priti do drugih zaključkov kot so bile predpostavke. Če bi bila vsa ta diskriminacija in krivice resnične, bi ti izbrisani že davno zbežali in zaprosili za političen azil nekje južno od Kolpe.

Levica v Sloveniji menda propagira, da se ne glasuje. Moje mišljenje je, da poskusimo storiti našo državljsko dolžnost in glasujemo po svoji zavesti, 'za' ali 'proti'.

Pozivi k bojkotu niso prepričali volilcev

(Povzeto po članku Roka Kaizerja v Delu 5. april 2004)

Proti tehničnem zakonu o izbrisanih je glasovalo 94.5% volilcev, za 3.8%, udeležba pa je bila 31.5-odstotna.

Z izjemo referendumu o EU in NATO, se je referendumov v zadnjih petih letih v povprečju udeleželo okrog 30% upravičenih volilcev (referendum o umetni oploditvi: 35.7%; Trgovinski referendum: 35.7%; Železničarskega in telekom.: 31.1% in o TET3: 27.3% volilnih upravičencev). "To kaže, da se volivci svoji pravici, da glasujejo, niso odrekli, še posebej zato, ker je ob tokratnem referendumu tekla še posebej ostra kampanja vladajoče levice s pozivi, naj državljani ne gredo na volišča."

Skupina predstavnikov Foruma za levico je kršila na dan volitev referendumski molk s svojim ilegalnim protestnim shodom in sežiganjem svojih referendumskih volilnic v središču Ljubljane.

Prvaki strank SDS, NSi, SLS in SNS: Janez Janša, Andrej Bajuk, Janez Podobnik in Zmago Jelinčič pa so prišli na volišča, kjer so tudi volili.

Referendumu pa se nista udeležila predsednika države in vlade, Janez Drnovšek in Tone Rop;

vendar pa je na volišče prišel predsednik DZ (in ZLSD) Borut Pahor ter celo sam minister za notranje zadeve Rado Bohinc - ki sta s tem dodala k "zmedenem bojkotu", kot je to zmešnjavo imenoval Ivan Puc v svojem članku "Zmotni bojkot" v MAG-u. Puc je tudi dodal: "V zadregi so bili tudi v DESUS-u. Njihovi volivci so še iz starih časov tako državljansko disciplinirani, da gredo na vsake volitve in referendumu, kamor jih pokliče oblast..."

Mateja Babič pa je svoj članek 'Igra za dva' (Delo, 7. aprila), - ob tretjem odstopu SLS iz vladne koalicije z LDS - končala s temi besedami: "SLS se je znašla na prostoru, ki ga obdajata dva pola: enega suvereno obvladuje Janez Janša, na drugem je čvrsto zasidrana levica (LDS, ZLSD in DESUS). Zdi se, da je za pot, na katero zdaj stopa ljudska stranka, čedalje manj prostora."

Vsekakor bodo letos zelo zanimive parlamentarne volitve, katere predsednik Rop ni hotel združiti z volitvami poslancev v EU 13. junija, čeprav bi s tem prihranil davkoplačevalcem nepotrebne dodatne volilne stroške.

Slovenski pacient

JANEZ MARKEŠ, MAG

Po parlamentarnem puču se je državni zbor samoomejil in sprejel odlok o referendumu glede t. i. izbrisanih. Udarni del velike koalicije je moral stopiti korak nazaj.

Naj se spomnimo: Kacin je izza govorniškega pulta deklarativno zatrdil, da ga ustavno sodišče ne more prisiliti, da bi podprl nekaj, česar noče, Anderlič je govoril o zakonu, ki bi "saniral ustavno

odločbo", Zlobec in Jakič sta vajeti še trdneje vzela v svoje roke in zagrmela, da onadva najbolje vesta, kaj so človekove pravice, in da ob njuni interpretaciji teh pravic pravni red praktično preneha. Potrč je bil - kot se spodobi za starega vojaka partije - nekoliko bolj zvit in je jasen časovni rok obšel s trditvijo, da je po mnenju ZLSD spoštovanje 90. člena ustave mogoče zagotoviti "v dveh, treh dneh". Večina v parlamentu je, skratka, za teden dni ukinila ustavo, pri čemer je vseskozi govorila prav o varovanju ustave in človekovih pravic. Priča smo klasični partijski taktiki, ki jo je moč briljantno razbrati na primer iz pisem, ki jih je leta 1942 Kardelj pošiljal Zdenki Kidrič. V njih se razločno vidi mimikrijski značaj partijske povezave z zadevami naroda, pri čemer ne skriva taktike laganja, prikrivanja in propagandnega nategovanja. Na to je s svojim televizijskim dosjajem nedavno opozoril novinar Jože Možina. Nov in dober vidik

Lovci na katran

DANILO SLIVNIK, MAG, 13. april 2004

Po Janševem referendumskem uspehu je vse več znamenj, da nomenklatura pozornost spet izrazito usmerja proti tisti volilni »sivi coni«, ki je zaradi političnih sporov in stalnih nesporazumov trenutno neobvladana, a je na vsakih volitvah ključna za večji uspeh tako imenovanih pomladnih strank.

Ker se njeni glasovi nenehno prelivajo, so neizrabljeni ali gredo morda celo v korist nomenklturnih strank, je spopad zanje silovit ter predmet nenehnih manipulacij in obračunavanj. Govorimo o tako imenovanem sektorju »žlahtne konservativne stranke«, ki je za ene mit, za druge nepotrebna stvar, za tretje pa sredstvo političnega preživetja. Če poenostavimo, je nekaj, kar v čisti obliki ne obstaja in predvsem poraja razdor: kučanovci bi jo radi ustvarili in sami nadzorovali, resnični konservativci (teh je sicer malo) si jo želijo videti kot samostojno krščanskodemokratsko stranko, Janševi privrženci pa se je bojijo, saj je bila v preteklih oblikah predvsem pomladnopolitična izdajalska tvorba.

pa je, da ta navodila veljajo še danes. Ustavni zlom, ki so ga v zvezi z referendumom v državnem zboru povzročili nomenklturni politični ostrostrselci, se po metodi in vsebini namreč ni prav nič razlikoval od stare partijske manire. Pač nadaljevanje istega v drugačnih razmerah. To za javnost pravzaprav ni nobeno presenečenje. Je pa zadeva spotakljiva, ker gre vštric še vedno glavnina medijev. Odgovorni urednik Dela Darijan Košir napisal pomenljiv uvodnik z naslovom Gospodje, mi se ne gremo več. Poanta: z drugo besedo je poudaril, da v Delu ne bodo več zapravljali najboljšega časopisnega prostora za neumnosti, ki so v bistvu le pravne zvijače, namenjene izigravanju pravne države. Po neki notranji logiki so sledili drugi mediji kontinuitete in temo o izbrisanih preprosto ukinili, kakor da je vloga medijev, da dogodke ukinjajo ali naredijo...

Vse skupaj je lažje razumeti, kot volilno domnevno nezaseden (ali pa vsaj ne zadosti izrabljen) sektor povežemo z znanimi strankami in njihovimi vodji. Najprej ugotovimo, da je povsem vseeno, ali govorimo o stari SKD, novi združeni SLS ali o posameznih sestavinah Bajukove Nove Slovenije. Zmeraj se namreč pokaže neka negotovost, povezana s preteklimi političnimi spori, ki jo zaznamujejo stalni poskusi preoblikovanja predvidene volilne naklonjenosti. Da bo jasneje, govorimo o nenehnih vstopih in izstopih iz vladajočih koalicij ter o neskončnem prepričevanju javnosti o njihovih dejanskih zaveznikih in resnični politiki. Druga pomembna značilnost pa je, da je zmeraj blizu kateri od bratov Podobnik in da vedno poslušamo zatrjevanja, da ravnajo »načelno« in da se ne pustijo politično izrabljati. Toda kdo so v resnici ljudje, ki se že toliko let izmotavajo in nikakor ne morejo najti svoje prave politične podobe (seveda si je niti ne želijo poiskati) in zaradi katerih je »siva cona« pred vsakimi volitvami nedorečena, zmaličena in neizkoriščena?

Nikar mi ne recite, da ravnajo naključno. Kolikokrat so že izvedli trik s političnim zasukom tik pred volitvami in kolikokrat so se že ponujali za rešitelje? Še bolj neprepičljivo in dolgočasno

Ropov Veliki Petek

IVAN PUC, MAG, 13. april 2004

Anton Rop je v dokazovanju avtoritete prenapel strune in podcenil občutljivost ljudske stranke. Tako je z razpadom koalicije še sam pripomogel k podobi politične zmede in nereda, zaradi česar je moral posredovati Forum 21 in uravnotežiti pritisk Janeza Janše.

Drnovšek si takega avtogola ne bi zabil. Res je, da je bil v prejšnjih koalicijah v težjem položaju in je moral več potrpeti, gotovo pa se mu ni bilo treba dokazovati z ostro in žaljivo retoriko, kakršna koaličijskemu partnerju ni omogočala častnega izhoda iz zanke, ki jo je koaliciji z interpelacijo nastavil Janša.

Nov zagon in profiliranje. Rop trdi, da odhod SLS v ničemer ne destabilizira dela vlade in koalicije. Toda zakaj je bilo ob podpori interpelaciji proti Bohincu treba tako ostro ukrepati, če delo vlade in koalicije zaradi tega ni bilo destabilizirano? Zamenjavo petih ministrov optimisti prikazujejo kot priložnost za nov zagon vlade in koalicije. Tovrstnih priložnosti je imel Rop že več - spomnimo se lanskega velikega in medijsko razbobnanega srečanja koaličijskega vrha s poslanci na Brdu - vendar so vse pozabljene, razen sveže moči, ki jo je vladi prinesel finančni minister Dušan Mramor. Ropovo vladanje bo ostalo v spominu po tem, da se je njegova ekipa ves čas, ki ga je imela na voljo, le ugravala. Pohvaliti velja, da je v nasprotju s prejšnjimi mandati vsaj Anton Grizold vztrajal na obrambnem resorju.

Kaj pa teza, da Rop vidi odhod SLS kot priložnost za profiliranje sebe in koalicije? Nekaj resnice je na tem. Premieru že nekaj mesecev svetujejo, naj zaostri koaličijsko disciplino, okrepi avtoriteto, varuje temeljne vrednote, iz katerih se je rodila LDS, in se odreče sklepanju kompromisov z vodjem opozicije, pri katerih praviloma potegne

je njihovo izstopanje iz vladne koalicije šest mesecev pred volitvami. Izvedli so ga namreč že drugič, toda še vedno mislijo, da naj bi z njim uspeli...

krajši konec. Če bodo tako politiko vračanja h koreninam (v stranki so pri ideoloških vprašanih prevladali nekdanji zsmsejevci) pospremili vrednostni zakonodajni projekti, se lahko polarizacija še poglobi. Radikalno intelektualno zaledje liberalne demokracije tako pričakuje, da bo vlada v državni zbor nemudoma posredovala zakon o registraciji istospolnih skupnosti.

Vladavina strokovnjakov. Sicer ni nič narobe, če so na ministrske položaje predlagani strokovnjake, vendar je upravičenih nekaj pomislekov. Ko bo LDS na volitvah položila račun za svoje delo, bo del bremena lahko preložila na strokovnjake. Zakaj so si ga bili ti pripravljeni naložiti pol leta pred volitvami, je že drugo vprašanje, gotovo pa so menili, da se javnega vabila (zgovorno je namreč, da so se imena takoj znašla v medijih) ne »spodobi« zavrtni. Če je kje mesto za politike, so to prav položaji ministrov in državnih sekretarjev. Takšen je vsaj namen zakona o javnih uslužbencih, ki na nižji ravni brani strukturo državnih uradnikov pred vdorom politike. Če politikov ni tam, kamor sodijo, jih je zato toliko več tam, kjer naj jih ne bi bilo. Tam, kjer so bolj skriti, pa tudi v Zavarovalnici Triglav, Istrabenzu Videz neomadeževane nepolitičnosti in nestranskarstva, ki ga ustvarjajo Ropovi taki in drugačni strokovnjaki, pa zbledi pred imenovanji na položaje, pomembne za oblikovanje politike, ki jih vlada že pol leta vodi prek uradniškega sveta.

Levi Pavliha. Marko Pavliha, kandidat za prometnega ministra, ni znan le po soavtorstvu pomorskega zakonika. (Lani ni hotel priznati, da je zakon glede možnosti razglasitve izkjučnega gospodarskega območja pomanjkljiv: »Predlagane spremembe pomorskega zakonika niso potrebne,

čepprav s političnega in diplomatskega vidika bržkone ne škodujejo.«) Je tudi zunanji član sodnega sveta. Čeprav se sej praviloma ni udeleževal (ima še številne funkcije doma in po svetu), je vendarle glasno nastopil na tiskovni konferenci v obrambo sodnega sveta, ko je lani zaradi cehovske solidarnosti in ignoriranja tega organa protestno

izstopila zunanja članica Nevenka Šorli. Očital ji je, da je čez noč spremenila mnenje. Pozneje se je pokazalo, da je Pavlihova žena Ester Debernardi Pavliha sodnica na piranskem okrajnem sodišču, kjer se je nagrmadila lepa količina sodnih zaostankov.

Zadnji manevri pred Evropo

LN/Družina, 15. april, 2004

Ljubljana (Slovenija) - Če je zgodovina res učiteljica življenja, potem gremo v Evropo dokaj neuki. Za razliko od drugih, ki stopajo z nami vred v Evropo in so znali izkoristiti velike potenciale svoje diaspore, so naše oblasti te rojake zavrgle. Levica nadaljuje s komunistično diskriminacijo, čeprav je skrb za te ljudi in sodelovanje z njimi ustavna obveza. A kaj bi to, če je sto tisoč Slovencev po svetu izbrisanih, je v komentarju za najnovejšo številko Družine zapisal Drago K. Ocvirk.

Diskriminacija enakih razsežnosti bi obveljala tudi do katoličanov, če ne bi nadškof Rode trdo delal na tem, da bi se vsaj kje približali najnižjim standardom glede verskih pravic. Upati je, da bo Cerkev po Vatikanskem sporazumu laže delovala.

Zdrave sile, ki so v imenu narodno-osvobodilnega boja zganjale permanentno revolucijo, so ob zadnjem referendumu strnile vrste. Svojo zavoženo politiko na tem področju so reževale z antidemokratsko revolucijo. Nekakšen Kučanov krizni centralni komite in levica sta pozivala ljudi,

naj se odrečejo osnovni politični pravici: svojemu glasu na referendumu. Toda približno toliko ljudi, kot je izvolilo Kučana in Drnovška za predsednika, je na referendumu o tehničnem zakonu o izbrisanih zavrnilo te antidemokratske ne revolucionarje in njihove zakonske zvarke. Če tega dobrega pol milijona ljudi ne velja nič, potem je bila ničvredna tudi izvolitev dosedanjih predsednikov. Bo oblast zamenjala to ljudstvo, ga izbrisala ali mu prisluhnila?

Po tem, kako se je levica odkrižala ljudske stranke, bi človek sodil, da tega sporočila noče slišati; pragmatizem je zamenjala s preizkušenim dogmatizmom. To niti ni slabo, če bomo v Evropo stopili politično pregledni in se bo vedelo, kdo je kdo. Pri tem je pomembno, da se SLS jasno opredeli, kam sodi, in da na desnici presežejo petelinje boje med prvaki. Desnica bo uspešna le, če bo složna in s programom, ki verodostojno povezuje razvoj in socialo, evropskost in slovenskost, še piše v komentarju Družine.

Imenovanih pet novih ministrov v vladi Antona Ropa

Povzeto po STA, 20. aprila 2004

Sedanji levičarski državni zbor je preglasoval z 51 glasovi, med 76 navzočih, in imenoval pet novih vladi lojalnih ministrov v 16-članski ministrski kabinet premiera Antona Ropa. Nova ministrica za pravosodje je tako postala Zdenka Cerar, minister brez resorja zadolžen za evropske zadeve je Milan M. Cvikl, minister za gospodarstvo Matej Lahovnik, minister za promet Marko Pavliha in kmetijski minister Milan Pogačnik. Polemična razprava o

ustreznosti ministrov je sicer trajala skoraj 11 ur in se je zavlekla v zgodnje jutranje ure. Novi ministri so po imenovanju še prisegli pred poslankami in poslanci, da bodo spoštovali ustavni red in z vsemi svojimi močmi delovali za blaginjo Slovenije. Nekaj manj kot pol leta pred parlamentarnimi volitvami je tako Slovenija dobila prenovljeno, 100% levičarsko vlado, ki jo sestavlja skoraj tretjina novih pet ministrov.

Lomilci hrbtenic

JANEZ MARKEŠ, MAG, 2. marca 2004

Črni scenarij se je začel odvijati. Ves prejšnji teden je minil v znamenju Kučanovega Forum 21. Gre za doslej najbolj odkrit bypass formalne demokracije, republikanske ustavne ureditve in vloge parlamenta. Sestanka lože 21 sta se udeležila tudi predsednik vlade in predsednik parlamenta. Po vsej državi so se na pobudo doslej neverjetno globoko spečih sindikatov hkrati začele koordinirane delavske stavke. Kot kaže, prihaja čas za veliko dialektično prerezporejanje glasov od »liberalne« LDS k »socialno občutljivi« ZLSD.

Ko smo v prešnjem Magu z zgodovinskimi dokumenti dokazovali, da se v Sloveniji 2004 pravzaprav dosledno izvaja partijski načrt iz leta 1942, nismo mogli vedeti, da se bodo odločilne poteze dogajale že takoj zatem. Delavske stavke, predustanovitev Forum 21 in fašizacija Janše so bili politična rdeča nit prejšnjega tedna.

Tretji puč. Politični dogodki se vrtijo že s prav neverjetno hitrostjo. Zaradi skorajšnjega formalnega vstopa v EU in bližajočih se jesenskih volitev je, kot kaže, nomenklatura skrajno živčna. Začetek prejšnjega tedna je minil v znamenju vprašanja, zakaj je Niko Toš v javnost spustil alarmantni podatek meritev javnega mnenja, da se je Janševa SDS z razliko enega odstotka nevarno približala LDS, ki naj bi se znašla pred javnomnenjskim kolapsom. V Magu smo suvereno analizirali, da ne gre za kredibilno raziskavo in da tej grožnji sledi nasilna konsolidacija tako imenovanega levosredinskega bloka, ki je v bistvu svojega ravnanja in glede na kadrovske zasedbe predvsem protektorat stare udbo-partije.

Že sredi tedna so medije preplavile novice o srečanju skrivnostne lože, predpriprave na društvo Forum 21, ki naj bi bilo alternativa zdajšnji neučinkoviti uradni politiki. Inicijativa za ta forum je v rokah Milana Kučana, ki je ob zadnjih

predsedniških volitvah izgubil ustavno možnost za novično kandidaturo in tako po kakih petnajstih letih prvič ostal brez formalnega pokritja za svojo neformalno, iz komunistične partije in njene izvedbene organizacije udbe izvirajočo moč. Povabljeni so se odzvali na Kučanov poziv in se zbrali v Mercatorjevem hotelu v Ljubljani. Natančneje, nastal je vtis, da so se morali odzvati, kajti v javnosti niso želeli biti izpostavljeni. Kakor da jim je bilo nerodno; ko smo se obračali nanje, so privolili v pogovore samo prek uradov za stike z javnostjo ipd. Zato pa je najbolj presenetila navzočnost dveh najvišjih predstavnikov slovenske ustavne demokracije: predsednika vlade Antona Ropa in predsednika parlamenta Boruta Pahorja. Konspirativnost, zlasti pa način ustanavljanja foruma sta že proti koncu tedna pokazala obraz grde zarote, še zlasti ker se glede na družbeni položaj navzočih, kapital in vlogo Kučana soočata dva povsem različna in izključujoča se državniška koncepta: republikanski in lobijsko-partijski. Moč, ki jo je Kučan začel koncentrirati v neformalno ložo, namreč v tej državi kaže razsežnosti denarnega, medijskega in gospodarskega monopola, kar posledično ne brez realne podlage lahko pomeni predvsem, da želi s tem konkurirati parlamentu, institucijam demokratične države in predvsem ustanovnemu duhu ustavne republike, ki se ji reče osamosvojena Slovenija. Po dveh pučih, tistem na ustavnem sodišču glede izbrisanih, potem parlamentarnem glede referenuma o isti zadevi, se nakazujejo obrisi tretjega, namreč, relativizirati in zmanjšati pomen parlamenta in ustavno-republikanske, laične ureditve slovenske države. Ta namreč kljub deklarativni laični ustavni ureditvi nikoli ni bila povsem ločena od tako ali drugače preobražene partije...

Serviserji umetnih hrbtnic STANISLAV KOVAČ, MAG, 2. marea 2004

Zgodba o Kučanovem Forumu 21 je zgodba o tranzicijski kontinuiteti komunistične vladavine in politični prevladi novih monopolnih sistemov, ki so zaradi svoje ekonomske moči največja grožnja Sloveniji, da se bo oddaljila od razvitega zahodnega sveta ter se namesto v inovativno in hitro razvijajočo se družbo spremenila v gospodarsko zaostal in samozadosten blatni dol.

V zadnjih desetih dneh februarja se je pred očmi javnosti zavrtela tranzicijska trilogija odmevnih dogodkov, ki ponazarjajo politično in ekonomsko zgodbo slovenske tranzicije. Prvi del trilogije. Uvodni del se je zgodil 19. februarja v klubu Socius, ki je na pogovoru z gospodarstveniki gostil enega od vodilnih slovenskih odvetnikov Stojana Zdolška. Mož se je med tranzicijo pogosto pojavljal kot zaščitnik finančnih interesov najpomembnejših novih gospodarskih lobijev - od Hita, BTC, Mercatorja do Pivovarne Laško. Ko so ga na pogovoru vprašali o vlogi politike v gospodarstvu, je brez leporečja v nekaj stavkih razkril bistvo slovenske tranzicije. Po poročanju medijev je dejal, da bo po nekaj letih v državi gotovo odločal kapital, politiki pa bodo le njegov servis, kot naj bi bilo po njegovem v vsaki normalni državi. Ob pivovarski vojni med Laškim in Interbrewom je pripomnil, da smo se šele v spopadu za Pivovarno Union zavedeli, da ni večjega prevzema podjetja brez posredovanja politike. Po njegovih besedah je bilo lobiranje Interbrea pri naših politikih zelo učinkovito, vse

dokler Janez Drnovšek ni postal predsednik države. Najbolj pa je odmevala Zdolškova izjava o imenovanju Zorana Jankoviča za predsednika uprave Mercatorja oktobra 1997: zatrdil je namreč, da se je zgodilo brez politike in da je bila verjetno prva zamenjava na pomembnem položaju v gospodarstvu, o kateri politika ni odločala.

Drugi del trilogije. Le dva dni pozneje, 21. februarja, smo bili priča drugemu delu tranzicijske trilogije, ki je bil neposredno povezan z Zdolškovo izjavo, da Jankoviča ni postavila politika. Ob vnovičnem spraševanju o vpletanju politike v kadrovanje pomembnih podjetij smo na televizijskih zaslonih videli spektakularen posnetek polemike med Jankovičem in današnjim predsednikom vlade Ropom izpred dveh let, ki se je zgodila na posvetu o privatizaciji in vlogi politike v gospodarstvu na GZS. Tedaj je Rop še kot minister za finance v Drnovškovi vladi Jankoviču očital: "Veš, česa nisi povedal? Da sem te jaz postavil za direktorja. Ja, ampak interes je bil, da te je politika nastavila. Točno, politika te je nastavila. Jaz sem te nastavil!" Njun pogovor je šokanten zato, ker se je zgodil po uradnem posvetu, ko je bil sedanji premier prepričan, da so televizijske kamere ugasnjene in nihče ne snema njegovega spora z direktorjem Mercatorja. Ropova zmeta je bila razlog za enega najbolj ekskluzivnih prizorov slovenske tranzicije, ki nedvoumno dokazuje, da politična oblast vseskozi neposredno nadzoruje gospodarstvo in izbira direktorje najpomembnejših slovenskih podjetij...

Proletarci vseh dežel, združite se

Ivan Štuhec, Družina, 11. marca 2004

Bivši predsednik Milan Kučan bi moral, če še ne zaradi česa drugega, pa vsaj zaradi lastne higiene, počakati do jesenskih volitev, v javnosti politično abstimirati in se potem odločiti za svoj Forum 21. Nekdanji predsedniki držav v zahodnih demokracijah se umaknejo v zasebno življenje, delujejo humanitarno ali v kakšni mednarodni misiji, v katero jih povabijo zaradi moralnega

ugleda, ki so si ga pridobili, v komentarju za najnovejšo številko Družine piše Ivan Štuhec.

Naš nekdanji predsednik si je izbral svojo, sebi lastno pot. Ko je postal predsednik, je za slepilo narodu deponiral partijsko knjižico, v času svojih mandatov pa deloval izrazito partijsko. Ves čas je imel na jeziku državljane in njihov socialni položaj, sedaj pa se v kvazi civilni organizaciji

druži z največjimi kapitalisti, ki so to postali s pomočjo privatizacije družbene lastnine. Brez Kučana tudi teh direktorjev ne bi bilo, ker bi v Sloveniji privatizacija lahko potekala pomembno drugače, če bi Demos staro partijsko garnituro zamenjal v politiki in gospodarstvu. Kot vemo, mu to ni uspelo. To bi bil revanžizem in lustracija, piše Štuhec.

Slišijo se celo glasovi, da je Forum nekakšna alternativa Novi reviji. "Gospodje, tisti vlak je že zdavnaj odpeljal! Ta, na katerega stopate tik pred vstopom v EU, pelje v nasprotni smeri, in se mu

reče Balkan ekspres. Njegova končna postaja je Beograd, kjer so spet na oblasti Miloševićevi ljudje," piše Štuhec.

Kot dodatno smolo pa Štuhec navaja, da se je znanemu komentatorju na nacionalni TV zareklo, da je odhod nadškofa Rodeta za levico katastrofa. Menda ja ni hotel s tem povedati, da je levica sistematično gradila na negativni podobi nadškofa in s tem ustvarjala javno mnenje, posledično pa volilne izide? Sedaj ji je torej v strategiji odpadel pomemben (najmočnejši) člen, še piše Štuhec.

Ko odlično postane nezadostno

JANEZ MARKEŠ, MAG, 17. marca 2004

Prizor za večerne televizijske minute je bil veličasten: Mercator je v Tuzli odprl nov veleprodajni center. Milan Kučan je hodil vstric z lokalno oblastjo, zadaj pa Mercatorjev predsednik Zoran Janković. Toda velika vrnitev se je dogajala v Bosni, ne v Sloveniji. Doma Forum 21 še vedno ni dosegel širše podpore, "posnetki iz Tuzle" pa so bili v resnici arhivski posnetki neke druge Mercatorjeve otvoritve.

Ustanovitelje Foruma 21 je v javnih debatah doletelo neprijetno spoznanje: davčna reforma ne bo posegla v dobičke kapitala in monopolistov, temveč v pravice in obremenitve tako imenovanih delojemalcev. Prav teh, ki so stavkali za bruto pet tisoč tolarjev poviška na plačo. Prejšnji torek pa je bila na Slovenski matici okrogla miza z naslovom Kultura in gospodarstvo pred evropskim izzivom. Glavni predstavnik gospodarstva na njej ni bil Mercatorjev Zoran Janković, ampak Petrolov Janez Lotrič.

Nov pojem nacionalne odličnosti. Naj osvežimo nekatere aktualne teze zadnjih tednov: republikanska ureditev Slovenije v okvirih pravne države še nikoli ni bila tako na tesnem kot dandanes. K temu sklepu napeljujejo številni kazalci, denimo dogajanja na ustavnem sodišču (izbris ustavnega člana mimo pooblastil sodišča) in v parlamentu (vprašanje referendumu o izbrisanih), navsezadnje pa Forum 21, ki sta se mu poklonila tudi predsednik

parlamenta Borut Pahor in predsednik vlade Anton Rop. Prejšnji teden je Slovenska matica razpravljala o razmerju med kulturo in gospodarstvom z vidika prihajajoče EU. V razpravi s Tinetom Hribarjem in moderatorjem Dragom Jančarjem je predsednik Petrolove uprave Janez Lotrič, kot se je izrazil "osrednji dnevnik", izumil novo formulo: poslovna odličnost plus kulturna odličnost je identiteta, torej nacionalna odličnost. Nastal je vtis, da je iz kroga kulturniških intelektualcev izginila debata o vrednotah republikanske demokracije, začela pa se je debata o preživetju pod pogoji aliberalne monopolistične demokracije. Lotrič je to novo smer ponazoril nadvse plastično: "Med kulturo in gospodarstvom prihaja do koristnih interakcij." Taka teza je lahko za Slovenijo dolgoročno zelo sporna, še zlasti ker je kulturniški krog v času utemeljevanja slovenske države in artikulacije demokracije (na pobudo Jožeta Pučnika) odigral odločilno vlogo. Prav tako je videti, da je beseda odličnost v odnosu do gospodarstva ena najbolj zlorabljenih besed. Bralec se bo spomnil srečanja združenja Menedžer 9. aprila 1998. Na njem je (takrat še) predsednik države Milan Kučan izrekel enako tezo, namreč da je identiteta slovenstva v gospodarski odličnosti, kar bi imelo za posledico "nacionalno odličnost". Neverjetna podobnost, pravzaprav identičnost tako izrazja kot metode, kaže na veliko nevarnost, da bosta v EU kultura

in nacionalno vprašanje nehala biti prepoznavni znak resničnih snovalcev države, ob njihovi pomoči pa v najslabšem primeru utegneta postati paradna

konja snovalcev zaprte, aliberalne in nacionalistične, iz partije izpeljane združbe.

Vrnitev avant-garde

IGOR KRŠINAR, MAG, 6. april 2004

Kučanov forum ni zgolj navadno društvo, saj so se v njem zbrali gospodarstveniki, ki obvladujejo dve tretjini slovenske borze, ter druga vplivna imena iz tako imenovane civilne družbe, kamor so se zatekli tudi nekdanj zelo vplivni partijci. Ker namerava organizacija vplivati na slovensko politično dogajanje mimo volivcev in z močnim kapitalskim zaledjem, pomeni hudo nevarnost za večstrankarsko demokracijo zahodnoevropskega tipa.

Prejšnjo sredo se je zgodilo, kar smo dolgo pričakovali. V Štihovi dvorani Cankarjevega doma se je ob bivšem predsedniku Milanu Kučanu zbrala skupina vplivnih posameznikov, ki iz ozadja krojijo usodo državljanov, bodisi jim dajejo »vsakdanji kruh« bodisi »duhovno oskrbo«. Svoje društvo so poimenovali Forum 21, kar naj bi pomenilo nekakšno družbenokritično gibanje za 21. stoletje, čeprav je navadna raja nenavadno družčino že šaljivo poimenovala za mogotce z najmanj 21 milijardami na tekočih računih.

Rdeča buržoazija. Dejstvo je, da so bili med ustanovnimi člani foruma gospodarstveniki v daleč največjem številu in skorajda ni bilo direktorja pomembnega podjetja, ki bi manjkal. No, nekaj se jih je opravičilo zaradi službene poti v tujino oziroma udeležbe na pogrebu kolega Nikolaja Bevka (Iskra Emeco), nekateri niti niso bili povabljeni (denimo Igor Bavčar iz Istrabenza), med tistimi, ki so bili, pa si očitno nihče ni upal zavriniti povabila bivšega predsednika. Večina povabljenec se je na vplivni položaj povzpela že v prejšnjem režimu, ko je Kučan vodil še zvezo komunistov, ali pa jih je tudi pozneje nastavila politika (kot denimo Zorana Jankovića). Tisti, ki niso bili tam iz lastnega prepričanja, so gledali na uro, zehali, se kratkočasili s klepetom, svojo udeležbo pa opravičevali z izjavo, da se je prijetno družiti s

kolegi iz gospodarstva in z njimi sklepati posle. Če ne bi bili ob pravem času na pravem kraju, bi to očitno škodovalo njihovim »poslom«, najbrž pa tudi karieri. Predstavnikov delavskega razreda ni bilo, zaman smo skušali ugledati vsaj Dušana Semoliča, šefa sicer Kučanu zvestega sindikata. Bivši predsednik je že v intervjuju za Mladino povedal, da so »proletarci tam, kjer so bili: na delovnih mestih, na žalost z manj pravicami, kot so jih imeli nekoč«.

Znanstveniki in kulturniki so bili v primerjavi z gospodarstveniki prava redkost, opaziti je bilo nekaj znanih igralcev, pisateljev in univerzitetnih profesorjev. Sedeč tik ob Kučanu se je kar topil od sreče nekoliko obledeli rocker Zoran Predin, ki sicer na nastopih za svojega »posebej dragega gosta« (bivšega predsednika, kajpak) zelo rad zapoje Počiva jezero v tihoti, ki jo je spesnil nihče drug kot partizansko-oznovski funkcionar Mitja Ribičič. Pozneje so ga uporabili, da je prebral izjavo ob referendumu o izbrisanih ter ga označil za sramoto za demokratično Slovenijo ter škodljivega za ugled in spoštovanje naše države v svetu.

Zloraba civilne družbe v politične namene. Kučanovo društvo oziroma gibanje za 21. stoletje je vsem navzočim pokazalo, kako razume demokracijo in pluralizem mnenj. Ustanovitelji so vse napisane sklepe soglasno sprejeli z dvigom rok, morda tudi kdo ni dvignil roke, toda nihče ni bil »izrecno« proti ali se vzdržal. Podobno so brez besed v »paketu« izvolili vodstvo društva, katerega predsednik je postal Milan Kučan. Ta je sicer že večkrat zanikal, da bo forum deloval kot stranka oziroma »na način strankarske politike«. Med govorom v Cankarjevem domu pa je jasno povedal, da »smo ljudje, ki nam ni vseeno, kakšna bo prihodnja podoba Slovenije...

Piknik v Cankarjevem domu

DANILO SLIVNIK, MAG, 6. april 2004

Potem ko je Milan Kučan svojo politiko prestavil v parlamentarno preddverje (kot se je izrazil o vlogi Foruma 21 na ustanovitvi), je na nedeljskem referendumu doživela polom celotna nomenklatura politika, saj je brez uspeha pozivala k njegovemu bojkotu.

Državljeni so šli na volišča v precejšnjem številu in gladko zavrnilo tako imenovani vladni tehnični zakon o izbrisanih, ki naj bi za nazaj uredil status nekaterim priseljencem in ki je nekaj mesecev razburjal javnost. Strasti so razvnele ljudi in mnogi so v razpravah in polemikah izgubili glavo. Najbolj je spodrsnilo nekaterim domnevnim intelektualcem, ki naj bi prispevali k umiritvi razmer, a so s svojo nenadno nestrpnostjo le še prilili olja na ogenj in dokazali, da so v resnici polintelektualci (eden takšnih je bil denimo pesnik Boris A. Novak, ki se je v neki televizijski polemiki ob nemoči svojih argumentov histerično znesel nad koroškimi natureščikom Jožetom Kreuhom).

V še hujše težave pa so po referendumu zabredli tisti državni funkcionarji, ki so v dnevih pred njim pozivali ljudi k bojkotu, čeprav so bili

sami nekdanj izvoljeni na splošnih volitvah, na katere so več tednov prizadevno vabili vse državljane. Pri tem so najbrž še najmanj pomembne izjave Milana Kučana, kajti kot upokojenec volivcev bržčas ne bo več potreboval, toda kaj sta mislila predsednik države dr. Janez Drnovšek in premier Tone Rop, ki sta aktivna politika in zastopata ves državni pravni red. Se lahko norčujeta iz politike in pravic (ter dolžnosti) državljanov? A tudi ko gre za njiju, je Ropa še nekako mogoče razumeti, saj je le sledil lastni stranki in njeni dolgoletni politiki tako imenovane cinične distance. Toda kaj je vendar prešinilo Drnovška, ki je bil v preteklosti v podobnih okoliščinah trezen in pomirjajoč? So ga kučanovci res tako pohodili, da nima več niti toliko državljanskega poguma, da bi se udeležil nekega referenduma in glasoval, kakor se mu pač zdi (še zmeraj bi se lahko izrekel za tehnični zakon)? Tako pa je mirno sprejel vsiljene »levičarske« argumente in podprl politiko nomenklturnih strank, čeprav so bile utemeljitve predlagateljev jasne in jim je bil naklonjen tudi velik del javnosti...

Lažni kralj kosmodiska

SILVESTER ŠURLA, MAG

Sandi Češko, razvpiti podjetnik iz Zagorja, Slovencem še dvanajst let prodaja kosmodisk. Nekdanji varovanec Staneta Dolanca, član združene liste, zasebni prijatelj ministra za delo Vlada Dimovskega in njegove žene Metke Tekavčič, ki zadnje čase z nekdanjim predsednikom Milanom Kučanom ustanavlja razvpiti Forum 21, je bil eden redkih izbranec, ki so s predsednikom republike Janezom Drnovškom nedavno potovali v Davos, na srečanje svetovne gospodarske in politične elite.

Tekavčičeva ga je pred leti spravila v nadzorni svet banke SIB, kot predstavnik države že dve leti sedi v nadzornem svetu Telekomu, ki je nedavno soglasno razrešil predsednika uprave Petra Graška. Podjetje Studio Moderna, ki je v Sloveniji zaslovelo

s prodajo kosmodiska in se nato razširilo v večino držav vzhodne in jugovzhodne Evrope, nekateri zdaj kujejo v zvezde in mu dodajajo pridevnik multinacionalka. Češka, ki je svoj poslovni imperij ustvaril z zelo sumljivimi posli, če ne celo z eno največjih tranzicijskih prevar kosmodiskom - cenanim kosom plastike, ki naj bi lajšala bolečine v hrbtenici, imajo nekateri celo za paradnega gospodarskega konja združene liste.

Od revolveraša do podjetnika. Razvpita hobotnica, ki je se je pred volitvami leta 1996 po Sloveniji širila z računalniškimi disketami, omenja Staneta Dolanca kot njegovega glavnega političnega mentorja, ko je Češko bil še v mladinski organizaciji v Zasavju in je po zsmsjevski liniji prilezel celo do Beograda. Podjetnik danes taji

tako Dolanca (pravi, da naj bi ga v življenju srečal samo trikrat) kot njegovo darilo - malokalibrski revolver 5,6 mm znamke arminius. Prizna, da ima orožni list, da je lovec in da je nekaj lovskih pušk podedoval od očeta. Danes se celo poskuša razglašati za disidenta - češ da naj bi bil kot mladinski funkcionar v Zasavju konec osemdesetih v konfliktu z zvezo komunistov. Kariero v podjetništvu je začel v Mikrohitu - eni prvih računalniških firm v Sloveniji, ki sta jo vodila Igor Omerza in Srečo Kirn. Družbeno podjetje Mikrohit je propadlo leta 1995 in ni dočakalo lastninskega preoblikovanja. Še pred tem je zet Staneta Dolanca Vladimir Borisov na avstrijskem Koroškem ustanovil Mikrohitovo obvodno podjetje. Češko je kmalu odšel na svoje in je bil leta 1988 eden od

ustanoviteljev podjetja Oria, ki ga je prišel v Zagorje slavnostno odpret tedanji predsednik CK ZKS Milan Kučan. Podjetje s samo enim zaposlenim, brez kapitala in poslovnih prostorov, ki se je sprva ukvarjalo le s prodajo računalnikov, je kmalu po ustanovitvi zašlo v težave, saj so, kot pravi Češko, morali vsako leto nameniti več denarja za poplačilo bančnih obresti na najete kredite kot za plače. Že leta 1997 je Oria prikazala 23,8 milijona tolarjev izgube. Računalniško podjetje se je nato pobralo in zadnja leta posluje z dobičkom pa tudi letni prihodki so se še približali poldrugi milijardi tolarjev. Češko naj bi bil danes samo še manjši lastnik Orije, saj se je ta leta 1999 povezala z ljubljanskim računalniškim podjetjem PCX Computers...

Slovesno slovo nadškofa Rodeta

Maša ob slovesu od dosedanjega nadškofa Rodeta

STA, 18. april, 2004

V ljubljanski stolnici sv. Nikolaja je bila popoldne maša ob slovesu od dosedanjega ljubljanskega nadškofa in metropolita Franca Rodeta, ki bo v sredo prevzel mesto prefekta kongregacije ustanov posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja v Vatikanu. Slovesno somaševanje je vodil nadškof Rode, pridigal je upokojeni beograjski nadškof Franc Perko, uvodni govor pa je imel mariborski škof Franc Kramberger.

Na slovesni maši, na kateri je sodelovalo 200 duhovnikov in šest škofov, je upokojeni beograjski nadškof Perko v pridigi poudaril, da se je Rode uspešno vključil v proces osvobajanja cerkve na Slovenskem in slovenskega človeka, kar je poslanstvo krščanske cerkve že od začetka komunističnega terorja na Slovenskem. "Bil si prerok slovenskemu kristjani in znamenje slovenskemu človeku," je dejal in dodal, da so temu znamenju nasprotovali, Rode pa je vztrajal. "Zato si bil spoštovan tudi med tistimi, ki mislijo drugače, in ne samo med kristjani, ki te včasih niso razumeli," je poudaril Perko. Pri tem je še izpostavil Rodetove zasluge pri podpisu sporazuma med Slovenijo in Svetim

sedežem in doseganju začetka spremembe mišljenja slovenskega kristjana po skoraj 50 letih "komunistične diktature".

V nadškofovem poslovnem pastirskem pismu, ki so ga brali pri nedeljskih mašah po slovenskih cerkvah, ob koncu slovesne maše v ljubljanski stolnici pa ga je prebral tudi nadškof Rode, je med drugim poudaril, da je imenovanje na tako visoko mesto s strani papeža Janeza Pavla II. sprejel brez pomisleka, obenem pa se mu zahvaljuje za zaupanje, ki mu ga je izkazal ter za priznanje, ki ga je s tem imenovanjem dal Cerkvi na Slovenskem in slovenskemu narodu. Poudaril je, da je bil njegov namen in edini cilj škofovskega delovanja utrditev in poglobitev vere v slovenskem narodu. Druga pomembna nadškofova skrb so bili duhovni poklici. Posebno zahvalo je v pastirskem pismu namenil prav duhovnikom. Ob tem Rode ugotavlja, da je v Sloveniji premalo duhovnikov, redovnikov in sester redovnic. Vernikom se je zahvalil, da so ga v burnih letih spremljali z molitvijo in mu na različne načine izražali podporo. Pozval jih je, naj se svoje vere ne sramujejo in

naj svojo pripadnost katoliški cerkvi javno izpovedujejo. Obenem pa je Rode tudi pozval, naj se v naši deželi prenehajo zasramovanje Cerkve in njenih predstavnikov ter napadi na krščanstvo in njegova sveta znamenja.

Med slovesno mašo so se Rodetu za njegovo delo zahvalili in mu zaželeli božjega blagoslova med drugim tudi predstavnik Slovenske krščanske laične javnosti in duhovniki ljubljanske nadškofije. Slavnostne maše se je udeležilo veliko vernikov, predstavnikov javnega življenja, med njimi predsednik NSi Andrej Bajuk, in predstavniki drugih veroizpovedi, ki delujejo v Sloveniji, med njimi mufti Osman Djogić in paroh srbske pravoslavne cerkve Peran Boškovič.

Franc Rode je bil za ljubljanskega nadškofa in metropolita imenovan 5. marca 1997. Na tem položaju je nasledil Alojzija Šuštarja, ki je bil za ljubljanskega nadškofa imenovan 23. februarja 1980, 13. marca istega leta je nadškofijo prevzel, posvečen pa je bil 13. aprila 1980. Rode je v času, ko je bil na položaju ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita, vztrajal na reševanju vprašanja uvedbe verouka v šole, pri čemer ni uspel, prav tako pa je večkrat ostro kritiziral slovenske oblasti. V svojem pastirskem pismu je med drugim tudi zapisal, da je na nadškofovskem položaju preživel "sedem težkih in viharnih let" in se vprašal, ali so njegova stališča bila pravilna, v korist Cerkvi in narodu. "Govoril sem, kar sem moral govoriti," je ob tem poudaril.

Imenovanje na mesto prefekta kongregacije ustanov posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja v Vatikanu je Rode sporočil 11. februarja. Prefektu papež doda tudi častno imenovanje kardinal, vendar pa pride do imenovanja le na papeških konzistorijih, ki jih skliče papež. Tako bo Rode najprej le prefekt, na naslednjem konzistoriju pa bo naknadno prejel še naziv kardinal.

Franc Rode se je rodil 23. septembra 1934 v Ljubljani in je doma z Rodice pri Domžalah. študiral je v glavnem v tujini. Najprej v Judenburgu, v Avstriji - v taborišču, zatem pa je gimnazijo obiskoval v Lienzu in Buenos Airesu, v Argentini. Leta 1952 je stopil v Misijonsko družbo (lazaristi),

teološke študije pa je končal v Parizu, kjer je tudi začel duhovniško službo. Po končanem študiju v Parizu se je vrnil v domovino. Od leta 1967 je bil v Ljubljani ravnatelj bogoslovcev lazaristov, na Teološki fakulteti pa je predaval praktično apologetiko, teologijo nekrščanskih verstev, uvod v moderni ateizem in osnovno bogoslovje. V tem času je tudi veliko publiciral v Družini, v Bogoslovnem vestniku in pri Mohorjevi družbi. Bil je prvi urednik revije Znamenje. Po šestnajstih letih bivanja v domovini je odšel v Vatikan, kjer je leta 1981 prevzel službo v papežkem tajništvu za dialog z neverujočimi. Do imenovanja za novega ljubljanskega nadškofa pa je bil od ustanovitve marca 1993 tajnik papeškega sveta za kulturo. Leta 1996 pa ga je francoski predsednik Jacques Chirac imenoval za viteza državnega reda za zasluge.

Začasno vodstvo ljubljanske nadškofije bo v sredo prevzel ljubljanski pomožni škof Alojz Uran. Slednji bo na tem mestu ostal, dokler ne bo zbor svetovalcev, ki bo sklican v osmih dneh od prevzema nove nadškofove službe, izvolil novega nadškofijskega upravitelja. Ta je lahko eden od pomožnih škofov ali pa duhovnik, natančen datum izvolitve upravitelja pa še ni določen.

Za imenovanje škofov je izključno pristojen Sveti sedež. Postopek pri izpraznjenem škofijskem sedežu oz. pri imenovanju novih škofov pa določa zakonik cerkvenega prava. Postopek za imenovanje novega ljubljanskega nadškofa bo vodil apostolski nuncij v Sloveniji Santos Abril y Castello. V skladu z zakonikom cerkvenega prava nuncij naredi poizvedbe in pripravi listo treh možnih kandidatov. Osebno mnenje in mnenje škofov o treh predlaganih kandidatih pošlje Svetemu sedežu. Nuncij se o primernosti kandidatov posvetuje tudi s člani zbora svetovalcev in stolnega kapitlja, pa tudi z nekaterimi drugimi duhovniki in laiki. Zbor svetovalcev v škofiji sestavljajo nekateri člani duhovniškega sveta (skupnost duhovnikov, ki kot škofov senat po določbi prava pomaga pri vodstvu škofije). Stolni kapitelj pa je zbor duhovnikov, ki v stolnih cerkvah opravlja slovesnejša bogoslužna opravila in druge naloge po pooblastilu krajevnega škofa.

Postopek izbire novega nadškofa nato nadaljuje kongregacija za škofe, končno pa ga imenuje papež osebno. Sicer civilna oblast na izbiri kandidata nima nobenega vpliva. Koliko časa bo

poteklo do imenovanja novega nadškofa pa, kot so sporočili iz tiskovnega urada Slovenske škofovske konference, ni mogoče predvideti.

NATO

Brez evforije

Stojan Žitko

Dve pomembni ratifikaciji mednarodnih pogodb v slovenskem parlamentu, najprej konec januarja pogodbe z Evropsko unijo, kasneje pa bližajočega se vstopa v Nato, sta dali piko na i slovenskemu osamosvojitvenemu procesu. Ne glede na številne legitimne pomisleke o eni ali drugi organizaciji, ki se še vedno porajajo tudi v najširši javnosti, je vendarle treba priznati, da se je oboje zgodilo v kratkem času. Rekordnem.

Kar oglejmo si bogato in dolgotrajno poljsko ali še katero zgodovino, pa četudi našega dobrega desetletja ni treba ponižno jemati. A prehojena pot do Nata je bila kljub zatikanju (kar v našem spominu lahko pomeni predvsem domnevni neuspeh pred sedmimi leti v Madridu) za vse enako dolga in zapletena. Sedmerici novih članic pa od letošnjega aprila verjetno tudi o tem ne bo več treba razmišljati.

Bolj zanimivo bo namreč, kako bodo novinke v prihodnje lovile korak s "starimi" članicami, kako se bodo ujele z njimi tudi pri sprejemanju odločitev, ki lahko marsikdaj močno posežejo v naše življenje. Si bodo upale seči v besedo tudi Američanom, ko jim kaj ne bo všeč? Ni samo Irak tisti, o katerem bo še tekla beseda, saj je Nato že zdavnaj presegel vlogo, ki mu je bila namenjena pred več kot petimi desetletji. Širjenje njegovih pristojnosti – še posebej, če jih širi po lastnem

načrtu - je lahko vsak dan izpostavljeno preverjanju na terenu in ocenjevanju v znanstvenih in še prej raznih političnih kabinetih.

Če ne bi bilo tako, se tudi o Natovi novi vlogi ne bi toliko razpravljalo - pred desetletji je bil zagotovo veliko bolj skrivnostna organizacija, v katero si nihče ni upal močno drezati. Tudi pri nas ni bilo te navade, kolikor se pač še lahko spomnimo časov, ko še nikomur ni prišlo na misel, da bomo kdaj tudi sami v tej družini.

Zdaj je seveda veliko več sproščenosti tudi v takšnih razpravah, čeprav nikoli ne bodo vsi zadovoljni s tem, kako drugi sprejemajo njihova stališča. V slovenskem parlamentu je položaj povsem enak: o Natu se je sicer v njem še vedno mogoče tudi prepirati, a odločitev o ratifikaciji je bila jasna že zdavnaj prej. Kar koli si že mislimo o referendumih, na srečo smo ga imeli tudi o Natu. Med sedmimi novimi članicami samo v Sloveniji, kar daje misliti.

Forum za levico, ki je včeraj evforije ob ratifikaciji Natove pogodbe zavrnil kot nepotrebno, češ da je za vstop v vojaško zvezo dejansko glasovala manjšina volilnih upravičencev, si bo vendarle moral najti novo področje za svoje položene izjave. Saj tudi ni videti kakšne posebne evforije, če odštejemo politično retoriko.

Leto 2004 za Slovenijo zgodovinsko

STA, 24. februar, 2004

Slovenija je letos uresničila dva temeljna zunanjepolitična cilja, včlanitev v Evropsko unijo in zvezo NATO, s članstvom v omenjenih integracijah pa bo lahko odprla novo poglavje svoje zgodovine, je dejal premier Rop.

Poudaril je, da včlanitev v NATO ni bila le projekt vlade, temveč je za to obstajalo širše soglasje, državljani pa so odločitev potrdili na referendumu marca lani. Pred referendumom je bilo slišati tudi kritična mnenja, ta pa so bila po

premierovem mnenju dobrodošla, saj so pomagala razčistiti marsikatero dilemo.

Vključitev v NATO v Sloveniji spremlja profesionalizacija vojske, vendar pa se vojska, kot je poudaril Rop, ne bo profesionalizirala le zaradi kompatibilnosti s standardi NATO. Slovenija reforme svoje vojske izvaja predvsem v lastnem interesu in interesu lastne varnosti, proces izvajanja reform pa včlanitev v NATO le še pospešuje, je dejal predsednik vlade.

Varno in stabilno okolje je temeljni pogoj za nemoten gospodarski, socialni in kulturni razvoj države, naroda in posameznika, je poudaril premier in dodal, da bo članstvo v NATO Sloveniji omogočilo tudi soodločanje o varnostnih in političnih vprašanjih v svetu. Kot enakopraven del mednarodne skupnosti Slovenija sprejema svoj delež obveznosti pri zagotavljanju mednarodnega miru in je pripravljena na sprejem dejavne vloge v NATO, je zatrdil premier Rop.

Zunanji minister Dimitrij Rupel je dejal, da zdaj dosegamo cilj, ki smo si ga zastavili pred desetletjem, Slovenija pa postaja izhodišče varnosti in miru v Evropi. Minister je pojasnil, da je 5. februarja Francija kot zadnja članica NATO ratificirala

pristopne protokole o vstopu sedmih novih držav v NATO.

Včlanitev v NATO je velik dosežek slovenske državitvornosti, a tudi velika odgovornost, Slovenija pa je dokazala, da je zanesljiva partnerica, je dejal minister.

Rupel je opisal proces prilagajanja zveze NATO, ki je nastala v drugačnih razmerah, novim varnostnim izzivom, predvsem nevarnosti terorizma. Danes, ko globalizacija presega nacionalne meje, se varnost ne zagotavlja le na mejah, je poudaril minister.

Z včlanitvijo v NATO se Slovenija, kot je dejal Rupel, vključuje v dolgoročno varnostno urejanje razmer v svoji bližnji sosesčini. Stabilnost na območju Zahodnega Balkana je v vitalnem interesu Slovenije in je zanjo pomembna tudi z gospodarskega vidika, je še dejal minister.

Predsednik odbora za obrambo Rudolf Petan (SDS) pa je v imenu svojega odbora dejal, da je včlanitev v NATO za Slovenijo velik uspeh, še zlasti če se zavedamo, da je bila država že pred 13 leti del balkanskega kotla. NATO je po njegovih besedah pomemben tudi zaradi vrednot, na katerih stoji in za katere se zavzema tudi Slovenija.

NATO slovesno obeležil vstop sedmih novih članic

STA, 2. april, 2004

Bruselj (Belgija) - Zveza NATO je na svojem sedežu v Bruslju slovesno obeležila širitev s sedmimi novimi državami, med njimi Slovenijo. Ob zvokih nacionalnih himn so zjutraj pred zavezništvom zaplapolale zastave novink, ki bodo odslej vsak dan potrjevale, da ima NATO 26 in ne več le 19 članic. Dviga zastav so se udeležili zunanji ministri vseh zaveznic, ki so nato širitev obeležili še s posebnim slovesnim zasedanjem, na katerem so spregovorili vodje diplomacij sedmerice novink, med njimi slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel.

"Zavezništvo, ki se je rodilo pred skoraj natanko 55 leti - 4. aprila 1949 je bila v Washingtonu podpisana njegova ustanovna pogodba - in je štel 12 držav, je zdaj več kot dvakrat večje. Nič ne označuje bolje privlačnosti, moči in vrednot

čezatlantske povezave," je ob tej priložnosti poudaril generalni sekretar NATO Jaap de Hoop Scheffer. "Narodi, ko imajo svobodno izbiro, stopijo skupaj. Širitev NATO in EU pa dokazuje, da v Evropi geografija ni več tudi usoda," je dejal de Hoop Scheffer.

"26 držav je zdaj zvezanih, da bodo medsebojno branile varnost in ozemelsko celovitost. To je najmočnejša zaveza, ki jo lahko sprejmejo. Sedem novink je dokazalo, da so na to zavezo pripravljene," je še poudaril generalni sekretar NATO in pri tem spomnil, da takšno solidarnost terjajo tudi novi izzivi - boj proti terorizmu, orožju za množično uničevanje in nevarnost t.i. malopridnih držav.

“Novinke lahko tudi rečejo, da je članstvo v NATO nagrada za njihovo trdo delo. Hkrati pa mora biti to tudi spodbuda za tiste narode, ki imajo enake vrednote in ambicije. Moje sporočilo je jasno: vrata zavezništva ostajajo odprta,” je dejal Jaap de Hoop Scheffer.

Sedem držav je sicer v NATO formalno stopilo že pred nekaj dnevi, 29. marca, ko so na slovesnosti v Washingtonu njihovi premieri - med njimi predsednik slovenske vlade Anton Rop - pri ameriški vladi deponirali ratifikacijske dokumente za ustanovno pogodbo zveze NATO z dodanimi

pristopnimi protokoli. Vabilo v zavezniške vrste pa je sedmerica prejela že leto in pol prej, na vrhunskem zasedanju v Pragi novembra 2002.

Po slovesni obeležitvi širitve pa so se zunanji ministri zaveznic še lotili resnega dela. Na neformalnem zasedanju obravnavajo priprave na vrh NATO konec junija v Carigradu, v tem okviru pa govorijo o razmerah v Afganistanu, v Iraku in na Balkanu. Popoldne bo prvič v razširjeni sestavi zasedal tudi svet NATO-Rusija.

Slovenska zastava zaplapolala pred zvezo NATO

STA, 2. april, 2004

BRUSELJ (Belgija) - Ob zvokih nacionalne himne je na sedežu zveze NATO v Bruslju ob 9. uri in 52 minut zaplapolala slovenska zastava, ki bo odslej vsak dan potrjevala, da je Slovenija ena izmed 26 članic Severnoatlantskega zavezništva.

Na velikem travniku pred glavno stavbo so ob 19 zastavah dosedanjih zaveznic na slovesnosti, s katero je zavezništvo uradno obeležilo svojo največjo širitev v zgodovini z 19 na 26 držav, zaplapolale tudi zastave ostalih šestih novih članic - Slovaške, Latvije, Litve, Estonije, Bolgarije in Romunije.

Slovenska zastava je zaplapolala kot zadnja med sedmimi novimi, saj je dvigovanje zastav potekalo po angleškem abecednem redu novink. Himne je zaigral vojaški orkester iz zavezniškega poveljstva v Monsu.

Ob slovesnem dvigu zastav so bili navzoči zunanji ministri 26 zaveznic, med njimi vodja slovenske diplomacije Dimitrij Rupel. Zdaj se bodo zunanji ministri sestali še na slavnostnem zasedanju, s katerim bo NATO obeležil širitev. Na njem bodo spregovorili ministri iz novink.

General Maister

Ob slovesnosti generalu Maistru o slovenski prihodnosti

STA, 29. marec, 2004

Ljubljana (Slovenija) - Domovino je treba nenehno braniti, tako kot jo je treba nenehno graditi, je ob današnji slovesnosti ob 130-letnici rojstva generalna Rudolfa Maistra poudaril predsednik Društva general Maister Milan Lovrenčič. Ob današnjem vstopu v NATO ter ob skorajšnjem članstvu v Evropski uniji se poraja vprašanje, ali bo Slovenija po tem bolj varna in ali bo to Slovincem prineslo boljšo prihodnost, je dejal Lovrenčič. “V zgodovini nam nihče nič ni poklonil in tudi v prihodnosti nas nihče ne bo varoval, če

se ne bomo sami,” je še opozoril govornik, ki je ob tem dodal, da so “hotenja po slovenski zemlji so še danes prisotna in vprašanje je, če nas bodo varovali tisti, ki imajo te apetite še danes.”

General Maister je bil 50 let zamolčan, tako generacije, ki so se v teh letih šolale, vedo o njem bore malo, meni Lovrenčič. Zato je pozval zgodovinarje, naj v večji meri proučujejo zgodovinska dejstva, ki so Slovence vodila tako v prejšnjem stoletju, kot tudi danes, ter naj ljudi učijo, “kako se je treba obnašati, kakšne odnose

gojiti s sosedi, da bodo ohranili tako slovenski narod kot tudi slovensko državo". Lovrenčič je ob tem izpostavil tudi pomen generala Maistra ter njegovih borcev za slovensko samostojnost.

V sklopu različnih slovesnosti, ki potekajo ob današnji obletnici rojstva generala Maistra, je

filatelistični klub državnega zbora pripravil tudi poseben poštni žig, ki ga bo danes uporabljala pošta Rakek, v avli pred balkonom velike dvorane DZ pa bodo odprli tudi razstavo zapuščine slovenskega slikarja, grafika in oblikovalca Božidarja Jakca.

Maistrova sporočila pomembna za utrjevanje domovinske zavesti

STA, 28. marec, 2004

V okviru 130-letnice rojstva in 70-letnice smrti pesnika in generala Rudolfa Maistra je nocoj v ljubljanskem mestnem gledališču potekala osrednja državna proslava, ki jo je organizirala Civilne družbe Slovenije za mejo v Istri. Na prireditvi je predsednik

omenjene civilne družbe Frane Goljevšček poudaril moč in pomembnost Maistrovih sporočil, ki se kažejo v utrjevanju domovinske zavesti in potrjevanju slovenske državotvornosti. Po besedah slavnostnega govornika, pisatelja in esejista Mitje Čandra pa Maister simbolizira samozavest in ambicioznost našega naroda.

Po njegovem je general Maister svoje nacionalne poglede povezoval s kulturno duhovnostjo in z mentalno razvitostjo družbe. Ob tem pa Čander ugotavlja, da se priložnost naše družbe kaže prav v razvitosti družbe znanja in kulture. Predsednik SMS Dominik S. Černjak pa je podobno kot Goljevšček prikazal Maistrove ideje kot smernice, ki bi nas morale voditi v današnjem času. Med drugim je omenil, da je parlament le nekaj dni po obletnicah Rudolfa Maistra sprejel novelo zakona o javni upravi, s katerim je ukinil vrsto uradov, med drugim tudi urad za slovenski jezik, kar "marsikdo razume kot ukinitve urada za slovenstvo ter neke vrste urada za zaščito manjšine, pri kateri se najbolj kaže kultura, srčnost in nesebičnost naroda".

V okviru prireditve je potekal tudi bogat kulturno-umetniški program, katerega so zapolnili Primorski akademski zbor Vinko Vodopivec, vokalna skupina Pet in tri z avstrijske Koroške, dramska igralka Saša Pavček in Pavle Ravnohrib ter operna pevec Mateja Stražar in Marko Kobal.

Razstava o generalu Maistru in Kamniku

Kamnik, 24. marca (STA) - Letos mineva 130 let od rojstva pesnika in generala Rudolfa Maistra - Vojanova, 70 let od njegove smrti in okroglih 100 let od izida njegove prve pesniške zbirke. V sklopu številnih dogodkov, ki obeležujejo Maistrovo leto, sodi tudi drevišnje odprtje zgodovinske spominske razstave z naslovom General Rudolf

Maister in mesto Kamnik na gradu Zaprice, ki jo je pripravil Medobčinski muzej Kamnik. Na odprtju razstave ob 19. uri je na kulturnem programu nastopilo pevsko društvo Lira, ki je interpretiralo nekatere Maistrove pesmi.

Občni zbor društva »Holiday Gardens« v Pickeringu Leander Škof

V nedeljo 28. marca je potekal v društvenih prostorih letni občni zbor.

Po enominutnem molku v spomin pokojnih članov je bil Karl Žužek ponovno izvoljen za predsednika občnega zbora. Spričo velikega števila prisotnih članov je proglasil občni zbor sklepčen. Razrešil je odhajajoči odbor in prisotnim razložil pravila dnevnega reda. Vsa poročila oseb izvršilnega odbora so bila soglasno sprejeta.

Ponovno ni bilo potrebno tajnega glasovanja, saj je za vsako pozicijo kandidirala samo ena oseba.

V novi odbor za 2004/2005 pa so bili potrjeni sledeči:

Predsednik	Rudy Zupančič
Podpredsednik	Pavle Mažgon
Tajnica	Matejka Mažgon
Blagajnica	Sandy Sparovec – Damiani
Odborniki:	Tone Černivec
	Robert Fortuna
	Stan Novak
	Danny Celar
	Nace Fortuna
Nadzorni odbor	Alojz Zupančič
	Brane Škerlj
Koordinator za prireditve	Valerie Noonan

Srečanje se je končalo s tradicionalnim prigrizkom ter prijetnem razgovorom vseh prisotnih.

Slovensko kanadsko društvo, Winnipeg, Manitoba

Poročilo Branka Maligec – povzeto po jan/feb//mar 2004 izdaji SKD publikacije

Spoštovani rojaki, rojakinje in naši prijatelji,

Slovensko kanadsko društvo si je 28. februarja izvolilo odbor, ki nas bo vodil v dvoletnem mandatu. Naš odbor čaka veliko novih izkušenj, saj želimo biti uspešni in vam ponuditi košček domovine. Že se pripravljamo na proslavo »Dneva državnosti RS« 25. junija 2004. Kot verjetno že veste, imamo na programu folklorno skupino 'Vsi iz Pirana' in ansambel 'Primorski fantje'. Pričakujemo tudi častne goste, ne samo iz Manitobe, ampak tudi zastopnike federalne vlade.

Našemu kulturnemu večeru se nam bodo pridružila prijateljska društva (avstrijsko, češko, slovaško in nemško).

Naše društvo vas vse vljudno vabi na proslavitev dneva državnosti naše domovine in njenega vstopa v Evropsko Unijo 1. maja 2004. Pred kratkim je bila Slovenija tudi sprejeta v NATO, tako da se dogajajo velike spremembe v naši domovini. Prosimo vse, ki želijo biti med nami ta večer, da si pravočasno rezervirajo vstopnice, katere so že pripravljene. Prepričani smo, da bo dvorana

razprodana. Bilo bi nam žal, če ne bi mogli vsi naši Slovenci z nami praznovati.

Našim gostom iz domovine se bodo pridružili še študentje s profesorjem Bogomilom Frfilom, ki tesno sodeluje z Univerzo Manitoba. Pričakujemo skupno z ansamblom in folklorno skupino okrog 50 rojakinj in rojakov iz Slovenije.

Prepričan sem da na naše kuharice, z Jerico Trudy na čelu, ne boste razočarani. Veselimo se srečanja z vami in slovenska narodno zabavna

glasba z ansamblom 'Primorski fantje' bo naredila vzdušje, ki bo dolgo ostalo v vaših srcih. Tudi folklorna skupina 'Val' vam bo prikazala narodne plesne iz različnih pokrajin, v čudovitih narodnih nošah. Ne zamudite te edinstvene kulturne in narodno zabavne plesne in glasbene predstave, na katero bomo vsi lahko ponosni.

Z lepim pozdravom, Branko Maligec, predsednik SKD

SLOVENSKI DOM – Poročilo predsednika

Oscar Koren

Dragi člani in članice slovenskega doma!

Najprej bi se rad spomnil naših pokojnih članov, gospoda Janeza Kastelca in gospoda Petra Pavlina ki sta nas zapustila v zadnjem letu. Oba sta bila zvesta člana Slovenskega Doma in sta naredila veliko prostovoljnega dela za Slovenski Dom. Kot je slovenski običaj, je Slovenski Dom poslal vence za pogreb in plačal za sveto mašo. Napisali in objavili smo članke o njihovem delu pri slovenskem domu in poslali sožalje družinam. Naj počivata v miru.

V zadnjem letu je vaš odbor opravil veliko prostovoljnega dela za Slovenski Dom in za slovensko skupnost in kulturo, kot je to predvideno v naši konstituciji. Imeli smo redne seje odbora. Priredili smo članski banket z kulturnim programom katerega se je udeležilo več kot 200 ljudi. Zahvaliti se hočemo vsem ki ste sodelovali in prispevali k uspehu banketa, kakor tudi našim sponsorjem. Kot veste smo podelili kulturno nagrado slovenski šoli, ki že desetletja uči slovenščino naši mladini in drugim ki se zanimajo za naš jezik in kulturo. S slovensko šolo smo tudi naredili sporazum o skupnem sodelovanju. Poklonili smo tudi finančno pomoč Domu Lipa ki je 80% slovenska ustanova. Slovenski Dom je tudi kupil list na Dom Lipa Linden Tree in s tem izkazal našo podporo za to organizacijo. Organizirali smo avtobusni izlet na poskušnjo vina v Niagaro z polno udeležbo. Obiskali smo tudi več bolnih članov in tako izkazali zahvalo

za njihovo delo pri Slovenkem Domu. Za mlajše člane smo začeli zbirati denar za Slovenski Dom Scholarship Fund. Tako bomo pomagali slovenskim študentom da uresničijo svoje cilje in postanejo bodoči voditelji naših društev.

Letos planiramo Environmental Day v maju, avtobusni izlet v septembru in članski banket v decembru in še nekaj drugih aktivnosti. Če imate predloge, ali bi hoteli organizirati skupne aktivnosti, vas prosimo da jih sporočite odboru. Rabimo prostovoljce za naše aktivnosti.

Prilagamo vam formular za nominacijo v odbor. Radi bi pomladili odbor zato prosimo da nominirate nekaj mladih. Radi bi pridobili več članov zato prosimo tiste ki imate več deležev da jih date prepisat na svoje potomce ali pa kupite članstvo za njih. S tem boste zagotovili da bo Slovenski Dom ostal v slovenskih rokah. V tem letu so člani predlagali več novih članov. Odbor je v imenu društva sprejel naslednje nove člane: Fred Ažman, Janez Smrekar, Krek Slovenian Credit Union, Josephine Šajnovič, Stanley Joseph Šajnovič, Anne Bohnc, Stefanie A. Pavlin, Teresa S. Pavlin in Mark Dresar. Želimo jim veliko uspeha in veselja.

Začeli smo zbirati seznam slovenskih pisateljev v Kanadi ker knjige naših pisateljev so del slovenske kulture. Slovenski Dom namerava objaviti to bibliografijo knjig. Piše se zgodovina Slovenskega doma ki se bo spomnila tudi naših pokojnih članov, kakor tudi vas.

Velika dvorana na Pape Ave je dana v najem Grkom ki pridno plačujejo najemnino. V mali dvorani imamo redne sestanke odbora in pa našo pisarno. Tam je tudi v oknu slovenska zastava, menda edina na prometni ulici v Toronto.

V zadnjem letu smo imeli več popravil. Popraviti smo morali streho, imeli smo tudi poplavo, ko je počila cev za ogrevanje in smo morali premenjati več cevi in drugih delov. Imeli smo tudi nekaj drugih popravil in sedaj moramo imeti vsako leto pregled od gasilcev in se prilagoditi njihovim zahtevam za varnost proti požaru.

Kot veste smo lansko leto dobili dvoletno podporo od Ontario Trillium Foundation za delovno

Slovensko društvo sv. Jožefa v Hamiltonu

Frank Novak

Čeprav je osrednja dejavnost društva sv. Jožefa upravljanje doma upokoencev Villa Slovenia, si je to društvo pridobilo poseben prostor med organizacijami v slovenski skupnosti v Hamiltonu in okolici. Letos praznuje društvo 70 letnico delovanja. Od leta 1991 društvo uspešno upravlja novo zgrajeno Villo Slovenia, se zavzema za družabno življenje svojih članov, obenem pa pospešuje kulturno-družabno dejavnost rojakov v tej okolici. Društvo sv. Jožefa je vedno naklonjeno slovenski župniji sv. Gregorja Velikega in župnijskim organizacijam v okviru župnijske skupnosti.

Svojega patrona sv. Jožefa društvo praznuje z vsakoletnim banketom, tretjo nedeljo v marcu. Banket je vsako leto dobro pripravljen z zanimivim programom, ki napolni dvorano. Tudi letos na nedeljo 21. marca je bilo tako. Moški zbor Majolka že tradicionalno na to nedeljo sodeljuje pri maši. Okusno domače kosilo po maši med prijatelji in znanci postaja najbolj popularen družaben dogodek v Hamiltonu. Rojaki so do zadnjega sedeža napolnili dvorano.

Društvo sv. Jožefa poskrbi vsako leto tudi za kulturni program. To pot je nastopila skupina slovenske šole z recitacijo in petjem. Slovenska šola se pripravlja na poletni izlet v Slovenijo za kar jih je tudi društvo sv. Jožefa gmotno podprlo. Posebna obogatitev programa pa je bil literarno-

mesto koordinatorja Slovenskega Doma. Naš koordinator, Mark Dresar, je pridno delal pri administraciji Slovenskega Doma. Po posvetovanju z odvjetnikom je odbor Slovenskega Doma odobril da se bodo lahko stare "shares" zamenjale v nove "debentures". Vsi novi člani dobijo sedaj "debenture" ko postanejo člani Slovenskega Doma. Vsak novi član mora biti predlagan od sedanjega člana. Vsi ste prisrčno vabljeni k akciji da pridobite nove člane.

Debatirali smo tudi, kam gremo v prihodnost. Sedanje mišljenje je, da še nimamo dovolj denarja za večje investicije.

pevski nastop Toneta Kunterja in Gogdane Herman. Oba umetnika iz Slovenija sta z svojim izvajanjem pridobila občinstvo, ki sicer ni navajeno tovrstne predstavitve slovenske besede in pesmi.

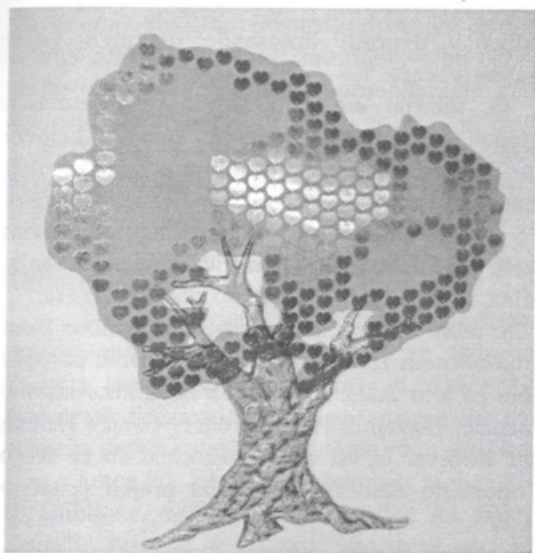
Družabno-kulturni dan v Hamiltonu se ne zgodi brez dobre volje prostovoljcev, ki so znova dokazali visoko stopnjo organizacije in sodelovanja med slovenskim društvom sv. Jožefa in rojaki v tej okolici. Bil je čudovit praznik ne le za Jožete in Jožice ampak tudi za rojake od blizu in daleč, ki so bili deležni gostoljubosti te slovenske organizacije v Hamiltonu.

Foto: Frank Brenc ml.

Drevo spominov in priznanj

Frank Brence

V Domu Lipa smo dokončali projekt "Drevo spominov in priznanj".

Drevo je montirano na steno pri glavnem vhodu v Dom Lipa. Na prozornem plastiku so bronasti lipovi listi na katerih so vgravirana imena plemenitih darovalcev.

Namen je, da se naše darovalce ne pozabi. Njihova imena so napisana na listu ki je pritrjen na vidnem in častnem mestu. Nekateri darujejo in posvetijo list v spomin pokojnim sorodnikom ali prijateljem. Če darujete tisoč dolarjev (\$1,000) dobite list, na katerega vpišemo ime darovalca ali ime dotičnega človeka, v katerega spomin je bila vsota darovana.

Darovalce iz prejšnjih let pa bomo priznali z posebno spominsko knjigo, ki bo razstavljena pri vhodu v Dom Lipa.

Pričakujem, da se bo drevo kar hitro napolnilo in zato vabimo vse ki se zanimajo, da se čim prej oglasite osebno v pisarni ali po telefonu, po normalni pošti ali pa celo po elektronski pošti. Lahko sprejmemo vaše darilo tudi preko vaše kreditne kartice ali pa preko interneta.

Pošljite vaš dar na: Dom Lipa, 52 Neilson Drive, Etobicoke, ON M9C 1V7

Telefon: 416-621-3820

E-mail: info@domlipa.ca

Dom Lipa – Pohod Ljubezni 2004

Slovenski oskrbovalci starostnega Doma Lipa in odborniki Upravnega odbora se tudi letos obračamo na vse vas, dragi slovenski rojaki.

Letošnji Pohod Ljubezni bo v nedeljo 30. maja 2004 na cerkvenem letovišču pri Boltonu. Pohod Ljubezni je hvalevreden način podpore v pomoč tistim Slovincem – oskrbovalcem Doma, ki sami ne zmorejo kriti vseh stroškov.

Naj ne bo rojakinje, rojaka ki ne bi sodeloval na tak ali drugi način pri **POHODU LJUBEZNI 2004**.

Vsem velja beseda zahvale: **BOG PLAČAJ!**

DREVO SLOVENSTVA

Šoncl Jancza Mcnarta

Drevo slovenstva raste tisoč let
in zdaj prišla je velika pomlad,
ko odcvetel je hrepnenja cvet
in žc zori svobode zlati sad.

Šad, ki zori, ni dar bogatih tal
in sončnih dni in blagega dežja.
Iz upanja pognal je sredi skal
in raste iz skrbi in iz gorja.

In zdaj zori in milostljivi čas
je med sinovi našega rodu
vseh dob, let in dni določil nas

za zadnjo stražo svetlega sadu,
da ga z drevesa tisočletnih nad,
šč zadnji hip nam ne ukrade tal

Anica Resnik

Počasi prihaja pomlad... Mrzli vetrovi pode oblake po nebu, da nas ljubo sonce komaj pozdravi in malo ogreje. Pod rahlim dežjem počasi zeleni trava, prvo pomladno cvetje se odpira, po golem drevesu se ptičje družine zbirajo k novemu življenju...

Preživeli smo postni čas in v izobilju vsega, kar je danes na razpolago pomislili in storili kaj dobrega za pomoči potrebne... United Way, Share Life, Red Cross, misijoni po svetu itd... Za Cvetno nedeljo so vzbrstele mačice in drugo zelenje, da so članice KŽL v obeh župnijah mogle izdelati in s pisanimi trakovi okrasiti stotine butaric. Cvetna Nedelja privabi v cerkev mnogo ljudi, je dan butaric, domačega kosila prodaje potic in peciva. Članice KŽL z izkupičkom vzdržujejo svoje dobrodelne programe in ohranjajo tradicijo domačih slovenskih praznikov v kanadskem svetu.

Velikonočno duhovno obnovo je v obeh župnijah letos vodil dr. Janez Juhant, professor na teološki fakulteti v Ljubljani. Velika noč je praznik Kristusove zmage nad grehom in smrtjo, je potrdilo naše vere. Cerkve so polne rednih in velikonočnih kristjanov... V časopisih smo brali... nekaj se je premaknilo v svetu... Kristus Bog vstaja iz nevere, pozabljivosti, nevednosti, iz praznine srca, iz strahu pred navzočim, nevidnim sovražnikom, ob silnih zemskih katastrofah in pretresih, v iskanju vrednosti in smisla življenja... Morda ima v tem dogajanju Mel Gibson svoj delež s filmom Kristusovo trpljenje?!

Mladina je naša bodočnost. V domačem svetu naj raste in spoznava skupnost. Hvala vsem voditeljem, ki žrtvujejo svoj čas za delo v mladinskih organizacijah. Tako so 31. januarja skavti in 7. februarja plesne skupine Mladi glas, Adrija in

Planinka v dvorani Brezmadežne imeli svoje družabne večere.

8. februar so člani Slovenskega letovišča pregledali delo pretekle sezone, potrdili delovni odbor in se soglasno zahvalili predsedniku inž. Janezu Kuri in odboru za njihovo nesebično delo.

21. februarja je letoviška družina na pustnem banketu pri Brezmadežni praznovala Valentinovanje. Mladina v maškarah je bila posebnost večera.

28. februarja so člani slovenske ustanove Dom Lipa na občnem zboru predlagali in potrdili poročila odbora za leto 2003. Predsednik odvetnik Anthony Klemenčič, blagajnik Frank Brence, tajnica Helena Kraljič Hočevar in vsi ostali odborniki so za svojo profesionalno delo za Dom Lipa prejeli prisrčno zahvalo.

V pomladnem mesecu marcu je na drugo nedeljo zborovala Krekova banka, ki je skupaj z župnijsko banko Slovenija največje slovensko gospodarsko podjetje v Kanadi. Na 51. občnem zboru smo poslušali in sprejeli letna poročila ter se odbornikom in upravniku zahvalili za vestno opravljeno službo.

21. marca so dvorano pri Brezmadežni napolnili prijatelji naših misijonarjev na Madagaskarju, Sibiriji, Ukrajini in Južni Ameriki. Tradicionalna tombola, ki jo vsako leto prireja Apostolski krožek, zbere lepo vsoto denarja za misijonsko delo. Na razpolago je vedno mnogo lepih dobitkov, po tomboli pa klepet ob domači hrani in pecivu.

28. marca je v torontskem slovenskem koledarju zaznamovan občni zbor s kulturnim programom v izvedbi Kanadsko slovenskega kongresa, ki je podružnica Svetovnega slovenskega kongresa s sedežem v Ljubljani. Poročilo na drugi strain.

Blagoslov Slomškove Slike

V nedeljo 15. februarja popoldne je nadškof kardinal dr. Ambrožič v cerkvi Brezmadežne blagoslovil sliko bl. Antona Martina Slomška. Sliko

je izdelal umetnik Tomaž Perko v Sloveniji. Vili Čekuta z načrtom prostora, Jože Žoldoš z izdelavo kotic in Štefan Serec s krasnim okvirom so blaženemu Slomšku postavili dostojen prostor v ozadju cerkvene notranjščine, kjer se bo ustavljalo verno slovensko ljudstvo s prošnjami in zahvalo za uslišano pomoč.

Po blagoslovitvi je sledilo srečanje v dvorani in ogled filma *Blaženi A. M. Slomšek, Slovenec za vse čase*.

Kulturni večer

Kot vsako leto odkar Slovenija praznuje Prešernov dan, kulturni praznik, se Slovenci iz Toronto, Hamiltona, St. Catharines in okolice zberejo v dvorani Brezmadežne in se spominjajo našega velikega pesnika s primernim kulturnim programom.

Letos 20. februarja je baronist Matjaž Robavs iz Ljubljane, večkratni odlikovanec na svetovnih pevskih tekmah že drugič nastopil na našem torontskem odru in s petjem Mozartovih in Wagnerjevih opernih arij, z doživetim prepevanjem

slovenskih ljudskih in umetnih pesmi – med njimi je bila Slomškova Večernica – pripravil poslušalcem izreden kulturni večer. Moški pevski zbor Bled iz Hamiltona je pod vodstvom Eda Kodarina prepeval ljudske pesmi. Učenci Slovenske šole pri Brezmadežne pa so izvedli odersko interpretacijo (pantomino) Prešernove balade Povodni mož. Valentina Čuden, študentka glasbe na Carlton

Univerzi v Ottawi je s klavirjem spremljala Matjaža.

Ta kulturni večer je organiziralo slovensko veleposlaništvo v Ottawi (Veronika Stabej), častni konzul Jože Slobodnik in Kanadska slovenska skupnost.

Valentina Čuden

Jožica Šajnovič 75-letnica

Anica Resnik

... naša dobra znanka in prijateljica, zvesta Slovenka, aktivna v slovenski skupnosti, ljubezniva žena Stankotu, mati Stankotu ml. In Erike ter stara mati sinovi mladi družini, je v krogu svojih dragih praznovala 75 letnico polnega življenja.

Rojena v fari Križevci, pri Ljutomeru na Štajerskem, je obiskovala gimnazijo v Murški Soboti in študirala medicino v Ljubljani. Po težkih vojnih letih in zaporu ter 10 letni ločitvi in dopisovanju z bodočim možem Stankom Šajnovičem, ki se je s Štajarskimi

križarji boril proti Nemcem in slovenskim komunistom, sta emigrirala v Avstralijo in se februarja 1956 poročila v Melbourneju.

Stanko je kot izkušeni pohišten mizar tam nadzaroval 30 delavcev, Jožica pa je s pridobljenim znanjem angleščine dobila službo v avtomobilskem podjetju. Ob prvem obisku Slovencev v Kanadi sta se odločila živeti v tej novi deželi. Po šestih letih dobre zaposlitve v Torontu sta opazila, da se v poletju ob koncu tedna mesto sprazni, da ljudje odhajajo na deželo v poletne domove. Odločila sta se za isti način življenja... Sprva naj bi bila le majhna hišica, ki bi jo sama preuredila, katero je nadomestila zapuščena kmetija severnovzhodno od mesta Orillia. Po letu 1960 so sledila leta trdega dela. Stanko je čez teden delal v Torontu, Jožica je začela gojiti purane in kuretnino. Vztrajnost je rodila sadove. Po nekaj letih sta kmetiji dodala novo zemljo.

Danes njihovo družinsko podjetje Stanrika Farms obsega dvesto akrov gozda, zelenih travnikov in obdelanega polja, kjer goje v treh modernih, higijensko čistih stavbah desettisoče perutnin. Sedaj sta prepustila vodstvo kmetije sinu Stankotu, ki je študiral agrikulturno na Guelph univerzi in si pridobil diplomu elektro-tehnika na Georgian college v Berrie-u. Kar je veljalo za Stankota in Jožico Šajnovič velja za njuna otroka – Poslušaj, ubogaj in delaj!

V septembru leta 2000 je nadškof cardinal Ambrožič v družbi slovenskih in kanadskih prijateljev Šajnovičevih ob robu domačega gozda blagoslovil novo kapelico, posvečeno Materi božji in angelom varuhom v zahvalo za varstvo in pomoč v času revolucije in v iskanju novega življenja v Avstraliji in Kanadi.

Ob 75 letnici naj nebeška Mati še nadalje varuje Jožico na njeni življenjski poti in ohranja zdravo in srečno v njeni ljubljeni družini.

Referendum o gradnji džamije v Ljubljani 23. maja?

Skrajšano po STA, 19. april, 2004

Ljubljanski mestni svet je na današnji izredni seji potrdil spremembo sklepa o razpisu naknadnega referenduma o uveljavitvi prostorskega akta, ki na območju ob Cesti dveh cesarjev omogoča gradnjo džamije. Tako so za dan izvedbe referenduma svetniki določili 23. maj, roki za opravila, ki so potrebna za izvedbo referenduma, pa bodo začeli teči 23. aprila. Po seji je županja Danica Simšič povedala, da sprejem odloka omogoča, da lahko po njegovi objavi v uradnem listu dva verificirana subjekta od ustavnega sodišča zahtevata ponovno presojo odloka o razpisu referenduma. Svetniki iz vrst opozicije so za datum referenduma sicer predlagali 13. junij, ko so tudi volitve v Evropski parlament, vendar niso dobili podpore.

V okviru razprave je Miha Jazbinšek (Zeleni Slovenije) županji Danici Simšič očital, da bi končno morala spoznati, da je urbanistični dokument, ki predstavlja podlago za gradnjo islamskega verskega in kulturnega centra na omenjeni lokaciji na Viču ob južni ljubljanski obvoznici, nezakonit. Ob tem pa ji je tudi očital, da si je pri reševanju te problematike privoščila veliko napak.

Kar nekaj opozicijskih svetnikov je predlagalo, da bi referendum izvedli hkrati z volitvami v Evropski parlament, ki bodo 13. junija. Tako je Janez Drobnič (NSi) menil, da je to časovno in finančno najbolj racionalna rešitev, da bi na ta način prihranili kar nekaj proračunskega, oziroma

davkoplačevalskega denarja, pa so menili tudi Dimitrij Kovačič (SDS), Mihael Jarc (Lista za čisto pitno vodo) in Zvone Penko (SNS).

Jazbinšek je sicer na županju Danico Simšič naslovil pobudo, naj zadrži objavo prostorskega akta, ki omogoča gradnjo na lokaciji ob Cesti dveh cesarjev, saj je po njegovem nezakonit. Županja naj bi v skladu s tem mestnemu svetu predlagala, da o dokumentu ponovno odloča na naslednji seji in ga ne potrdi, s čimer bi bil postopek sprejema končan. Po mnenju Jazbinška bi tako referendum o gradnji džamije postal brezpredmeten, prihranili bi proračunska sredstva za njegovo izvedbo in "skrajšali agonijo pričakovanj islamske skupnosti, ki rabi hitrejše rešitve drugod". Simšičeva se na njegov predlog ni odzvala.

Kot je znano, je ustavno sodišče prejšnji teden zavrnilo zahtevo ljubljanskega mestnega sveta, ki je sodišče prosil za oceno ustavnosti zahteve za razpis referenduma o uveljavitvi še omenjenega prostorskega akta in zahtevo za oceno ustavnosti zakona o lokalni samoupravi. Vendar razprava o gradnji džamije s to odločitvijo ustavnega sodišča in današnjo odločitvijo mestnega sveta še ni zaključna, saj bo Simšičeva, kot je napovedala, po objavi danes sprejetega odloka v uradnem listu verjetno znova zahtevala ustavno presojo odloka o razpisu referenduma.

KORENINE SLOVENCEV: KAJ RAZODEVAJO GENI

Jože Škulj (P.Eng.) 2004-4-30, Hindu Institute of Learning

Leta 2003 je ruski genetik Dr. Boris A. Malyarchuk objavil svoj referat "Mitochondrial DNA Variability in Bosnians and Slovenians", kjer prikazuje genetski profil Slovencev, ki je narejen na osnovi genetskih skupin (haplogroups), ki so podedovane samo po materini strani-mtDNA. Tako imamo sedaj možnost da se genetsko primerjamo z drugimi narodi, ne samo na osnovi genetskih skupin v Y kromosomu, ki se dedujejo samo po očetu, ampak tudi na osnovi dednih skupin, ki so podedovane po materini strani. To bo imelo

daljnosežne posledice pri pisanju slovenske prazgodovine, kjer je dosti umotvorja, ki zavrača dokaze da so Slovenci star narod, ki živi na svoji zemlji nepretrgano že tisočletja.

V tabeli sem povzel podatke iz literature o mtDNA genetskih skupinah drugih narodov in tudi njihovo starost, in jih primerjam s Slovenci. V tej primerjavi so vključene, poleg sodobnih ljudstev, tudi genetske skupine ljudi, ki so pred 4,000 do 5,000 leti živeli na območjih, kjer sedaj živijo Baski (BK 1).

	B	B	V	S	P	R	S	E	I
	K	K	E	L	O	U	W	U	N
	1	2	N	O	L	S	E	Avg	D
	(1)	(MM)	(MP)	(M)	(M)	(M)	(T1)	[R]	(K)
		(T1-3)							
GS(R) STAROST (let)%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
H 19 200-21 400	37	50-T3	41	47	45	42	41	46	1,8
HV* 20 700-22 800	NA	NA	<2	0	1	2	NA	NA	NA
pre*V 10 300-15 100	NA	0-T2	>2	3	5	5	NA	NA	NA
preHV 15 000-42 000	NA	0	NA	0	0	<1	NA	<1	NA
V 11 000-17 000	0	12-T2	4	4	NA	NA	5	5	0
J 22 000-27 000	12	2	10	10	8	8	3	9	0,5
T* 33 000-40 000	~8	2	19	5	9	9	22	8	1,8
T1+ 6 000-13 000	NA	2	3	1	2	2	NA	2	NA
K 13 000-18 000	20	3	4	4	3	3	14	6	0,2
U1 2 400-52 000	NA	NA	3	0	0	1	NA	<1	0,2
U2 23 600-48 000	NA	1	0	1	1	1	NA	<1	5,9
U3 11 900-26 800	NA	0	<2	2	<1	1	NA	1	0
U4 16 100-24 700	NA	0	0	6	5	3	NA	3	0,4
U5 45 100-52 800	NA	12	<2	11	9	10	NA	9	0,1
U6 NA	NA	NA	1	0	0	0	0	NA	NA
U7 11 900-45 400	NA	1	0	0	<1	0	NA	<2	1,0
U	17	(15)	(6)	(20)	(15)	(16)	16	(16)	(13)
I 27 200-40 500	0	0	3	2	2	2	0	2	0,7
W 17 100-28 400	0	1	0	5	4	2	0	2	2,2
X 17 000-30 000	~1	1	<5	1	2	3	0	<2	0,2
DR	5	NA	<2	0	3	2	NA	<1	79,5

Stolpci se ne seštevajo na 100%, ker so podatki iz več virov in so tudi zaokroženi na celo številko.

Kratice: GS so genetske skupine; DR so druge genetske skupine; (20) pomeni da je to skupna številka v stolpcu; BK1 je mtDNA iz zob in okostij

starih 4,000 do 5,000 let iz dežele Baskov; BK2 je mtDNA od današnjih Baskov; VEN so Italijani iz pokrajine Veneto; SLO so Slovenci; POL so Poljaki; RUS so Rusi; SWE so Švedi; EU Avg. je evropsko poprečje; IND so Indijci.

Genetske primerjave:

Genetiki imajo s pomočjo mtDNA vpogled v predzgodovino prek ledene dobe do prve naselitve Evrope pred 50,000 leti. Iz tabele je razvidno da 90% Slovencev nosi mtDNA genetske skupine, podedovane po materi, povprečno stare 20,000 let ali pa še več. Te genetske skupine so nastale že pred ledeno dobo. Nosilke teh genetskih skupin so preživele ledeno dobo in se potem razširile. Če primerjamo Slovence z Baski iz pred 4,000 do 5,000 leti vidimo, da so imeli oni samo 75 % genetskih skupin, ki so nastale pred več kot 20,000 leti. To pomeni, da Slovenci ne le govorijo arhaičen jezik (S), ampak da so tudi genetsko zelo stari.

Genetske skupine H, I, J, K, T, U, V, W in X imajo v višjih odstotkih predvsem Evropejci. Genetiki menijo, da so nastale potem, ko so se Kavkazijci ločili od Afričanov, ker jih večinoma najdemo pri Evropejcih. Tudi v Indiji, čeprav je odstotek precej manjši kot v Evropi, imajo ljudje te genetske skupine, razen V. (K) Tako je v Indiji čez 200 milijonov ljudi, ki imajo tkim. evropejske genetske skupine. Tudi v Afriki in celo v Severni Ameriki se najde kakšen primerek teh genetskih skupin pri prvotnih prebivalcih. (T1) Tukaj so izzivi za arheologe, jezikoslovce in zgodovinarje da bodo našli odgovore, kako in kdaj so nosilke teh genetskih skupin prišle tja.

Torrioni zagovarja tezo da sta genetski skupini H ter pre V nastali pred ledeno dobo v Evropi in se potem razširili od vzhoda proti zahodu. (T2) Malyarchuk je pa vzel genetsko skupino H in jo razdelil v podskupine za bolj natančno primerjavo ljudstev. Tako ugotavlja da H podskupina 16189-16356 ki je navzoča z 9% v vseh evropskih prebivalcih, ki jih je analiziral, pri Slovencih ni prisotna. Po drugi strani, pa imajo **Slovenci s 5%** visok odstotek H podskupine 16162 ki se najde v srednji in vzhodni Evropi, toda pri Bosancih ni prisotna. Prisotna pa je pri ljudeh iz **Veneto s 6%**. Redka H podskupina 16263 je prisotna samo pri Slovencih, Nemcih in francosko govorečih prebivalcih. H podskupina 16223 pa je prisotna

pri Slovencih, pri južnih Nemcih in pri Ukrajincih. (M)

Genetski skupini J in T naj bi nastali na srednjem Vzhodu in bili potem prinešeni v Evropo. (R) Če primerjamo 5,000 let stare Baske, vidimo da je odstotek pri teh Baskih blizu prebivalcem iz Veneto, Slovincem in drugim Slovanom. Ni mogoče da bi Rimljani prinesli to genetsko skupino v vzhodno Evropo. Prebivalci iz italijanske pokrajine Veneto, imajo izredno visok odstotek T genetskih skupin, 22%, dočim jih imajo Slovenci le 6%, toda Švedi jih imajo tudi 22%. Da se sklepati, da gre tukaj za prihod ljudstev iz srednjega Vzhoda že pred rimsko dobo, ker so se Rimljani ustavili v srednji Evropi in ne v Skandinaviji. Pri Toskancih, ki sedaj živijo na ozemlju zgodovinskih Etruščanov je ta odstotek 10 %, kar je blizu vzhodno slovanskega povprečja. Malyarchuk ugotavlja, da ima zaporedje 16069-16126 pri genetski skupini J, 8% Slovencev; to naj bi bil znak priselitve ljudi iz Bližnjega vzhoda v neolitik (kamni dobi). (M)

Genetska skupina U, ki je zelo pogosta v Evropi in Indiji, se najde tudi pri Afrikancah južno od Sahare, in genetiki ugotavljajo da je stara 51,000 do 67,000 let. (T) Najbolj pogosta pa je ta genetska skupina U pri Slovencih z 20%, evropsko povprečje je 16%. Lahko se sklepa da je bila U skupina navzoča na Balkanu že čez 44,000 let, ker je edina ki je tako stara kot so arheološke najdbe ki so v Evropi najstarejše na Balkanu in srednjem porečju Donave s starostjo več kot 44,000 let. (R1) Malyarchuk ugotavlja da ima U5 podskupino 16114A precej veliko Slovencev skoro 4%; do sedaj so našli tako visok odstotek samo pri Fincih. Pri Bosancih pa ni zasledil te podskupine. Ko primerja genetsko Bosance in Slovence opaza razlike in razglablja, da gre morda tukaj za dve različni slovanski priselitvi. (M)

Ta domneva se ujema z analizami genskih skupin na Y kromosomu, ki se dedujejo po očetovi strani. Semino et al., so mnenja, da je Y kromosomska skupina Eu7, ki je sedaj zelo pogosta pri Hrvatih in Srbih, nastala na ozemlju Epi-Gravettian kulture na ozemlju sedanje Avstrije, Češke in severnega Balkana pred 20,000 do 25,000

leti v potomcih prebivalcev, ki so prišli iz Bližnjega vzhoda. Druga genetska skupina Eu 19, ki je najbolj pogosta pri Slovanih, potem v severni Indiji in v Pakistanu, pa naj bi nastala v ledenodobnem zatočišču v Ukrajini in se razširila po ledeni dobi. (SO), (RZ), (Y)

Prav gotovo je bilo v 50,000 letih več vojaških prihodov in odhodov ljudi, saj se je to dogodilo večkrat v zadnjih 200 letih; Francozi v Moskvi pod Napoleonom in potem Rusi v Parizu pod carjem; Nemci blizu Moskve pod Hitlerjem in potem Rusi v srednji Evropi pod Stalinom. In če upoštevamo človeško naravo, taka kot je, je gotovo prišlo tukaj do nekaterih genskih izmenjav, toda večina ljudstva je hotelo "statičinu obstati."

Skupina K je bila zelo pogosta pri 4,000 – 5,000 let starih okostij Baskov z 20%; ta skupina je sedaj navzoča pri Švedih s 16%; pri Slovencih s 4%. To genetsko skupino nosi tudi 5,300 let stara mumija Oetzi-mož iz ledenika.

V severni Afriki, v Maroku, na južni strani Atlas gorovja je mesto Zagora; v bližini teče, ob deževju, reka Draa. Tam živenci Berberi imajo >25% genetskih vrst v genetskih skupinah V, H, U ter X ki kažejo evropski izvor. (RA) Genetska vrsta 16298 ki pripada genski skupini V je prisotna pri Berberih v Maroku; (RA) vrsta 16198 je prisotna tudi pri Slovencih. (M) Vrsta 16343, 16390 je prisotna v Maroku; (DA) vrsta 16343, 16390 je prisotna tudi v Sloveniji. (M) Vprašanje je, kako so prišle te genetske vrste v Afriko? Torroni domneva da je evropski prtok genov lahko že iz neolitika, ali pa gre za vpliv Vandalov, Portugalcev in Špancev. (RA), (T) Tukaj gotovo pridejo v poštev Vandali, ki so leta 428-429 po Kr., pod vodstvom Genserika vdrlji v severno Afriko. Čeprav nekateri zagovarjajo mnenje da so bili Vandali Germani, ni verjetno, da bi dajali Germani slovanska imena toponimom v Afriki. Kanadski antropolog Satiroff s pomočjo jezikoslovja in starih zgodovinskih virov ugotavlja slovansko poreklo Vandalov. (SG) Tudi ruski pisatelj Tulajev navaja zgodovinske vire, ki kažejo da so bili Vandali Slovani. (TP) Sedaj pa tudi genetika kaže, da bi bili lahko predniki nekaterih Berberov Slovani.

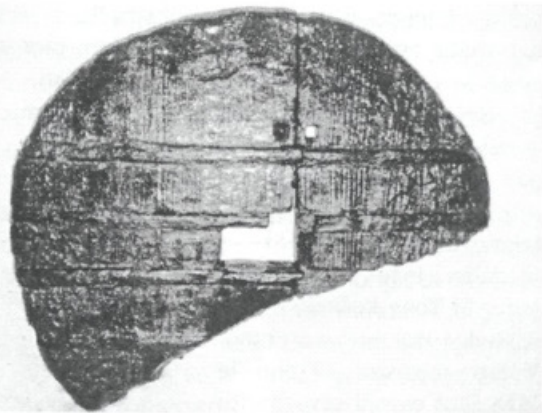
V prebivalcih južno od Sahare se najdejo tu in tam genetske vrste 16189, 16192, 16270, 16230 ki pripadajo evropski genetski skupini U5. Senegalske vrste 16145, 16222 in 16311 pa pripadajo genski skupini H. (RA) Vrsta 16311 je bolj pogosta pri Bosancih kot pri Slovencih. (M) Zanimivo je da je tam na meji med Zimbabwe in South Africa ljudstvo ki se kliče Venda. (P)

Indijanci v Severni Ameriki imajo v glavnem genetske skupine skupine A, B, C, D; edino Ojibwa imajo tudi skupino X, (T) ki je precej pogosta pri prebivalcih iz pokrajine Veneto in je navzoča tudi pri Slovencih. Ne vem koliko je tukaj veze, toda Huron Indijanci se sami kličejo Wendat.

Na osnovi njihovih raziskav, genetiki dokazujejo, da je bila srednja Evropa zibelka vzhodnih Slovanov. (M), (B)

P.S. Zaradi pomanjkanja prostora v tej številki Glasila objavljamo samo del študije g. Jožeta Škulja. Zainteresirani lahko dobijo celotno študijo od avtorja (telefon 416-651-1017) ali pa preko uredništva Glasila.

Najstarejše leseno kolo na svetu

Arheologi so v aprilu 2002 na Ljubljanskem Barju odkrili več kot 5000 let staro neolitsko kolo. Izdelano je bilo iz jesena in hrasta, s premerom 140 cm in debelino 5 cm. Zraven so našli tudi 120 cm dolgo hrastovo os.

13. slovenski smučarski shod v Windhamu, New York

dr. Tone Kačnik

Tradicija se nadaljuje. O tem slovenskem smučarskem vikendu, ki se leto za letom vrši prvi teden v februarju, smo že veliko povedali. Brez pretiravanja lahko naznanimo, da so vsa smučarska srečanja doslej bila zelo uspešna. Windham v Caskill pogorju se za nas udeležence spremeni enkrat na leto v slovenski smučarski center s slovensko zastavo, ki se ponosno poigrava v vetru ob slovenski narodni zabavni glasbi. Veliko nas je, ki se leto za letom podajamo na to smučišče, ne samo zaradi smuke, temveč tudi zavoljo stiskov rok, prijateljskih objemov in prijetnega kramljanja. Vse pa doživi svoj višek ob prijetni kapljici rujnega na banketu, kjer se podeljujejo medalje za dosežene uspehe pri tekmovanju v veleslalomu. Na tem mestu je potrebno omeniti, da sobotno slavnostno večerjo v Windham Mountain Grill delno sponzorirajo slovenske firme v ZDA. Pri žrebanju dobitkov se tudi tu in tam nekaterim nasmehne sreča. Naš prijatelj Jože Škof je letos pritovoril s seboj v Kanado čisto nove atomic smučke z vezmi. Kar malce komično, pa vendar resnično, tam kjer je obilo vsega, je potreba še malce dodati.

Naša kanadska delegacija je bila letos okrnjena, a navzlic manjšemu številu pri žetvi medalj zelo uspešna. Pri NASTAR tekmovanju so dobili zlate medalje: Jože Škof, Miloš Luzar in Tone Kačnik, dočim je Rudi Luzar prejel srebrno. V isti starostni skupini je Jože Škof osvojil prvo mesto – zlato medaljo. Miloš Luzar pa drugo – srebrno medaljo. Tone Kačnik je v siniorski skupini pristal na tretjem mestu – bronasto medaljo. Rudi Luzar je v svoji starostni skupini naletel na

prehude ase in tokrat ostal brez medalje. Malce razočaran Rudi je trdno sklenil, da si za prihodnje tekmovanje preskrbi nove smučiče. Lepe nagrade za srečolov prispevajo slovenska podjetja ki delujejo v ZDA. Poleg Elanovih smučičev so med nagrade dali tudi moped, smučarske čevlje, kristal itd.

Radijska obvestila o slovenskem smučarskem vikendu so bila nadvse uspešna, saj smo dobili kar precej telefonskih klicev, da se nam mnogi pridružijo prihodnje leto.

Kmalu bomo zopet na smučeh kot udeleženci slovenskih pomladanskih smučarskih počitnic v Kanadskih Rocky's – Banff, Sunshine in Lake Louise. Z vseh vetrov se bo tega smučarskega pohoda udeležilo več kot 60 Slovencev in Slovenk. Enako kot v Windham, pridejo na ta zimska snidenja Slovenci iz Clevelanda, New Yorka, Chicaga, Bostona, Toronta in San Francisca. Tudi o tem enkratnem doživetju vam bomo poročali na radiu, kakor tudi v Glasilu Kanadskih Slovencev. Obvestite o vsem tem prijatelje in znance ter se nam pridružite. Resnično vam povem, ne bo vam žal, pa ne glede na to ali smučate ali pa pojdete z nami za družbo in smeh.

How Resveratol, an Ingredient In Red Wine, Aids Health

by Ciril Godec published online 12-30-2003

In Arolla, a small village in the Swiss Alps, scientists from around the world met last August 24 to discuss how to extend the longevity of living organisms. Dr. David Sinclair, a molecular biologist from Harvard Medical School, reported that his research team had found a substance that could extend the life span of yeasts by up to 80%. His study demonstrated that when treated with this substance, yeast cells lived for an average of 38 generations compared to 19 generations when the substance was not applied. This substance could also extend the life span of human cells cultured in the laboratory. By extrapolation, these scientists proposed that the substance could lengthen human life and prevent many age-related diseases. This substance was resveratol, which can be found in blueberries, peanuts and wine, especially red wine.

Resveratol is a phytoalexin, an antibiotic-like substance that protects grapes against fungal infection. It is synthesized in grape skin, very likely as a response to fungal infection: the more intense the infection of the grapevine, the higher the production of resveratol. Fungal infections are more frequent in cooler wine producing regions such as the Burgundy region in France, Slovenia, Chile, Argentina, and the states of New York, Washington and Oregon.

The highest concentration of resveratol is found in wine, especially red wine. Pinot noir from New York State has one the highest contents of resveratol. Wine production involves fermentation, which is mainly an anaerobic process (without oxygen). Fermentation generates a substantial amount of flavonoids, resveratol being the most important among them. Flavonoids give red wine its special taste and astringency. They also contribute to a graceful aging of wine, especially red wine. Resveratol is present in large degree in grape skin, grape seeds, leaves and

twigs. During the production of red wine all these ingredients are fermented together, and a higher quantity of resveratol is extracted.

Less in White Wine

In the making of white wine, the skin, seeds, and twigs are separated from the juice immediately after the crushing of the grapes, and the wine is fermented only from the pressed juice of the grape; thus the amount of resveratol in white wine is about one-tenth of that in red. Grape juice, the product of an entirely aerobic process (with oxygen present), has a very low resveratol content. Similarly, sun-dried raisins, which are oxidized by the sun's rays, also have a very low content. Resveratol from the giant knotweed plant is commercially available as a dietary supplement. However, when this substance was tested in the laboratory, the content of active resveratol was zero. For now, red wine is the only source of resveratol reliably known.

As early as 1930 scientists discovered that caloric restriction (reducing intake by 60-70% of normal) extended the life span of laboratory rats by 40%. The starved rats were also more resistant to diseases of aging compared to normally fed rats. Only recently have researchers from the Massachusetts Institute of Technology documented that caloric restriction can activate a gene — SIR2 — which can prolong the life span of yeast. They also found that without this gene, caloric restriction by itself does not lengthen life span. Humans have a similar gene called SIR1, one of seven human sirtuins that are known to extend our life span. Sirtuins are the universal regulators of aging in virtually all living organisms.

A new longevity for the human species may be on the horizon, with an expected average life span of 120-125 years compared to 80 today. In the

near future, possibly even affecting some people who are alive today, new anti-aging substances might convert our longing for quality longevity into a realistic expectation.

The drinking of wine, especially red wine, is good for your health. However, soon after you pour the wine, you should cork the bottle again, as prolonged exposure to air degrades the resveratrol by oxidation. As yet we do not have robust epidemiological data to prove that the moderate drinking of red wine has a significant impact on longevity and on our health. But current data from actuarial statistics tell us that teetotalers have about a 5-year shorter life span than people who drink in moderation. Resveratrol is also involved in the prevention of neurodegenerative diseases (such as Alzheimer's disease) and stroke and promotes the formation of new dendrites (nerve cells) in the brain.

A 1997 Discovery

Resveratrol's cancer preventive capacity was discovered in 1997. Through its anti-oxidant and anti-inflammatory effects, resveratrol prevents the formation of the free radicals that are implicated in the initiation of most human cancers. Not only can resveratrol prevent cancers, but it also can inhibit its growth and metastatic spread. It has inhibitory effects on all three stages of carcinogenesis: initiation, activation and promotion. This substance was especially studied in cancer of the prostate (CAP), but has been shown to be protective against many other cancers (bladder, breast, leukemia, etc.) as well. It is especially suitable for chronic use as it does not have any side effects.

Researchers from the Veterans Administration Hospital in Albany, New York, have documented that resveratrol causes apoptosis (cell death) of prostate cancer cells. Because prostate cancer is a slow-growing tumor, the potential value of dietary intervention with resveratrol could be

significant. Resveratrol brings prostate cancer cells into the "S" phase, which is a highly active phase in cell division, thus making cancer cells more sensitive to chemotherapy and radiation. In other words, resveratrol has not only a preventive but also curative action. Researchers from the University of Leicester, England, have demonstrated that the enzyme CYP1B1 which is present in cancer cells converts resveratrol into piceatannol, a highly toxic substance that destroys cancer cells. This conversion takes place only in malignant cells, thus only cancer cells get destroyed. Currently, many studies are being done on other cancers, particularly breast and bladder, to explore the chemo-preventive and chemotherapeutic effects of resveratrol.

The 'French Paradox'

Moderate wine drinkers also have significantly lower mortality from coronary disease. Resveratrol came to prominence during a study of the so-called "French paradox." The French populace has the lowest degree of heart disease in the world, despite their heavy sauces high in butter and cream. Resveratrol lowers the total cholesterol and increases good high-density lipoprotein (HDL), which is cardio-protective. At the same time, it also prevents oxidation of the bad low-density lipoprotein (LDL) which promotes atherosclerosis. Resveratrol inhibits the aggregation of platelets, reducing the clogging of the arteries that can lead to heart attack.

Major epidemiological studies on resveratrol are currently underway. Initial data are encouraging. Nevertheless, we have to be careful and disciplined when drinking wine. To achieve the health benefit of wine, one must drink it daily. However, we must be aware that the significant health benefit can precipitously transition into a major health liability. Moderation is the key. If one cannot handle moderation in wine consumption, then I do not advise drinking, as the danger of abuse is too high. With careful and disciplined

drinking habits we can enjoy a glass or two of red wine at dinner and find our hope for better health realized as a tangible clinical benefit. Most of the scientists who met in that little Swiss village decided to have red wine during their evening meal.

Dr. Cyril J. Godec, chief of urology at Long Island College Hospital, writes frequently about developments in the fields of medicine and health. He is the co-editor of Prostate Cancer, a recently published compilation of current knowledge on the subject by leading specialists in the field (Elsevier Press, London).

PROUD TO BE SLOVENIAN

My name is Ali Rukavina. I am in grade seven and I attend St. Timothy School. When I was younger (gr.4, gr.5), I used to wish I were Italian, or another common culture. Now, I know that I am very lucky. With age, and living through life experiences, I have grown to be proud of my culture.

There are approximately nine Slovenians in my school. I am friends with most of them and share many of the same experiences with them. We all go to the same church, and almost all of us made our first three sacraments together at Our Lady of Miraculous Medal. We also experience the Slovenian base-ball tournament, Girl-Guides and summers at the Slovenian Farm together...the Slovenian farm. When I try to explain the Slovenian farm to non-Slovenian friends, it is

NOT an easy task. I almost have to bring my friends up to the little area in Bolton, that we Slovenians call our own, for them to understand!

My friends have visited my church and have experienced the food in the church hall. I would like more people to experience the sensational taste of Slovenian food. But, you can't just call up "Pizza Pizza" and order a large štrukelj to go! So, I tell them, the next time you pass a Slovenian deli, take a peek inside. I'm sure you will enjoy it!

When the subject arises of what nationality I am, most people don't even KNOW what Slovenia is! Well... I don't blame them. Where would they learn about Slovenia? It is only a tiny dot on the globe. Very hard to find. But, once I find myself talking about Slovenia, I find it hard to stop...

Osmrtnice

Legendarni Bogdan Norčič je umrl

4. marca je po dolgi hudi bolezni v 50. letu umrl legendarni slovenski smučarski skakalec Bogdan Norčič. Med letoma 1968 in 1982 je bil član jugoslovanske skakalne reprezentance, sodeloval je tudi na olimpijskih igrah leta 1976 in 1980, kasneje pa je bil trener.

Leta 1977 je na Planici poletel kar 181 metrov, kar bi bil svetovni rekord,, če se ne bi podrsal, tako da ta dosežek ni bil priznan. Osvojil je 11 naslovov državnega prvaka. Z njegovo smrtjo je slovenski nordijski šport izgubil velikega strokovnjaka.

Popravek

V zadnji izdaji Glasila je bilo v nekrologu pokojnega inž. Jožeta Opare pomotoma objavljeno, da je bila pokojna Josephine Novak, roj. Opara njegova sestra. Družini obeh pokojnikov sta potrdili, da ni bilo nobenega sorodstva med pokojnima. Vsem prizadetim uredništvo Glasila izreka iskreno sožalje in se opravičuje za to nenamerno pomoto.

Events Calendar For 2004

April 18	Slovenski Dom – Občni zbor – na Pape Ave in Toronto
April 24	Holiday Gardens – Spomladanski banket Lipa Park – Materinski dan – banket
Maj 1	Slovenski Dom - Environmental Day
Maj 8	Sava – Materinski dan – Golden Keys
Maj 9	Slovensko Letovišče – Materinski dan
Maj 24	Lipa Park – St. Catharines Folk Arts Festival – L.P. Open house and dance
Maj 30	Dom Lipa Walk-a-thon – Na slovenskem letovišču
Junij 20	Slovenski Park – Slovenski Dan
Junij 27	Holiday Gardens - Piknik
Julij 4	Lipa Park – Ontario Sausage Festival – picnic Slovenski Dan Prireja Slovenska skupnost – Slovensko Letovišče
Julij 10-11	Slovensko Letovišče - Odbojka – Mladina (18-25 let)
Julij 11	Sava – Piknik – Najlepši Cvet
Julij 17-18	Slovensko Letovišče – Tournament - T-ball (6-9 let) Softball (10-13 let)
Julij 18	Holiday Gardens - Piknik
Julij 24-25	Slovensko Letovišče – Highschool Softball Tournament (14-19 let)
Julij 26-31	Planica – Fun-Ed week
Julij 31	Slovensko Letovišče – Poletni večer
Julij 31-August-1	Slovensko Letovišče - Adult Softball Tournament
Julij 31-August 2	Planica – letni 3 dnevni piknik – Bancroft
August 7-8	Slovensko Letovišče – Nogomet (6–17 let)
August 8	Lipa Park – Music in the Park - piknik
August 14-15	Slovensko Letovišče – Adult Softball Tournament (18-50+ let)
August 15	Holiday Gardens – Piknik
August 28	Holiday Gardens - Članski piknik
September 12	Lipa Park – Oktoberfest – piknik Sava – Piknik
September 18	Slovenski Dom - Bus Tour
September 19	Holiday Gardens – Vinska trgatev
Oktober 9	Sava – Oktoberfest – Veseli Pomurci
Oktober 10	Sava – Oktoberfest – Blue Wave Slovensko Letovišče – Vinska Trgatev
Oktober 16	Dom Lipa – Banket – igra: Matija Lebar Sava – Oktoberfest – The Triglav Band
Oktober 17	Lipa Park – Scholarship banket
November 13	Lipa Park – Martinovanje Sava – Hunter's banket - Romeros
November 20	Holiday Gardens – Jesenski banket

Princ in princesa SHIH-TZU iz Tibeta se zmagovalno oblizujeta ob priliki 41. mednarodne kinološke razstave "CACIB Ljubljana'04", ki je bila na Gospodarskem razstavišču. Zbralo se je okoli tisoč psov iz petnajstih držav.
(Foto STA, Slovenia News 30/03/04)

Reaching New Heights...

Providing quality financial products
and personal service to the
Slovenian Community for over fifty years.

Join the over 3,000 members because
your assets need to be looked after.

Switch to Krek Slovenian Credit Union...
like a bank without that bank feeling.

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

747 Browns Line,
Toronto, ON M8W 3V7
Tel. 416.252.6527
Fax 416.252.2092
www.krek.ca

Integrity Strength